

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä elokuuta 2014

610/2014

Laki

luottolaitostoiminnasta

Annettu Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2014

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

I OSA

**OIKEUS HARJOITTA
LUOTTOLAITOSTOIMINTAA**

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tässä laissa säädetään oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa sekä tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja niiden noudattamisen valvonnasta. Laissa säädetään lisäksi oikeudesta harjoittaa muuta liiketoimintaa, jossa yleisöltä hankitaan takaisinmaksettavia varoja.

Ulkomaisen luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa Suomessa ja tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista säädetään tämän luvun 12 §:ssä, 2 luvun 2 §:n 2 momentissa ja 16—19 luvussa.

Tämän lain soveltamisesta sijoituspalvelu-

laissa (747/2012) tarkoitettuun sijoituspalveluyritykseen säädetään sijoituspalvelulain 6 ja 8 luvussa.

2 §

*Muu luottolaitostoimintaa koskeva
lainsäädäntö*

Luottolaitoksen taloudelliselle asemalle asetettavista vaatimuksista säädetään luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, sekä siinä tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa. Luottolaitosta koskevia säännöksiä on lisäksi oikeudesta harjoittaa luottolaitostoimintaa ja luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvalvonnasta, direktiivin 2002/87/EY muuttamisesta sekä direktiivien 2006/48/EY ja 2006/49/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä

HE 39/2014
TaVM 6/2014
EV 62/2014

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/36/EU (32013L0036); EUVL N:o L 176, 27.6.2013, s. 338-436
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 575/2013 (32013R0575); EUVL N:o L 176, 27.6.2013, s. 1-337

2013/36/EU, jäljempänä *luottolaitosdirektiivi*, tarkoitetuissa Euroopan komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

Osakeyhtiömuotoisesta luottolaitoksesta säädetään tämän lain lisäksi liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), säästöpankista säästöpankkilaissa (1502/2001), osuuskuntamuotoisesta luottolaitoksesta osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013) sekä hypoteekkiyhdistyksestä hypoteekkiyhdistyksistä annetussa laissa (936/1978).

Luottolaitoksen oikeudesta harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa (688/2010).

Luottolaitoksen velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalvelulaissa.

Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen talletuspankin toiminnan turvaamisesta säädetään valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) sekä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetussa laissa (1509/2001).

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ssä.

3 §

Valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten noudattamista valvoo Finanssivalvonta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa ja 4 §:ssä säädetään, 3 ja 6—11 luvun säännösten ja niiden nojalla annettujen säädösten noudattamista valvoo Euroopan keskuspankki, jäljempänä *EKP*, luottolaitosten vakavaraisuusvalvontaan liittyvää politiikkaa koskevien erityistehtävien antamisesta Euroopan keskuspankille annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 1024/2013, jäljempänä *YVM-asetus*, nojalla niissä luottolaitoksissa, joiden valvonta on YVM-asetuksen mukaisesti siirretty EKP:lle. Finanssivalvonnan ja EKP:n toimivallan jaosta 3 luvussa tarkoitettussa

luottolaitoksen osakkeen- ja osuudenomistajien sopivuuden arvioinnissa, 4 luvun mukaisessa toimiluvan myöntämisessä ja 10 luvun 4 §:n mukaisessa muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisessa sekä EKP:n oikeudesta määrätä 20 luvussa tarkoitettuja hallinnollisia seuraamuksia EU:n vakavaraisuusasetuksen rikkomisesta säädetään YVM-asetuksessa.

Mitä tässä laissa säädetään Finanssivalvonnan tehtävistä toisen ETA-luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen valvonnassa ja Finanssivalvonnan tehtävistä, jotka liittyvät luottolaitoksen toisessa Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa (*ETA-valtio*) olevaan sivuliikkeeseen, sovelletaan EKP:iin, jos ulkomaisen ETA-luottolaitoksen tai luottolaitoksen valvonta on 2 momentissa tarkoitettulla tavalla siirretty EKP:lle.

Yhteenliittymän keskusyhteisön valvonta-tehtävistä talletuspankkien yhteenliittymän jäsenluottolaitoksien valvonnassa säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010).

Finanssivalvonnan yhteistyöstä Euroopan pankkiviranomaisen kanssa luottolaitosten valvonnassa säädetään erikseen.

Finanssivalvonnan internetsivuilta on selkeästi käytävä ilmi ne luottolaitokset ja niiden emoyritykset, joiden valvonnasta tai konsolidoidusta valvonnasta EKP ja vastaavasti Finanssivalvonta vastaa YVM-asetuksen mukaisesti. Internetsivuilta on lisäksi käytävä ilmi selkeästi EKP:n ja Finanssivalvonnan välillä sovitut yhteistyöjärjestelyt luottolaitosten valvonnassa ja konsolidoidussa valvonnassa.

4 §

Konsolidoitu valvonta

Finanssivalvonta valvoo luottolaitosta, joka on konsolidointiryhmän emoyritys, sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella niin kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja jäljempänä tässä laissa säädetään. Talletuspankkien yhteenliittymän valvonnasta yhteenliittymän konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan lisäksi luottolaitokseen, jonka emoyrityksenä olevan omistusyhteisön kotipaikka on:

1) Suomessa ja joka on taseen loppusummaltaan suurin tällaisen omistusyhteisön tytärluottolaitoksista;

2) toisessa ETA-valtiossa ja:

a) emoyrityksen kotivaltiossa ei ole konsolidointiryhmään kuuluvaa ulkomaista luottolaitosta; ja

b) luottolaitoksen taseen loppusumma on suurempi kuin emoyrityksen minkään muun sellaisen tytärluottolaitoksen tai ulkomaisen tytärluottolaitoksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on ETA-valtiossa;

3) joka on 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun luottolaitoksen tytäryritys, jolla on tytäryritys tai osakkuusyritys muussa kuin ETA-valtiossa toimiluvan saaneessa luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai rahastoyhtiössä;

4) jonka osalta Finanssivalvonta on sopinut 11 luvun 13 §:n nojalla konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luottolaitosten valvonnasta vastaavien toisten ETA-valtioiden viranomaisten kanssa siitä, että Finanssivalvonta toimii ulkomaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia.

Finanssivalvonta voi 1 momentissa tarkoitettun luottolaitoksen tai 15 §:n 1 momentissa tarkoitettun omistusyhteisön hakemuksesta päättää, että 2 momentissa tarkoitettuna emoyrityksenä ei pidetä tätä lakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta sovellettaessa omistusyhteisöä, joka on samalla rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitettu ryhmittymän omistusyhteisö, siltä osin kuin ryhmittymän taloudelliselle asemalle asetetut vaatimukset vastaavat tätä lakia ja EU:n vakavaraisuusasetusta. Finanssivalvonnan on ennen tässä momentissa tarkoitettua päätöstä pyydettävä asiasta lausunto muilta rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 14 kohdassa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei myöskään sovelleta, jos Finanssivalvonta on sopinut 11 luvun 13 §:n nojalla muiden konsolidointiryhmään kuuluvien ulkomaisten luotto-

laitosten valvonnasta vastaavien viranomaisten kanssa siitä, että toisen ETA-valtion toimivaltainen viranomainen vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

Määritelmät

5 §

Luottolaitostoiminta

Luottolaitostoiminnalla tarkoitetaan tässä laissa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksettavia varoja sekä tarjotaan omaan lukuun luottoja tai muuta rahoitusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rahoituksena ei pidetä tavaroiden tai palvelujen myyjän ostajalle myöntämää maksuaikaa eikä rahoitusta yksinomaan sellaisille samaan konserniin kuuluville yrityksille, jotka eivät liiketoimintanaan tarjoa 1 momentissa tarkoitettua rahoitusta.

6 §

Takaisinmaksettavat varat

Takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa liiketoiminnassa velaksi otettuja varoja.

Vaadittaessa takaisinmaksettavilla varoilla tarkoitetaan tässä laissa muita kuin määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka velkoja voi sopimusehtojen mukaan irtisanoa maksettaviksi heti tai enintään 30 päivän pituisen irtisanomisajan kuluttua, sekä määräaikaisia takaisinmaksettavia varoja, joiden laina-aika on enintään 30 päivää tai jotka velkoja voi irtisanoa ennen eräpäivää myös muissa kuin sopimusehdoissa erikseen mainituissa poikkeuksellisissa tilanteissa.

7 §

Luottolaitos

Luottolaitos on yritys, jolla on 4 luvun mukainen toimilupa luottolaitostoimintaan. Luottolaitos voi olla talletuspankki tai luottoyhteisö.

Ulkomaisella luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista yritystä, joka harjoit-

taa pääasiassa luottolaitostoimintaa ja jota valvotaan vastaavalla tavalla kuin luottolaitosta tämän lain nojalla.

Ulkomaisella ETA-luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista luottolaitosta, jolla on sääntömääräinen kotipaikka muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa ja tämän valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä toimilupa luottolaitostoimintaan.

Kolmannen maan luottolaitoksella tarkoitetaan tässä laissa ulkomaista luottolaitosta, jolla on sääntömääräinen kotipaikka muussa kuin ETA-valtiossa ja tämän valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämä toimilupa luottolaitostoimintaan.

8 §

Talletuspankki

Talletuspankki on luottolaitos, jonka toimilupa oikeuttaa vastaanottamaan yleisöltä talletuksia.

Talletuspankki voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai säästöpankki.

Talletuspankin on kuuluttava 14 luvussa tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

9 §

Talletus

Talletuksella tarkoitetaan tässä laissa sellaisia takaisinmaksettavia varoja, jotka on kokonaan tai osittain korvattava 14 luvun 8 §:n mukaisesti talletussuojarahastosta.

Ainoastaan 1 momentissa tarkoitetuista rahavaroista saadaan markkinoinnissa käyttää sanaa "talletus" joko sellaisenaan tai yhdysosana. Markkinoinnissa, joka koskee muiden takaisinmaksettavien varojen hankkimista yleisöltä, ei saa muutenkaan menetellä tavalla, joka voi vaikeuttaa talletusten erottamista muista takaisinmaksettavista varoista.

10 §

Luottoyhteisö

Luottoyhteisö on luottolaitos, joka voi vastaanottaa yleisöltä muita takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia.

Luottoyhteisö voi olla osakeyhtiö, osuuskunta tai hypoteekkiyhdistys.

11 §

Rahoituslaitos

Rahoituslaitoksella tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 26 alakohdassa tarkoitettua rahoituslaitosta.

12 §

Kotivaltio

Kotivaltiolla tarkoitetaan tässä laissa valtiota, jossa ulkomaisella luottolaitoksella on sääntömääräinen kotipaikka ja jonka toimivaltaisen viranomaisen on myöntänyt luottolaitokselle toimiluvan luottolaitostoimintaan.

13 §

Sivuliike

Sivuliikkeellä tarkoitetaan tässä laissa muussa kuin kotivaltiossa sijaitsevaa luottolaitoksen tai ulkomaisen luottolaitoksen toimipaikkaa, joka on oikeudellisesti osa luottolaitosta tai ulkomaista luottolaitosta ja josta käsin harjoitetaan luottolaitostoimintaa tai muuta luottolaitokselle sallittua liiketoimintaa.

14 §

Palveluyritys

Palveluyrityksellä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 18 alakohdassa tarkoitettua oheispalveluyritystä.

15 §

Omistusyhteisö

Omistusyhteisöllä tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 20—21 alakohdassa tarkoitettuja yhteisöjä.

Finanssivalvonnan on saatuaan tiedon siitä, että muusta yrityksestä kuin luottolaitoksesta tai sijoituspalveluyrityksestä on tullut luottolaitoksen emoyritys, tehtävä viipymättä päätös siitä, onko yritystä pidettävä omistusyhteisönä.

Finanssivalvonta pitää luetteloa omistusyhteisöistä, jotka ovat sellaisen konsolidointiryhmän emoyrityksiä, jota Finanssivalvonta tämän lain mukaan valvoo. Finanssivalvonnan on toimitettava luettelo ja siihen tehdyt muutokset tiedoksi muille toimivaltaisille ETA-valvontaviranomaisille, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

16 §

Konsolidointiryhmä

Konsolidointiryhmällä tarkoitetaan tässä laissa konsernia, jonka muodostavat konsernin emoyritys, joka on luottolaitos tai ulkomainen luottolaitos, tällaisen luottolaitoksen emoyrityksenä oleva muu omistusyhteisö kuin sijoituspalveluyritys (*konsolidointiryhmän emoyritys*) sekä emoyrityksen tytäryritykset, jotka ovat luottolaitoksia tai ulkomaisia luottolaitoksia, sijoituspalveluyrityksiä tai sijoituspalveluyritykseen rinnastettavia ulkomaisia yrityksiä, rahoituslaitoksia tai palveluyrityksiä (*konsolidointiryhmän tytäryritys*). Konsernilla, emoyrityksellä ja tytäryrityksellä tarkoitetaan tässä laissa kirjanpitolaisissa (1336/1997) tarkoitettua konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä sekä niihin rinnastettavaa ulkomaista konsernia, emoyritystä ja tytäryritystä.

17 §

Ydinpääoma

Ydinpääomalla tarkoitetaan tässä laissa EU:n vakavaraisuusasetuksen 26 artiklassa tarkoitettua ydinpääomaa.

18 §

Ulkoistaminen

Ulkoistamisella tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen toimintaan liittyvää järjeste-

lyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa luottolaitokselle toiminnon tai palvelun, jonka luottolaitos olisi muuten itse suorittanut.

19 §

Euroopan pankkiviranomainen, Euroopan pankkikomitea ja Euroopan järjestelmäriskikomitea

Euroopan pankkiviranomaisella tarkoitetaan tässä laissa Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan pankkiviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/78/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1093/2010, jäljempänä *Euroopan pankkivalvonta-asetus*, tarkoitettua Euroopan pankkiviranomaista.

Euroopan pankkikomitealla tarkoitetaan tässä laissa Euroopan pankkikomitean perustamisesta tehdyssä komission päätöksessä 2004/10/EY tarkoitettua Euroopan pankkikomiteaa.

Euroopan järjestelmäriskikomitealla tarkoitetaan tässä laissa finanssijärjestelmän makrotason vakauden valvonnasta Euroopan unionissa ja Euroopan järjestelmäriskikomitean perustamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1092/2010 tarkoitettua Euroopan järjestelmäriskikomiteaa.

20 §

Johto ja toimiva johto

Johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen hallitusta ja, jos laitoksella on hallintoneuvosto, hallintoneuvostoa, toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat luottolaitoksen ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

Toimivalla johdolla tarkoitetaan tässä laissa luottolaitoksen toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat luottolaitoksen

ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat luottolaitoksen toimintaa.

2 luku

Oikeus luottolaitostoimintaan ja muuhun varainhankintaan yleisöltä

1 §

Luottolaitostoiminnan luvanvaraisuus

Luottolaitostoimintaa ei saa harjoittaa ilman tässä laissa tarkoitettua toimilupaa.

2 §

Luottolaitoksen yksinoikeus takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen

Muu kuin luottolaitos ei saa harjoittaa liiketoimintaa, jossa yleisöltä vastaanotetaan takaisinmaksuttavia varoja muulla tavoin kuin laskemalla liikkeeseen arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja arvopapereita, jollei tämän luvun 3 §:ssä toisin säädetä.

Mitä 1 momentissa säädetään luottolaitoksesta, koskee myös ulkomaista ETA-luottolaitosta sekä kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevaa sivuliikettä, jolla on tämän lain mukainen toimilupa harjoittaa luottolaitostoimintaa Suomessa.

3 §

Luottolaitoksen yksinoikeutta takaisinmaksuttavien varojen vastaanottamiseen koskevat poikkeukset

Mitä 2 §:ssä säädetään, ei rajoita:

- 1) Suomen Pankin oikeutta ottaa vastaan takaisinmaksuttavia varoja yleisöltä;
- 2) rahastoyhtiön oikeutta harjoittaa sijoitusrahastolaissa (48/1999) tarkoitettua sijoitusrahastotoimintaa;
- 3) sijoituspalveluyrityksen ja rahastoyhtiön oikeutta tarjota sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetussa laissa (1183/2009) tarkoitettuja säästämissopimuksia;

4) vakuutuslaitoksen oikeutta harjoittaa vakuutusyhtiölaissa (521/2008) tarkoitettua vakuutusliikettä;

5) oikeutta tarjota maksupalveluja maksulaitoslain (297/2010) mukaisesti;

6) vaihtoehtorahastojen hoitajan oikeutta hoitaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) mukaista vaihtoehtorahastoa.

Osakeyhtiö ja osuuskunta saavat lisäksi 2 §:n estämättä hankkia yleisöltä takaisinmaksuttavia varoja tarjoamalla muita kuin vaadittaessa takaisinmaksuttavia velkasitoumuksia. Jos tällaisia velkasitoumuksia tarjotaan yleisölle muulla tavoin kuin laskemalla yleiseen liikkeeseen arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja arvopapereita, osakeyhtiön tai osuuskunnan on laadittava ja julkistettava osavuositiedote, tilinpäätös ja tilinpäätöstiedote noudattaen arvopaperimarkkinain (746/2012) 2 luvun 5—13 §:ää. Poikkeamiseen tässä pykälässä säädetystä tiedonantovelvollisuudesta sovelletaan arvopaperimarkkinain (746/2012) 7 luvun 18 §:ää.

Ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen, rahastoyhtiön, vakuutusyhtiön ja maksulaitoksen oikeudesta tarjota Suomessa toimilupansa sisältyviä palveluja säädetään erikseen.

4 §

Toiminimi

Muu kuin talletuspankki, Suomen Pankki tai Pohjoismaiden Investointipankki saa toiminimessään tai muutoin toiminnassaan käyttää sanaa ”pankki” ainoastaan, jos on ilmeistä, että sanan käyttäminen ei viittaa harhaanjohtavasti talletuspankin toimintaan.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, yritys saa käyttää toiminimessään viittausta sen kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvan talletuspankin toiminimeen.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, sovelletaan vastaavasti aputoiminimeen ja toissijaiseen tunnukseen.

Ulkomaisen luottolaitoksen toiminimen käytöstä Suomessa säädetään lisäksi 18 luvun 9 §:ssä.

3 luku

Oikeus omistaa luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia

1 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia luottolaitoksen osakkeita, osuuksia, sijoitusosuuksia tai kantarahasto-osuuksia, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa:

1) hankinnan johdosta olisi vähintään 10 prosenttia luottolaitoksen osake- tai osuuspääomasta taikka kantarahastosta;

2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään 10:tä prosenttia kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä; tai

3) muutoin oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa luottolaitoksen hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä siten, että omistus hankinnan johdosta olisi vähintään 20, 30 tai 50 prosenttia luottolaitoksen osake- tai osuuspääomasta taikka kantarahastosta tai omistus vastaisi samansuuruisia osuutta kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä taikka luottolaitoksesta tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan arvopaperimarkkinalain 2 luvun 4 §:ää ja 9 luvun 4—7 §:ää. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita ja osuuksia, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 tai 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden tai osuuksien määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan

alapuolelle tai luottolaitos lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Luottolaitoksen ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset. Sellaisesta yrityksestä, jonka arvopaperit ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain (748/2012) 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitetuilla säännellyillä markkinoilla, on lisäksi ilmoitettava tässä momentissa tarkoitettuja tietoja arvopaperimarkkinalain 2 luvun 13 §:ssä tarkoitettulle Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;

2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista luottolaitoksessa;

3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

2 §

Osakkeiden ja osuuksien hankintaa koskeva rajoitus

Finanssivalvonnan oikeudesta esittää EKP:lle tämän luvun 1 §:ssä tarkoitettua omistusosuuden hankinnan kieltämistä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä mainitun lain 32 b §:ssä.

Ilmoitusvelvollinen ei saa hankkia 1 §:ssä tarkoitettuja osakkeita tai osuuksia ennen kuin EKP on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tai päätöksen tekemiselle Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetty määräaika on päättynyt, ellei asian käsittelyssä toisin määrätä.

4 luku

Toimiluvan myöntäminen ja peruuttaminen sekä liiketoiminnan rajoittaminen

1 §

Toimilupahakemus

Luottolaitoksen toimiluvan myöntää Finanssivalvonnalle tehtävästä hakemuksesta EKP niin kuin YVM-asetuksessa, sen nojalla annetuissa EKP:n asetuksissa ja päätöksissä sekä tässä luvussa säädetään. Toimilupa voidaan antaa talletuspankin tai luottoyhteisön toimintaan. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Talletuspankin toimilupahakemuksesta on pyydetävä talletussuojarahaston lausunto. Toimilupahakemuksesta on lisäksi pyydetävä sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoittajien korvausrahaston lausunto, jos luottolaitos voi yhtiöjärjestyksensä tai sääntöjensä mukaan tarjota sijoituspalveluja.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen ulkomaisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyritykseen rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tai vakuutusyhtiöön rinnastettavan ulkomaisen yrityksen tytäryritys tai ulkomaisen luottolaitoksen tai muun edellä tarkoitetun ulkomaisen yrityksen emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydetävä tuon valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Lausunto on pyydetävä myös, jos toimilupaa hakevassa yhteisössä määräämisvalta on samoilla luonnollisilla tai oikeushenkilöillä kuin ulkomaisessa luottolaitoksessa tai muussa edellä tarkoitetussa ulkomaisessa yrityksessä. Tässä momentissa tarkoitetussa lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydetävä erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai luottolaitoksen valvonnan kannalta.

Jos toimiluvan myöntämisen edellytyksenä olevissa, 1 momentissa tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuu toimiluvan myöntämisen jäl-

keen olennainen muutos, luottolaitoksen on ilmoitettava muutoksista Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen antamisesta ja sisällöstä.

2 §

Toimilupaa koskeva päätösehdotus

Finanssivalvonnan on annettava luottolaitoksen toimilupaa koskeva päätösehdotus EKP:lle neljän kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä, kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan sisällyttää toimilupaehdotukseen luottolaitoksen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen luottolaitoksen hakemuksesta ehdottaa EKP:lle toimiluvan ehtojen muuttamista.

Jos toimilupaa koskevaa päätösehdotusta ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätösehdotus tai kielteinen päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätösehdotuksen tai kielteisen päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään muilta osin hallintolainkäyttölaissa (586/1996).

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Toimilupa on myönnettävä, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että luottolaitoksen omistajat ja perustajat täyttävät 4 §:ssä säädetty vaatimukset ja luottolaitos luottolaitoksen toiminnalle ja taloudelliselle asemalle 5 ja 10 luvussa säädetty vaatimukset. Toimilupa voidaan myöntää myös

perustettavalle luottolaitokselle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Luottolaitoksen merkittävien omistajien sekä perustajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia luottolaitoksen osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, sekä luottolaitoksen perustajan on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, jota Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden nojalla voidaan kieltää hankkimasta luottolaitoksen osakkeita tai osuuksia.

5 §

Toimiluvan myöntäminen eurooppayhtiölle ja eurooppaosuuskunnalle

Toimilupa myönnetään myös sellaiselle ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiön (SE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 2157/2001, jäljempänä *eurooppayhtiöasetus*, tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Lupahakemuksesta on pyydetävä kyseisen valtion rahoitusmarkkinoita valvovan viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa. Mitä tässä pykälässä säädetään eurooppayhtiöstä, sovelletaan myös eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1435/2003, jäljempänä *eurooppaosuuskuntaasetus*, tarkoitettuun eurooppaosuuskuntaan.

6 §

Toimiluvan ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi. Toimiluvan myöntämisestä on lisäksi ilmoitettava Euroopan pankkiviranomaiselle. Perustettavalle yrityk-

selle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla kun yritys rekisteröidään.

Talletuspankin toimilupa on lisäksi ilmoitettava tiedoksi 14 luvussa tarkoitettulle talletussuojarahastolle ja sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen toimilupa sijoituspalvelulaissa tarkoitettulle Sijoittajien korvausrahastolle.

7 §

Toiminnan aloittaminen

Luottolaitos voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty ja luottolaitos on toimittanut Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitettut tiedot sekä, jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, yritys on rekisteröity.

Luottolaitos ei saa aloittaa toimintaansa ennen kuin se on toimittanut Finanssivalvonnalle:

1) luottolaitosta koskevan täydellisen otteen kaupparekisteristä, johon sisältyvät yhtiöjärjestys tai säännöt;

2) hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenien ja varajäsenten, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen sekä tilintarkastajien ja varatilintarkastajien nimet ja heitä koskevat tarvittavat muut tiedot.

Jos 2 momentissa mainitussa tiedossa tapahtuu muutos, uusi tieto on viipymättä ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

8 §

Toiminnan rajoittaminen ja toimiluvan peruuttaminen

Toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi. Toimiluvan peruuttaminen on lisäksi ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, talletussuojarahastolle sekä tämän lain 13 luvussa tarkoitettulle vakuusrahastolle ja sijoittajien korvausrahastolle, jos luottolaitos on rahaston jäsen.

Poiketen siitä, mitä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä säädetään, päätöksen toimitiluvan peruuttamisesta tekee EKP YVM-asetuksen nojalla. Toimitiluvan peruuttamiseen sovelletaan lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ää.

9 §

Toimitilupavaatimuksista ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän luvun ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten mukaiset vaatimukset toimitiluvan myöntämisestä. Ilmoitusvelvollisuudesta EKP:lle säädetään YVM-asetuksessa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa ja päätöksissä.

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

Sallittu liiketoiminta

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittua liiketoimintaa on:

- 1) talletusten ja muiden takaisinmaksettavien varojen hankkiminen yleisöltä;
- 2) muu varainhankinta;
- 3) luotonanto ja rahoitustoiminta sekä muu rahoituksen järjestäminen;
- 4) rahoitusleasing;
- 5) maksupalvelu ja muu maksuliike;
- 6) sähköisen rahan liikkeeseenlasku, siihen liittyvä tietojenkäsittely ja tietojen tallentaminen sähköiselle tietovälille muun yrityksen lukuun;
- 7) maksujen periminen;
- 8) valuutanvaihto;
- 9) notariaattitoiminta;
- 10) arvopaperikauppa ja muu arvopaperitoiminta;
- 11) takaustoiminta;
- 12) luottotietotoiminta;
- 13) asuntosäästötoimintaan liittyvä asunto-osakkeiden ja -osuuksien sekä asuinkiinteistöjen välitys;

14) muu 1—13 kohdassa tarkoitettuun toimintaan verrattava tai niihin läheisesti liittyvä toiminta.

Talletuspankki saa lisäksi hoitaa postipalveluja postitoimitiluvan haltijan kanssa tekemänsä sopimuksen mukaisesti sekä tarjota talletuspankin kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle sen hallintoon liittyviä palveluja.

Talletuspankin yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako talletuspankki sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettuja sijoituspalveluja.

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä. Luottoyhteisö voi harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa. Kiinnitysluottopankkitoiminnasta säädetään kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetussa laissa.

Luottoyhteisön yhtiöjärjestyksessä tai säännöissä on mainittava, tarjoaako luottoyhteisö sijoituspalvelulain 1 luvun 11 §:n mukaisia sijoituspalveluja.

Luottoyhteisön maksupalvelun tarjoamista varten tilille vastaanottamiin vaadittaessa takaisinmaksettaviin varoihin sovelletaan, mitä 15 luvun 6—10 §:ssä säädetään talletuksesta.

3 §

Kiinteistöjen omistamista koskeva rajoitus

Luottolaitos saa sijoittaa kiinteistöihin sekä kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin enintään määrän, joka vastaa 13 prosenttia luottolaitoksen taseen loppusummasta. Luottolaitoksen omistamiin kiinteistöyhteisöjen osakkeisiin ja osuuksiin rinnastetaan edellä tarkoitettua osuutta laskettaessa luottolaitoksen kiinteistöyhteisölle antamat luotot ja sen puolesta antamat takaukset samassa suhteessa

kuin luottolaitoksen omistamat kiinteistöyhteisön osakkeet tai osuudet ovat kiinteistöyhteisön osake- tai osuuspääomasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua suhdelukua laskettaessa ei oteta huomioon kiinteistöjä eikä kiinteistöyhteisön osakkeita tai osuuksia, jotka:

- 1) ovat joutuneet luottolaitoksen haltuun maksamatta jääneen saamisen vakuutena; tai
- 2) on vuokrattu rahoitustoiminnan yhteydessä ja joiden arvon alenemisesta johtuva riski on olennaisilta osiltaan siirretty sopimuksin vuokralleottajalle.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 1 momentissa säädetystä vaatimuksesta.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kannalta tarpeellisia määräyksiä ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitus on tehtävä.

4 §

Konsolidoitua kiinteistönomistusta koskeva rajoitus

Konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten yhteenlaskettu 3 §:ssä tarkoitettu kiinteistönomistus ei saa ylittää määrää, joka on 13 prosenttia emoyrityksen konsolidoidun taseen loppusummasta.

Laskettaessa 1 momentissa tarkoitettua konsolidoitua suhdelukua siihen ei sisällytetä luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvalla kiinteistöyhteisölle annettuja luottoja eikä tällaisen kiinteistöyhteisön puolesta annettuja takauksia, jos kiinteistöyhteisö yhdistellään konsolidoituun taseeseen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu luottolaitoksen konsolidoitu tase laaditaan konsolidointiryhmän emoyrityksen ja konsolidointiryhmän tytäryritysten taseiden yhdistelmänä noudattaen, mitä kirjanpitolaisissa ja tämän lain 12 luvun 10 §:ssä säädetään konsernitilinpäätöksen laatimisesta.

Finanssivalvonta voi erityisestä syystä määrääjäksi myöntää poikkeuksen 1 momentin vaatimuksista.

Konsolidointiryhmän emoyrityksen tai 1 luvun 4 §:n 2 momentissa tarkoitettua luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle tiedot, jotka ovat tarpeen tässä pykälässä säädetyn rajoituksen valvomiseksi. Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kannalta tarkempia määräyksiä tämän pykälän mukaisen ilmoitusvelvollisuuden sisällöstä ja siitä, kuinka usein ilmoitukset on tehtävä.

5 §

Rahallain antamista koskevien osuuskuntalain säännösten soveltaminen

Osuuskuntalain (421/2013) 16 luvun 11 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen eikä sen konsolidointiryhmään kuuluvaan rahoituslaitokseen.

6 §

Omien ja konserniyritysten osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankinnan rahoittaminen ja pantiksi ottaminen

Luottolaitos saa antaa lainaa omien ja emoyrityksensä osakkeiden ja osuuksien hankkimiseen sekä ottaa niitä pantiksi 2—4 momentissa säädettyihin rajoituksiin. Vakuuden asettaminen luottolaitoksen varoista edellä tarkoitettua lainan maksamisesta rinnastetaan lainan antamiseen.

Luottolaitos ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva rahoituslaitos saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain (624/2006) 13 luvun 10 §:n 1 momentin, osuuskuntalain 16 luvun 11 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos ne ovat kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla, jos lainan antaminen tai pantin ottaminen kuuluu luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen tavanomaiseen liiketoimintaan ja jos laina on annettu taikka pantti otettu luotto- tai rahoituslaitoksen toiminnassa noudatetuilla tavanomaisilla ehdoilla.

Luottolaitos saa ottaa pantiksi omia ja emoyrityksen osakkeita ja osuuksia niiden merkinnän rahoittamiseksi annetun lainan vakuudeksi enintään määrän, joka vastaa nimellisarvoltaan 10 prosenttia lainan antaneen yrityksen, tai jos pantiksi on otettu lainan antaneen yrityksen emoyrityksen osakkeita tai osuuksia, emoyrityksen sidotusta pääomasta.

Luottolaitos ei saa antaa luottoa samaan konsolidointiryhmään kuulumattomalle konserniyritykselle konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen osakkeiden tai osuuksien hankkimiseksi.

Mitä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen.

Mitä tässä pykälässä säädetään osakkeista ja osuuksista, sovelletaan myös kantarahasto-osuuksiin, sijoitusosuuksiin, pääomasijoituksiin, pääomalainoihin, debenttuureihin ja muihin sitoumuksiin, joilla on huonompi etuoikeus kuin liikkeeseenlaskijan muilla veloilla.

Luottolaitoksen rahoittamien tai vakuudeksi ottamien omien tai samaan konsolidointiryhmään kuuluvien rahoitusvälineiden lukemisesta luottolaitoksen omiin varoihin säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksen 28, 52 ja 63 artiklassa.

7 §

Arvopaperistettujen omaisuuserien hankintaa koskevat rajoitukset

Luottolaitos saa hankkia arvopaperistettuja omaisuuseriä ainoastaan EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädettyin rajoituksin.

Toiminnan yleinen valvottavuus

8 §

Liiketapahtumien kirjaaminen

Luottolaitoksella on oltava sellainen kirjanpitojärjestelmän ja muiden tietojärjestelmien kuvaus ja luottolaitoksen on kirjattava liiketapahtumansa siten, että Finanssivalvonta voi riittävästi todentaa niiden tietojen oikeellisuuden, jotka luottolaitoksen on lain ja sen nojalla annettujen säädösten ja mää-

räysten mukaan ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

9 §

Toimipaikat

Luottolaitoksella on oltava Suomessa pääkonttori ja vähintään yksi kiinteä toimipaikka.

10 §

Asiamiehen käyttäminen ja muu merkittävän toiminnan ulkoistaminen

Luottolaitos voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa luottolaitoksen riskien hallintaa, sisäistä valvontaa eikä muuten merkittävästi luottolaitoksen liiketoiminnan hoitamista.

Toiminto on luottolaitoksen liiketoiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti luottolaitoksen toimintaa koskevien lakien tai niiden nojalla annettujen säännösten tai määräysten taikka luottolaitoksen toimiluvan ehtojen noudattamista, luottolaitoksen taloudellista asemaa tai liiketoiminnan jatkuvuutta.

Merkittävän toiminnan ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Luottolaitoksen, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo harjoittaa liiketoimintaa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittävän toiminnon muulle kuin samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Luottolaitoksen ja ulkoistettua toimintaa hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä ilmoituksen sisällöstä.

Edellä 4 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos asiamies tai muu ulkoistettua toimintaa hoitava kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konso-

lidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään.

Luottolaitoksen tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamisesta säädetään sijoituspalvelulaissa.

11 §

Ulkoistamisen edellytykset

Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti luottolaitoksen viranomaisvalvonnan, riskien hallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot, sekä siitä, että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisölle, jos luottolaitos on keskusyhteisön valvonnassa.

12 §

Luottolaitoksen sidonnaisuus

Luottolaitoksella ei saa olla merkittävää sidosta sellaiseen luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön, johon sovellettavat Euroopan talousalueeseen kuulumattoman valtion lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset estävät luottolaitoksen tehokkaan valvonnan, eikä muuhunkaan tahoon, jos merkittävä sidos on muuten omiaan estämään luottolaitoksen tehokasta valvontaa.

Merkittävällä sidoksella tarkoitetaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta.

13 §

Määräysvallan hankkiminen ulkomaisessa yrityksessä

Luottolaitos tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys ei saa hankkia kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettua määräysvaltaa muussa ulkomaisessa yrityksessä kuin ulkomaisessa ETA-luottolaitoksessa, ulkomaisessa ETA-sijoituspalveluyrityksessä, ulkomaisessa ETA-maksulaitoksessa, ulkomaisessa ETA-rahastoyhtiössä, ulkomaisessa ETA-vaihtoehtorahastojen hoita-

jassa tai ulkomaisessa ETA-vakuutusyhtiössä, ellei yritys ole ilmoittanut siitä etukäteen Finanssivalvonnalle taikka jos Finanssivalvonta on ilmoituksen saatuaan kieltänyt hankinnan 2 momentissa säädettyssä ajassa.

Finanssivalvonta voi kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta kieltää 1 momentissa tarkoitetun hankinnan, jos hankinnan kohteena olevaan yritykseen sovellettavat lait, asetukset tai hallinnolliset määräykset olennaisesti vaikeuttaisivat luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmän tehokasta valvontaa.

14 §

Luottolaitoksen kuuluminen ulkomaiseen konsolidointiryhmään tai ulkomaiseen rahoitus- ja vakuutusryhmittymään

Jos luottolaitos kuuluu sellaiseen konsolidointiryhmään, jonka ylin emoyritys sijaitsee muussa kuin ETA-valtiossa, luottolaitoksen toimiluvan edellytyksenä on, että:

1) ulkomaan viranomaisella on riittävä toimivalta valvoa koko konsolidointiryhmää vastaavalla tavalla kuin tässä laissa säädetään; tai

2) voidaan osoittaa, että konsolidoitu vakavaraisuus, konsolidoidut suuret asiakasriskit, konsolidointiryhmän sisäinen valvonta ja riskienhallintamenetelmät sekä omistusyhteisön omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus vastaavat tämän lain mukaisia vaatimuksia.

Finanssivalvonnan on tehtävä päätös siitä, täyttääkö luottolaitos 1 momentin mukaiset vaatimukset, jos luottolaitoksella ei ole emoyritystä toisessa ETA-valtiossa ja luottolaitoksen taseen loppusumma on suurempi kuin luottolaitoksen emoyrityksen minkään toisen sellaisen ulkomaisen tytärluottolaitoksen tai suomalaisen sijoituspalveluyritykseen rinnastettavan ulkomaisen tytäryrityksen taseen loppusumma, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa.

Finanssivalvonnan on ennen 2 momentissa tarkoitetun päätöksen tekemistä pyydettävä siitä lausunto 1 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien, toisessa ETA-valtiossa säänneltyjen ulkomaisten luottolaitosten tai suomalaisen sijoituspalvelu-

yritykseen rinnastettavien ulkomaisten yritysten valvonnasta vastaavilta ulkomaan viranomaisilta ja Euroopan pankkiviranomaiselta. Finanssivalvonnan on lisäksi tehtyään päätöksen ilmoitettava siitä näille viranomaisille, Euroopan komissiolle ja, jos konsolidointiryhmään kuuluu suomalaiseseen sijoituspalveluyritykseen rinnastettava ulkomainen yritys, jonka kotipaikka on toisessa ETA-valtiossa, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta luottolaitokseen, jonka konsolidoidusta valvonnasta vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen, jos tämä viranomainen on katsonut, että konsolidointiryhmä täyttää 1 momentissa säädetyt edellytykset.

Mitä 1 ja 3 momentissa säädetään konsolidointiryhmästä ja konsolidoidusta valvonnasta, sovelletaan vastaavasti rahoitus- ja vakuutusryhmittymään ja sen valvontaan.

15 §

Sisäiset liiketoimet

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle sellaisista liiketoimista, joissa yhtenä osapuolena on luottolaitos ja toisena osapuolena on:

1) yritys, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan konserniin tai on luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan yrityksen kirjanpitolaissa tarkoitettu omistusyhteyseritys;

2) sellainen luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajajärityksen perustama eläkesäätiölaissa (1774/1995) tarkoitettu eläkesäätiö, jonka toimintapiiriin kuuluvat henkilöt ovat työnantajajärityksen palveluksessa;

3) vakuutuskassalaissa (1164/1992) tarkoitettu eläkekassa, jonka toimintapiirissä voivat olla luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konserniin kuuluvan muun työnantajajärityksen palveluksessa olevat henkilöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä vähintään neljännesvuosittain sellaisista liiketoimista, joiden arvo tai, jos keskenään samanlaisia liiketoimia on tehty tässä momentissa tarkoitettuna ajanjaksona useita, niiden yhteenlaskettu arvo ylittää miljoona

euroa tai viisi prosenttia liiketoimen osapuolena olevan luottolaitoksen omista varoista, jollei Finanssivalvonta hyväksy korkeampaa ilmoitusrajaa.

Tässä pykälässä tarkoitettuja liiketoimia ei saa tehdä ehdoin, jotka poikkeavat toisistaan riippumattomien osapuolten välillä samanlaisissa liiketoimissa yleisesti noudatetuista ehdoista. Mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta konserniyritysten tarvitsemien hallinnollisten palvelujen hankkimiseen konserniin kuuluvalla yrityksellä eikä emoyrityksen tytäryritykselle myöntämiin pääoma- ja debentuurilainoihin, jotka ovat tarpeen tytäryrityksen pääomarakenteen vahvistamiseksi, eikä muuhunkaan tytäryrityksen rahoittamiseen silloin, kun tytäryritys on samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys tai samaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluva rahoitus- tai vakuutusalan yritys ja emoyritys huolehtii yleisesti konsolidointiryhmän tai ryhmittymän varainhallinnasta.

Finanssivalvonta voi antaa valvonnan kanalta tarpeellisia tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen liiketoimien ilmoittamisesta.

Varautuminen poikkeusoloihin

16 §

Varautumisvelvollisuus

Luottolaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla.

17 §

Varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaaminen

Jos 16 §:stä aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä luottolaitoksen toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaami-

sesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettua huoltovarmuusrahastosta.

6 luku

Sivuliikkeen perustaminen, palvelujen tarjoaminen Suomeen ja kotipaikan siirto ulkomaille

1 §

Sivuliikkeen perustaminen ETA-valtioon

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun ETA-valtioon, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot harjoitettavaksi aiotusta toiminnasta sekä sivuliikkeen hallintoon liittyvät tiedot. Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen on ilmoitettava, miten sen muualla kuin Suomessa olevan sivuliikkeen asiakkaina olevien sijoittajien saamiset on turvattu.

Finanssivalvonnan on kolmen kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta ilmoitettava ne edelleen asianomaisen valtion vastaavalle valvontaviranomaiselle sekä samalla ilmoitettava tiedot luottolaitoksen omien varojen määrästä, vakavaraisuussuhteesta, tallettajien suojana olevasta vakuusjärjestelmästä, sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta sekä muut tiedot, jotka ovat tarpeen sivuliikkeen toiminnan aloittamiseksi. Ilmoituksesta on annettava tieto luottolaitokselle.

Finanssivalvonnan on kieltäydyttävä 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä, jos se havaitsee, että luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja hallinto eivät täytä luottolaitokselle tässä laissa säädettyjä vaatimuksia. Sivuliikettä ei voida perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt tekemisestä ilmoituksesta. Finanssivalvonnan on ilmoitettava kieltäytymistä koskevasta päätöksestä Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja 1 momentissa tarkoitettua ETA-valtion valvontaviranomaiselle kirjallisesti 1 momentissa tarkoitettujen tietojen

muutoksista vähintään kuukautta ennen niiden toteuttamista.

2 §

Sivuliikkeen perustaminen valtioon, joka ei kuulu Euroopan talousalueeseen

Luottolaitoksen, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin ETA-valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei luottolaitoksen hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan luottolaitoksen toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettyä Suomen Pankin lausunto. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta tarpeellisia rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Sivuliikkeen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Sivuliikkeen toiminnan rajoittamisesta ja kieltämisestä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 27 ja 57 §:ssä.

4 §

Palveluiden tarjoaminen

Luottolaitoksen, joka aikoo tarjota 5 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettuja palveluita jonkin muun ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä palveluita se tarjoaa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tieto asiasta 1 momentissa tarkoitettua valtion valvontaviranomaiselle sekä liitettävä mukaan oma ilmoituksensa siitä, kattaako luottolaitoksen toimilupa Suomessa kyseiset palvelut.

5 §

Konsolidointiryhmään kuuluvan rahoituslaitoksen sijoittumisoikeus ja palvelujen tarjoamisoikeus

Luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva suomalainen rahoituslaitos voi täytettyään ETA-valtiossa sivuliikkeen perustamiselle tai palvelujen tarjoamiselle asetetut edellytykset perustaa sivuliikkeen tai muutoin tarjota palveluja ETA-valtioon. Sivuliikkeen perustamisessa ja palvelujen tarjoamisessa noudatetaan 1 ja 4 §:ää.

Finanssivalvonnan on tarkastettava 1 momentissa tarkoitettujen edellytysten täyttyminen ja rahoituslaitoksen täyttäessä edellytykset annettava asiasta todistus.

Rahoituslaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, jos rahoituslaitoksen olosuhteissa tapahtuu 1 momentissa tarkoitettuihin edellytyksiin vaikuttavia muutoksia. Finanssivalvonnan on ilmoitettava asianomaisen valtion valvontaviranomaiselle, jos rahoituslaitos ei enää täytä 1 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä.

6 §

Kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos luottolaitos aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon siten kuin eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklassa tai eurooppaosuuskunta-asetuksen 7 artiklassa säädetään, luottolaitoksen on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa tai eurooppaosuuskunta-asetuksen 7 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun luottolaitos on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos luottolaitos aikoo kotipaikan siirron jälkeen jatkaa luottolaitostoimintaa Suomessa, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen luottolaitoksen toiminnasta Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tai eurooppaosuuskuntalain (906/2006) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Fi-

nanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen eurooppayhtiölain 9 §:n 2 momentissa tai eurooppaosuuskuntalain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettun luvan myöntämistä, että luottolaitos ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai osuuskuntalain 20 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivää vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

II OSA

HALLINTO JA OHJAUS

7 luku

Hallinto- ja ohjausjärjestelmät

1 §

Hallinto- ja ohjausjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava sen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavat ja oikeasuhteiset hallinto- ja ohjausjärjestelmät, joilla varmistetaan luottolaitoksen johtaminen tehokkaasti ja varovaisen liikeperiaatteiden mukaisesti sekä se, että luottolaitoksen hallitus voi tehokkaasti valvoa luottolaitoksen johtamista. Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitoksen riskistrategia ja muut strategiset tavoitteet sekä huolehdittava siitä, että niiden noudattamista valvotaan luotettavasti.

Hallituksen on huolehdittava siitä, että luottolaitoksen sisäiset valvontajärjestelmät ovat luotettavia. Näihin kuuluvat ainakin taloudellista raportointia, taloutta, toimintaa, luottolaitosta koskevan sääntelyn ja sisäisten toimintaperiaatteiden sekä luottolaitoksen tiedonantovelvollisuuden täyttämistä koskevat menettelytavat, niiden noudattaminen ja valvonta. Luottolaitoksen riskinoton ja riskienhallintajärjestelmien on täytettävä 9 luvun vaatimukset.

Luottolaitoksen johtamisessa ja toiminnassa tehtävät on eriytettävä siten, että eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa laitoksen joh-

tamisen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti, vältetään. Luottolaitoksen hallituksen puheenjohtaja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa olla samanaikaisesti saman luottolaitoksen toimitusjohtaja, ellei luottolaitoksella ole hallintoneuvostoa, jonka tehtäväksi on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu muuten hallitukselle kuuluvat tehtävät.

Hallituksen on arvioitava säännöllisesti luottolaitoksen hallinto- ja ohjausjärjestelmien tehokkuutta ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin puutteiden korjaamiseksi.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tämän luvun säännökset hallituksesta koskevat hallintoneuvostoa siinä laajuudessa kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu muuten hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta ja sen hallinto- ja ohjausjärjestelmistä, sovelletaan luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen, sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä luottolaitoksen konsolidointiryhmän hallinto- ja ohjausjärjestelmiin.

2 §

Luottolaitoksen hallituksen kokoonpanoa ja työskentelyä koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen hallituksella on oltava sen tehtävien kannalta riittävästi ja monipuolisesti osaamista ja kokemusta luottolaitoksen liiketoiminnasta ja toimintaan liittyvistä riskeistä. Luottolaitoksen on käytettävä riittävästi voimavaroja hallituksen jäsenten perehdyttämiseen tehtäväänsä.

Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokselle toimintaperiaatteet, joilla edistetään hallituksen kokoonpanon monimuotoisuutta. Hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokselle tavoite sukupuolten tasapuolisesta edustuksesta hallituksessa sekä laadittava toimintaperiaatteet, joilla tavoite saavutetaan ja ylläpidetään.

Hallituksen työ on järjestettävä siten, ettei hallituksen yksittäinen jäsen tai jäsenten vähemmistö epäasianmukaisesti tai luottolaitoksen edun vastaisesti vallitse hallituksen päätöksentekoa. Hallituksen yksittäisen jäsenen

on toimittava tehtävässään siten, että hallitus voi täyttää tehtävänsä ja riippumattomasti valvoa toimivan johdon toimintaa.

3 §

Nimitysvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä tai osakkeenomistajien nimeämistä henkilöistä koostuva nimitysvaliokunta. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava nimitysvaliokunta.

Nimitysvaliokunnan tehtävänä on avustaa hallitusta tai hallituksen jäsenet valitsevaa elintä jäsenten sekä toimivan johdon ehdollepanoa ja valintaa koskevissa asioissa. Valiokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin.

Nimitysvaliokunnan on avustettava hallitusta tai muuta hallituksen jäsenet valitsevaa elintä ainakin seuraavissa asioissa:

1) hallituksen työskentelylle tarpeellisten tietojen ja taitojen, kokemuksen, monimuotoisuuden sekä jäsenyyden vaatiman ajan arviointi, uusien jäsenten tehtäväkuvien ja vaadittavien valmiuksien määrittely sekä jäsen ehdokkaiden etsiminen;

2) hallituksen kokoonpanon, työskentelyn sekä hallituksen yksittäisten jäsenten työskentelyn arviointi;

3) toimivan johdon valintaperusteiden ja valintamenettelyn arviointi;

4) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun tavoitteen edistäminen.

Edellä 3 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettut arvioinnit on tehtävä säännöllisesti, 2 kohdassa tarkoitettu arviointi kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jos nimitysvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettaviksi tässä pykälässä säädettyjä tehtäviä, niistä vastaa hallitus tai hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

4 §

Luottolaitoksen johdon luotettavuus- ja pätevyysvaatimukset

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen ja toimivaan johtoon kuuluvan tulee olla luotettava ja hyvämaineinen henkilö, joka ei ole konkurssissa taikka liiketoimintakiellossa ja jonka toimikelpoisuutta ei ole muutenkaan rajoitettu.

Luotettavana ja hyvämaineisena ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään; tai

2) muutoin aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on laskettava tuomion lainvoimaiseksi tulosta tehtävän vastaanottohetkeen. Jos tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa luottolaitoksen johtoon kuuluvan päätösvallan käyttämistä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Luottolaitoksen hallituksen jäsenellä ja toimivaan johtoon kuuluvalla tulee olla luottolaitoksen liiketoiminnasta, siihen liittyvistä keskeisistä riskeistä sekä johtamisesta sellainen osaaminen ja kokemus kuin henkilön tehtävään sekä luottolaitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden on tarpeen.

Luottolaitoksen on ilmoitettava viipymättä Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitettua johtoa koskevista muutoksista.

5 §

Luottolaitoksen johdon ajankäyttö

Luottolaitoksen hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja muun toimivaan johtoon kuuluvan on käytettävä riittävästi aikaa tässä laissa

säädettyjen ja muiden tehtävään kuuluvien velvollisuuksiensa hoitamiseen. Hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan hallituksen jäsenyyksien enimmäismäärän ja heidän muiden tehtäviensä arvioinnissa on otettava huomioon ainakin jäsenen ja toimitusjohtajan henkilökohtaiset olosuhteet sekä luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus.

Jäljempänä 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävään luottolaitokseen päätoimisessa toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen taikka toimitusjohtaja saa pitää enintään kaksi muunlaista hallituksen jäsenyyttä ja muussa kuin päätoimisessa toimi- tai palvelussuhteessa oleva hallituksen jäsen enintään neljä hallituksen jäsenyyttä.

Yhdeksi johtotehtäväksi lasketaan hallituksen jäsenyydet tai toimitusjohtajuudet:

1) samaan konsolidointiryhmään tai samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvissa yrityksissä; ja

2) yrityksissä, joista luottolaitoksella on EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 36 alakohdassa tarkoitettu huomattava omistusosuus.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, ei sovelleta hallituksen jäseneneen, joka on valittu luottolaitoksen johtoon valtion edustajana, eikä hallituksen jäsenyyteen tai toimitusjohtajuuteen asunto-osakeyhtiössä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettuun keskinäisessä kiinteistöosakeyhtiössä, aatteellisessa tai taloudellisessa yhdistyksessä tai muussa sellaisessa yrityksessä, jonka pääasiallinen tarkoitus on muu kuin voiton tuottaminen osakkeen- tai osuudenomistajille, jos tehtävä ei vaaranna 1 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, ei sovelleta hallituksen jäseneneen, joka on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa (725/1990) tarkoitettu henkilöstön edustaja.

Finanssivalvonta voi antaa luvan hallituksen jäsenelle ja toimitusjohtajalle vastaanottaa yhden lisjäsenyyden 2 momentissa säädettyjen enimmäismäärien lisäksi, jos se ei vaaranna 1 momentissa säädettyjen periaatteiden noudattamista. Finanssivalvonnan on

ilmoitettava antamastaan poikkeusluvasta Euroopan pankkiviranomaiselle.

6 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Luottolaitoksella on oltava menettelytavat, joita noudattamalla luottolaitoksen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa luottolaitoksen sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäillystä rikkomisesta. Ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilön henkilötiedot on salassa pidettäviä, jollei laissa toisin säädetä.

Luottolaitoksen on säilytettävä edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä henkilöllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin. Tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen, rekisteröityä koskevien tietojen lainmukaisuuden.

Luottolaitoksen tulee toteuttaa asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet ilmoitusten tekijöiden suojelemiseksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä luottolaitoksessa.

7 §

Tietojen saatavilla pito internetissä

Luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa tämän luvun 1—5 §:n säännöksiä.

8 luku

Palkitseminen

1 §

Säännösten soveltaminen

Tämän luvun säännöksiä sovellettaessa on otettava huomioon luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän koko, oikeudellinen ja hallinnollinen rakenne sekä toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä kunkin palkki-
onsaajan tehtävät ja vastuut.

Tämän luvun 11 ja 12 §:n säännöksiä sovelletaan ainoastaan sellaisia henkilöitä koskeviin palkitsemisjärjestelmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan. Tällaisia henkilöitä ovat:

1) toimitusjohtaja ja muu toimiva johto;

2) muu henkilö, jonka ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus luottolaitoksen riskiasemaan;

3) henkilö, joka työskentelee 6 §:ssä tarkoitetuissa luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa;

4) muu henkilö, jonka palkkioiden kokonaismäärä ei merkittävästi poikkea 1 tai 2 kohdassa tarkoitettulle henkilölle määräytyvän palkkion kokonaismäärästä.

Luottolaitoksen on ylläpidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista henkilöistä.

Tämän luvun 14 §:ää sovelletaan palkitsemiseen vain valtion vakuusrahastosta annetussa laissa (379/1992) tarkoitettua valtion tukea saavassa luottolaitoksessa.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen sekä talletuspankkien yhteenliittymään ja sen keskusyhteisöön.

Mitä tämän luvun 7 ja 8 §:ssä säädetään yhtiökokouksesta, sovelletaan myös muuhun luottolaitoksessa ylintä päätösvaltaa käyttävään toimielimeen ja sen jäseneen.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin hallintoneuvostolle on yhtiöjärjes-

tyksen tai sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

2 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *palkitsemisjärjestelmällä* päätöksiä, sopimuksia, toimintaperiaatteita ja menettelytapoja, joita luottolaitos noudattaa toimitusjohtajan ja henkilöstön palkitsemisessa;

2) *palvelussuhteella* työsuhdetta ja toimitusjohtajan tai vastaavassa asemassa olevan toimitusuhdetta laitoksen ja palkkionsaajan välillä;

3) *palkkiolla* palvelussuhteeseen perustuvaa palkkaa tai muuta taloudellista etuutta mukaan lukien 10 §:n 3 momentissa tarkoitettu palvelussuhteen päättymisestä maksettava korvaus sekä sellainen eläke-etuus, jonka kustantaminen ei ole laitoksen lakisääteinen velvollisuus;

4) *muuttuvalla palkkiolla* palkkionsaajan suoritukseen taikka taloudellisiin tai muihin tekijöihin sidottua palkkiota, joka ei ole kiinteä;

5) *kiinteällä palkkiolla* tiettyyn ajanjaksoon tai muuhun suorituksesta tai tuloksesta riippumattomaan tekijään sidottua palkkaa ja muuta palkkiota;

6) *palkkionsaajalla* sitä, jonka palvelussuhteen perusteella palkkio maksetaan;

7) *ansaintajaksoilla* ajanjaksoa, jonka aikana tehdyn työsuorituksen tai ajanjaksoon kohdistuvan muun tekijän perusteella luottolaitoksen palkkionsaajalle maksettava muuttuva palkkio määritellään;

8) *lykkäysajalla* ansaintajakson jälkeistä ajanjaksoa, jonka päätyttyä palkkionsaajalle syntyy oikeus muuttuvaan palkkioon tai, jos palkkio maksetaan osina, palkkion osaan, tässä luvussa säädetyin edellytyksin sekä luottolaitoksen mahdollisesti asettamien muiden ehtojen toteutuessa;

9) *odotusajalla* palkitsemisjärjestelmässä määrättyä ajanjaksoa, ja jos kyseiseen palkkioon kohdistuu lykkäysaika, lykkäysajan jälkeistä ajanjaksoa, jonka aikana palkkionsaaja ei voi vielä määrätä hänelle muuna kuin rahana maksettavasta palkkiosta.

3 §

Palkitsemisjärjestelmiä koskevat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksen palkitsemisjärjestelmien tulee olla laitoksen ja sen konsolidointiryhmän liiketoimintastrategian, tavoitteiden ja arvojen mukaisia sekä vastata laitoksen ja sen konsolidointiryhmän pitkän aikavälin etua. Palkitsemisjärjestelmien tulee olla sopusoinnussa laitoksen ja sen konsolidointiryhmän hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä.

Palkitsemisjärjestelmät eivät saa kannustaa riskinottoon, joka ylittää laitoksen ja sen konsolidointiryhmän riskinkantokyvyn perusteella päätetyn tai muuten kestävän riskitason.

4 §

Palkitsemisjärjestelmien valvonta

Luottolaitoksen hallituksen on päätettävä laitoksessa sovellettavien palkitsemisjärjestelmien yleiset periaatteet laitoksen toimivaa johtoa ja koko henkilöstöä varten sekä säännöllisesti valvottava ja arvioitava palkitsemisjärjestelmien toimivuutta ja päätettyjen toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen noudattamista. Luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyrityksen hallituksen on valvottava, että palkitsemisjärjestelmiä koskevia tämän luvun säännöksiä noudatetaan koko konsolidointiryhmässä.

Palkitsemisjärjestelmiä on hallinnoitava siten, että voidaan välttää sellaiset eturistiriidat, jotka voivat vaarantaa laitoksen tai sen konsolidointiryhmän liiketoiminnan hoitamisen tehokkaasti ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti.

Laitoksen tai sen konsolidointiryhmän sisäisen, liiketoiminnoista riippumattoman valvontatoiminnon on vähintään kerran vuodessa todennettava, että hallituksen päättämiä palkitsemisjärjestelmiä on noudatettu.

5 §

Palkitsemisvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai

8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva palkitsemisvaliokunta, jonka tehtävänä on avustaa luottolaitoksen hallitusta palkitsemisjärjestelmien hallinnointia ja ohjausta koskevissa päätöksissä. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava palkitsemisvaliokunta.

Valiokunnan kokoonpano ja työskentely on järjestettävä niin, että valiokunta kykenee riippumattomasti arvioimaan palkitsemisjärjestelmien kannusteita ja muita vaikutuksia riskien, pääoman ja maksuvalmiuden hallintaan. Valiokunnan on suorittaessaan tehtäviään otettava huomioon osakkeenomistajien, sijoittajien ja luottolaitoksen muiden sidosryhmien pitkän aikavälin etu sekä yleinen etu. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtaja ja jäsenet eivät saa palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Jos hallituksen jäsenenä on henkilöstön edustuksesta yritysten hallinnossa annetussa laissa tarkoitettuja henkilöstön edustajia, vähintään yksi heistä on nimettävä palkitsemisvaliokunnan jäseneksi.

Jos palkitsemisvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettaviksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus tai hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

6 §

Valvontatoiminnoissa työskentelevät henkilöt ja heidän palkitsemisensä

Luottolaitoksen sisäisissä valvontatoiminnoissa vastuullisessa asemassa olevien henkilöiden palkitsemista valvoo luottolaitoksen tai, jos se kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän emoyrityksen hallitus tai palkitsemisvaliokunta.

Valvontatoiminnoissa työskentelevän henkilön palkitsemisen tulee määräytyä valvontaa varten määriteltujen tavoitteiden toteutumisen perusteella, eikä saa olla riippuvainen

sen liiketoimintayksikön tuloksesta, jota henkilö valvoo.

7 §

Kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden välinen suhde

Kiinteän ja muuttuvan palkkion määräytymisperusteiden on selvästi erotettava toisistaan. Kiinteän palkkion on ensisijaisesti määräytyttävä henkilön ammatillisen kokemuksen, tehtävänkuvan ja vastuun perusteella. Muuttuvan palkkion tulee heijastaa luottolaitoksen kestäväää ja riskipainotettua tulosta sekä palkkionsaajan henkilökohtaista suoritusta, joka ylittää hänen tehtävnmukaisen normaalin suoritustasonsa.

Luottolaitoksen on määrättävä kiinteiden ja muuttuvien palkkioiden välinen kohtuullinen suhde sekä se, kuinka suuriksi muuttuvat palkkiot voivat nousta. Palkitsemisjärjestelmän ehtojen on oltava sellaiset, että luottolaitos voi päättää muuttuvan palkkion jättämisestä maksamatta joko kokonaan tai osittain tässä luvussa tai palkitsemisjärjestelmässä määritellyillä muilla edellytyksillä sekä päättää palkkion maksamisesta 12 §:ssä tarkoitetuilla rahoitusvälineillä ja lykätä palkkion maksamista 11 §:ssä tarkoitetuilla tavoilla. Palkkionsaajan kiinteän palkkion on oltava riittävän suuri, jotta muuttuvan palkkion mahdollinen maksamatta jättäminen ei muodostu palkkionsaajalle kohtuuttomaksi.

Muuttuvan palkkion osuus ei saa ylittää 100 prosenttia kunkin palkkionsaajan kiinteän palkkion kokonaismäärästä, ellei luottolaitoksen yhtiökokous toisin päättä. Yhtiökokous ei kuitenkaan saa hyväksyä suurempaa muuttuvien palkkioiden osuutta kuin 200 prosenttia kiinteän palkkion kokonaismäärästä.

8 §

Muuttuvien palkkioiden suurta enimmäisosuutta koskeva yhtiökokouksen päätöksenteo

Yhtiökokoukselle 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua päätöstä varten tehtävän ehdotuksen on oltava riittävästi yksilöity, ja siinä on pe-

rusteltava, miksi korkeampi muuttuvien palkkioiden enimmäisosuus olisi hyväksyttävä. Ehdotuksessa on selostettava ainakin se, mikä on päätöksen piiriin kuuluvien henkilöiden lukumäärä ja vastuualueet sekä päätöksen vaikutus luottolaitoksen vakavaraisuuteen. Tässä pykälässä tarkoitettu ehdotuksesta on mainittava yhtiökokouksutsussa.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle yhtiökokoukselle tehtävästä ehdotuksesta viipymättä sen jälkeen, kun ehdotuksen tekemisestä on päätetty tai ehdotus on tullut luottolaitoksen tietoon. Luottolaitoksen hallituksen on viimeistään kolme viikkoa ennen yhtiökokousta tai viipymättä sen jälkeen, kun ehdotus on tullut luottolaitoksen tietoon, annettava Finanssivalvonnalle lausunto siitä, onko ehdotuksen hyväksyminen sen mielestä ristiriidassa EU:n vakavaraisuusasetuksen ja erityisesti riittäviä omia varoja koskevien vaatimusten kanssa.

Jos luottolaitoksen yhtiökokouksessa on edustettuna vähintään puolet yhtiön kaikista osakkeista, yhtiökokouksen päätökseksi tulee mielipide, jota on kannattanut vähintään kaksi kolmasosaa annetuista äänistä. Jos yhtiökokouksessa on edustettuna vähemmän kuin puolet yhtiön kaikista osakkeista, yhtiökokouksen päätökseksi tulee mielipide, jota on kannattanut vähintään kolme neljäsosa annetuista äänistä.

Osakkeenomistaja, jota tässä pykälässä tarkoitettu päätös koskee, tai hänen asiamiehensä, ei saa äänestää asiassa, paitsi jos päätös koskee luottolaitoksen kaikkia osakkeenomistajia.

Luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle viipymättä tässä pykälässä tarkoitettu yhtiökokouksen päätöksestä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestä Euroopan pankkiviranomaiselle.

9 §

Muuttuvia palkkioita koskevat vaatimukset

Luottolaitoksen on noudatettava muuttuvan palkkion määräytymisessä ja maksamisessa tässä pykälässä olevia vaatimuksia.

Muuttuvan palkkion on perustuttava kokonaisarvioon palkkionsaajan ja asianomaisen liiketoimintayksikön suorituksesta sekä luot-

tolaitoksen ja, jos laitos kuuluu konsolidointiryhmään, konsolidointiryhmän, kokonaistuloksesta ja sen kehittymisestä. Suoritusta arviotaessa on otettava huomioon taloudelliset ja muut tekijät sekä se, miten suoritus tai tulos on toteutunut pitkällä aikavälillä.

Suoritusarvioon perustuvien palkkioiden maksaminen palkkionsaajille on jaksotettava siten, että maksaminen on sopusoinnussa luottolaitoksen liiketoimintasyklin ja liiketoimintarisien kanssa. Maksettavien palkkioiden määrissä on otettava huomioon ainakin arviointihetkellä tiedossa olevat sekä tulevat riskit, pääomakustannukset ja tarpeellinen maksuvalmius.

Luottolaitoksen maksettavaksi tulevien palkkioiden kokonaismäärä ei saa olla niin suuri, että se rajoittaa laitoksen pääomapoljan vahvistamista.

Palkkionsaajalle voi syntyä oikeus muuttuvaan palkkioon ja muuttuva palkkio voidaan maksaa hänelle ainoastaan, jos maksaminen ei vaaranna luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaista riittävää omien varojen määrää, ja että maksaminen on luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmän, palkkionsaajan liiketoimintayksikön tuloksen sekä palkkionsaajan henkilökohtaisen suorituksen kannalta kokonaisuutena arvioiden perusteltua.

Oikeus muuttuvaan palkkioon voi syntyä palkkionsaajalle ja se voidaan maksaa hänelle vain, jos palkkionsaaja ei ole menetellyt luottolaitosta velvoittavien säännösten, ohjeiden tai luottolaitoksen määrittelemien toimintaperiaatteiden ja menettelytapojen vastaisesti taikka teollaan tai laiminlyönnillään myötävaikuttanut tällaiseen menettelyyn. Muuttuva palkkio on myös voitava jättää maksamatta tai periä takaisin, jos kyseinen menettely tulee luottolaitoksen tietoon vasta palkkion määräytymisen tai maksamisen jälkeen. Määrittäessään ja soveltaessaan palkitsemisjärjestelmässään tässä momentissa olevia rajoituksia, luottolaitoksen on erityisesti otettava huomioon, onko palkkionsaajan menettely myötävaikuttanut merkittävien taloudellisten tappioiden syntymiseen ja onko palkkionsaajan menettely luottolaitoksen johtoa koskevien luotettavuus- ja pätevyysvaatimusten vastainen.

10 §

Palkitseminen siirtymätilanteissa

Luottolaitos voi sitoutua ehdottomaan muuttuvan palkkion maksamiseen ainoastaan erityisen painavista syistä ja edellyttäen, että luvattu palkkio kohdistuu ainoastaan palkkionsaajan palvelussuhteen ensimmäiseen vuoteen. Kyseisen sitoutumisen ja palkkion maksamisen tulee kuitenkin olla sopusoinnussa laitoksen terveeseen ja vahvan pääomarakenteeseen sekä palkkionsaajan henkilökohtaisen suoritusvaatimuksen kanssa. Sitoumuksessa tarkoitettu palkkio tulee selkeästi erottaa harkinnanvaraisesta palkitsemisjärjestelmästä.

Luottolaitos saa sitoutua palkkionsaajan aiempaan palvelussuhteeseen perustuvaan tai sen kaltaiseen palkitsemisjärjestelmään vain, jos se on sopusoinnussa luottolaitoksen pitkään aikavälin etujen kanssa. Edellytyksen täyttymistä arvioitaessa luottolaitoksen on otettava huomioon uuden palvelussuhteen kannalta ainakin vanhan järjestelmän sitoutumisvaikutus sekä tämän luvun mukaiset maksamisen lykkäämistä ja takaisinmaksamista koskevat vaatimukset.

Palkkionsaajalle maksettavan erorahan ja muun vastaavan korvauksen, joka maksetaan, jos palvelussuhde päättyy ennenaikaisesti, maksamisessa on otettava huomioon tässä luvussa säädetty edellytykset, ja maksamisperusteet on laadittava muutenkin sellaisiksi, ettei korvaus johda epäonnistuneen suorituksen tai moitittavan menettelyn palkitsemiseen.

11 §

Muuttuvien palkkioiden maksamisen lykkääminen

Merkittävä osa, vähintään 40 prosenttia määritellystä muuttuvan palkkion kokonaismäärästä on lykättävä sekä maksettava aikaisintaan 3—5 vuoden kuluessa ansaintajakson päättymisestä. Edellä tarkoitettua lykkäysajan pituutta määrätessään luottolaitoksen on otettava huomioon sen liiketoimintasykli, liiketoiminnan luonne, riskit sekä kyseisen palkkionsaajan tehtävät ja vastuu. Jos muuttuvan palkkion osuus kiinteään ja muuttuvan palk-

kion kokonaismäärästä on erityisen suuri, vähintään 60 prosenttia muuttuvasta palkkiosta on lykättävä vastaavalla tavalla. Jos lykättävä palkkio maksetaan eri lykkäysajoin useammassa erässä, palkkionsaajalle voi kertyä oikeus lykättävän palkkion yhteismäärään aikaisintaan portaittain, samassa kokonaislykkäysajan kulumista vastaavassa suhteessa.

12 §

Muuttuvien palkkioiden maksaminen muuna kuin rahana ja odotusajan asettaminen

Vähintään puolet määritellystä muuttuvasta palkkiosta on maksettava muuna kuin käteissuorituksena. Siihen on käytettävä tasapainoisesti osakkeita tai, jos luottolaitoksen osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitettua säännellyllä markkinalla, muita niihin rinnastettavia luottolaitoksen liikkeeseen laskemia EU:n vakavaraisuusasetuksen 52 ja 63 artiklassa tarkoitettuja rahoitusvälineitä, jotka ovat vaihdettavissa ydinpääomaksi tai joiden kirjanpitoarvoa voidaan alentaa. Käytettyjen rahoitusvälineiden arvon on heijastettava luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen oman pääoman tai luottokelpoisuuden muutoksia.

Maksettaessa muuttuvia palkkioita tässä pykälässä tarkoitettuina rahoitusvälineinä niihin on liitettävä odotusaika, jonka pituus on sopusoinnussa 11 §:n mukaisesti määrättyjen lykkäysaikaisten kanssa.

13 §

Kielletyt menettelyt

Luottolaitos ei saa maksaa muuttuvia palkkioita tavalla, jonka vaikutus rinnastuu tämän luvun säännösten vastaiseen menettelyyn.

Luottolaitoksen on vaadittava palkkionsaajaa sitoutumaan siihen, ettei hän käytä rahoitusvälineitä, vakuuttamista tai muita niihin rinnastuvia keinoja tässä luvussa tarkoitettuun palkitsemisjärjestelmään liittyvältä palkkionsaajan henkilökohtaiselta riskiltä suojautumiseen.

Finanssivalvonta voi rajoittaa tai kieltää

tietyn rahoitusvälineen tai järjestelyn käyttämisen muuttuvien palkkioiden maksamiseen riippumatta siitä, sisältyykö se lykättyyn osuuteen vai ei, jos menettelyä voidaan pitää tämän luvun säännösten vastaisena.

14 §

Palkitseminen valtion tukea saavissa luottolaitoksissa

Jos muuttuvien palkkioiden maksaminen olisi ristiriidassa luottolaitoksen terveen ja vahvan pääomapohjan sekä valtion tuen nopean takaisinmaksamisen kanssa, luottolaitos saa maksaa muuttuvina palkkioina yhteensä vain enintään määrän, joka vastaa määrättyä osuutta laitoksen nettotuotoista. Enimmäis- osuudesta päättää luottolaitoksen hallituksen ehdotuksesta valtiovarainministeriö tilikaudeksi kerrallaan luottolaitoksen vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

Valtiovarainministeriö voi valtion tuen saamisen ehtona edellyttää, että luottolaitos muuttaa palkitsemisjärjestelmiään siten, että ne ovat sopusoinnussa 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten lisäksi luottolaitoksen hyvän riskienhallinnan ja kestäväen taloudellisen aseman kanssa. Valtiovarainministeriö voi vastaavasti myös edellyttää, että luottolaitos rajoittaa luottolaitoksen johdolle maksettavia palkkioita ja kieltää kokonaan muuttuvien palkkioiden maksaminen luottolaitoksen johdolle, jos maksaminen ei täytä tässä pykälässä säädettyjä edellytyksiä tai jos palkkioiden maksaminen ei ole luottolaitoksen ja yleisen edun kannalta kokonaisuutena arvioiden perusteltua.

15 §

Tietojen saatavilla pito internetissä

Luottolaitoksen on pidettävä saatavilla internetsivustollaan selostus siitä, miten se noudattaa tämän luvun säännöksiä.

16 §

Finanssivalvonnan tehtävät palkitsemisjärjestelmien valvonnassa

Finanssivalvonnan on seurattava luottolai-

osten palkitsemisjärjestelmien kehitystä ja niiden noudattamia käytäntöjä sekä annettava palkitsemista koskevia tietoja Euroopan pankkiviranomaiselle tämän määräämässä muodossa. Finanssivalvonnan on vaadittava valvottaviltaan sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksen 450 artiklassa säädetään, tiedot:

1) niiden henkilöiden lukumäärästä, joille luottolaitos on maksanut palkkoja ja palkkioita vähintään 1 miljoonaa euroa tilikautta kohden;

2) kyseisten henkilöiden tehtäväkuvasta sekä siitä, millä liiketoiminta-alueella he työskentelevät;

3) palkkion jakautumisesta kiinteään ja muuttuvaan osaan ja palkkion lykkäämistä koskevat ehdot sekä muut keskeiset tiedot palkitsemisjärjestelmistä, joihin henkilöt kuuluvat.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta.

III OSA

TALOUDELLINEN ASEMA

9 luku

Riskien hallinta

1 §

Sisäisen pääoman riittävyden arviointi

Luottolaitoksen on huolehdittava siitä, että sillä on jatkuvasti riittävä määrä omia varoja kattamaan luottolaitokseen kohdistuvat ja sen ulkoiseen toimintaympäristöön liittyvät riskit siten kuin tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään. Luottolaitos ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa luottolaitoksen vakavaraisuudelle tai maksuvalmiudelle. Tämän varmistamiseksi luottolaitoksella on oltava terveet, kattavat ja tehokkaat strategiat ja menettelytavat, joiden avulla se arvioi, seuraa ja ylläpitää sisäisen pääoman määrää, laatua ja jakautumista.

Luottolaitoksen on arvioitava säännöllisesti 1 momentissa tarkoitettuja strategioita ja menettelytapoja, jotta ne pysyvät luottolai-

toksen liiketoiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavina ja oikeasuhteisina.

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta ja sen riskienhallinnasta, sovelletaan myös luottolaitoksen konsolidointiryhmän emoyritykseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan muuhun yritykseen ja luottolaitoksen konsolidointiryhmän riskienhallintaan.

Finanssivalvonta voi luottolaitoksen hakemuksesta myöntää luvan poiketa 1 ja 2 momentin soveltamisesta konsolidointiryhmään kuuluvaan luottolaitokseen. Lupa on myönnettävä, jos kullekin konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle on asetettu riittävä omien varojen tavoite yrityksen liiketoiminnan kullekin osa-alueelle lukuun ottamatta konsolidoidun valvonnan tavoitteiden kannalta vähäisiä yrityksiä ja liiketoiminta-alueita. Luvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että luvan myöntäminen ei vaaranna luottolaitoksen vakavaraisuutta tai vakavaraisuuden valvontaa.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään luottolaitoksesta, ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 10 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen alaiseen luottolaitokseen. Mitä 3 momentissa säädetään konsolidoidusta riskienhallinnasta, ei sovelleta EU:n vakavaraisuusasetuksen 15 artiklassa tarkoitetun poikkeuksen alaiseen konsolidointiryhmään.

2 §

Riskienhallintajärjestelmälle asetettavat yleiset vaatimukset

Luottolaitoksella on oltava tehokkaat ja luotettavat sekä kirjallisesti kuvatut hallinto- ja ohjausjärjestelmät luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvien nykyisten ja tulevien riskien tunnistamiseksi, hallitsemiseksi, rajoittamiseksi, seuraamiseksi ja riskeistä raportoimiseksi. Näihin kuuluvat:

- 1) selkeä organisaatorakenne, jossa toimivalta- ja vastuusuhteet on määritelty kattavasti ja selkeästi;
- 2) tehokkaat riskienhallinnan raportointiprosessit;
- 3) terveet sisäisen valvonnan, hallinnon ja laskennan prosessit;
- 4) palkitsemisjärjestelmiä koskevat toimin-

taperiaatteet ja menettelytavat, jotka ovat sopusoinnussa terveen ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistävät sitä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen järjestelmien on oltava laitoksen toiminnan laatuun, laajuuteen ja monimuotoisuuteen nähden kattavia ja oikeasuhteisia.

3 §

Hallituksen tehtävät riskien hallinnassa

Luottolaitoksen hallituksen on hyväksyttävä luottolaitokseen ja sen toimintaan kohdistuvia riskejä koskevat strategiat ja menettelytavat sekä säännöllisesti arvioitava niitä. Kaikki olennaiset riskit, riskienhallintaa koskevat ohjeet sekä näiden muutokset on raportoitava hallitukselle.

Luottolaitoksen hallituksen on käytettävä riittävästi aikaa luottolaitoksen riskejä koskevien asioiden käsittelyyn sekä varmistuttava siitä, että luottolaitoksella on riittävät voimavarat riskien hallintaa koskevien tässä laissa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseen.

Jos luottolaitoksella on hallintoneuvosto, tässä luvussa säädetyistä hallituksen tehtävistä vastaa hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin sille on yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan annettu hallitukselle kuuluvia tehtäviä.

4 §

Riskivaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva riskivaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava riskivaliokunta. Riskivaliokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen tai yrityksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Riskivaliokunnan jäse-

nellä tulee olla tarpeellinen luottolaitoksen riskinotto- ja riskistrategiaan liittyvä asiantuntemus.

Riskivaliokunnan on avustettava hallitusta luottolaitoksen riskistrategiaa ja riskinottoa koskevissa asioissa sekä sen valvomisessa, että luottolaitoksen toimiva johto noudattaa hallituksen päättämää riskistrategiaa. Riskivaliokunnan on arvioitava, vastaavatko laitoksen pääomaa sitovista palveluista perimät hinnat laitoksen liiketoimintamallia ja riskistrategiaa sekä jos näin ei ole, valmisteltava hallituksen hyväksyttäväksi suunnitelma asian korjaamiseksi.

Riskivaliokunnan on myös avustettava hallituksen palkitsemisvaliokuntaa terveiden palkitsemisjärjestelmien luomisessa ja arvioitava, kannustavatko palkitsemisjärjestelmät ottamaan huomioon laitoksen riskit, pääomaja maksuvalmiusvaatimukset sekä tuottojen jakotuksen ja tuottojen kertymistodennäköisyyden.

Jos riskivaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettavaksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus taikka hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai yhteisön sääntöjen mukaan kuuluvat niille.

5 §

Tarkastusvaliokunta

Luottolaitoksella, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävä, on oltava hallituksen jäsenistä koostuva tarkastusvaliokunta, joka raportoi koko hallitukselle. Jos luottolaitos kuuluu konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymään, joka on edellä mainitulla tavalla merkittävä, vain konsolidointiryhmän emoyrityksellä ja talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöllä on oltava tarkastusvaliokunta. Mitä edellä säädetään, ei koske luottolaitosta, jonka osakkeet eivät ole kaupankäynnin kohteena kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 1 luvun 2 §:n 6 kohdassa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla ja joka on laskenut liikkeeseen ainoastaan velkasitoumuksia, joiden yhteenlaskettu nimellisarvo on alle 100 000 000 euroa, julkaisematta arvopape-

reista arvopapereiden yleisölle tarjoamisen tai kaupankäynnin kohteeksi ottamisen yhteydessä julkistettavasta esitteestä ja direktiivin 2001/34/EY muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY mukaista esitettä.

Tarkastusvaliokunnalla tulee olla riittävä asiantuntemus laskentatoimesta, kirjanpidosta, taloudellisesta raportoinnista ja tilinpäätöskäytännöistä sekä sisäisestä tarkastuksesta. Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa toimi- tai palvelussuhteessa osallistua sellaisen luottolaitoksen päivittäiseen johtamiseen, jonka asiat kuuluvat valiokunnan tehtäviin. Valiokunnan jäsenistä vähintään yhden on oltava luottolaitoksesta ja sen merkittävistä osakkeenomistajista riippumaton, jolla on riittävä asiantuntemus laskentatoimesta tai tilintarkastuksesta.

Tarkastusvaliokunnan on avustettava hallitusta ainakin seuraavien asioiden seuraamisessa, valvomisessa ja valmistelussa:

- 1) taloudellinen raportointijärjestelmä;
- 2) sisäisen valvonnan ja tarkastuksen sekä riskinhallintajärjestelmien tehokkuus;
- 3) tilintarkastus;
- 4) tilintarkastajan riippumattomuus ja tilintarkastajan valinnan valmistelu.

Jos tarkastusvaliokuntaa ei ole tai sille ei anneta hoidettavaksi tässä pykälässä mainittuja tehtäviä, niistä vastaa hallitus taikka hallintoneuvosto siinä laajuudessa kuin nämä tehtävät yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaan kuuluvat hallintoneuvostolle.

6 §

Yhdistetty riski- ja tarkastusvaliokunta

Muulla kuin 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella, jolla on tarkastusvaliokunta, voi olla sen hallituksen jäsenistä koostuva yhdistetty riski- ja tarkastusvaliokunta. Valiokunnan jäsenillä on oltava asiantuntemus hoitaa kummankin valiokunnan tehtäviä.

7 §

Riskivaliokunnan jäsenten tiedonsaantioikeus

Hallituksen riskivaliokunnan jäsenten tulee

saada käyttöönsä riittävät tiedot luottolaitoksen riskeistä. Riskivaliokunnan on määriteltävä sille ilmoitettavien tietojen sisältö ja muoto. Riskivaliokunnan tulee pitää säännöllisesti yhteyttä 8 §:ssä tarkoitettuun riskien valvontatoimintoon. Valiokunnalla on oikeus käyttää tarpeellisessa määrin myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

8 §

Liiketoiminnoista riippumaton riskien valvontatoiminto ja muut valvontatoiminnot

Luottolaitoksella on oltava luottolaitoksen liiketoiminnoista riippumattomat riskien valvontatoiminto, säännösten ja sisäisten toimintaperiaatteiden noudattamista valvova toiminto, sisäinen tarkastus sekä muut tarpeelliset valvontatoiminnot.

Riskien valvontatoiminnon tehtävänä on huolehtia siitä, että luottolaitoksen olennaiset riskit tunnistetaan, mitataan ja raportoidaan hallitukselle. Valvontatoiminnon on osallistuttava aktiivisesti laitoksen riskistrategian luomiseen ja kaikkien olennaisten riskienhallintaa koskevien päätösten tekemiseen sekä huolehdittava siitä, että hallitus saa kokonaiskuvan luottolaitokseen kohdistuvista riskeistä.

Tässä pykälässä tarkoitetuille valvontatoiminnoille on annettava niiden tehtävien hoitamiseksi riittävä hallinnollinen asema, toimivalta ja voimavarat. Jos hallitus ei saa muulla tavalla riittäviä tietoja laitoksen olennaisista riskeistä tavanomaisten raportointiprosessien kautta, riskien valvontatoiminnon ja muiden valvontatoimintojen johtajalla tulee olla mahdollisuus saattaa tehtäviinsä kuuluvia asioita suoraan hallituksen tietoon. Valvontatoiminnoissa työskentelevien tulee olla riippumattomia niistä liiketoimintayksiköistä, joita he valvovat. Riskien valvontatoiminnon johtajan tehtävän on oltava päätoiminen. Hänen vapauttamisestaan tehtävistään päättää luottolaitoksen hallitus.

Luottolaitos voi poiketa tässä pykälässä säädetyistä vaatimuksista, jotka koskevat liiketoiminnoista riippumattomien valvontatoimintojen perustamista sekä riskien valvontatoiminnon johtajan tehtävän päätoimisuutta, jos se on perusteltua ottaen huomioon luotto-

laitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus. Riskien valvontatoiminnon johtajan mahdollisten muiden tehtävien tulee kuitenkin aina olla liiketoiminnoista riippumattomia, eivätkä ne muutoinkaan saa aiheuttaa eturistiriitaa valvontatoiminnon tehtävien kanssa.

9 §

Luottoriskin ja vastapuoliriskin arvioiminen sisäisin arviointimenetelmin

Luottolaitoksella on oltava luotto- ja vastapuoliriskin arvioimista varten omat luottolaitoksen toiminnan laadun, laajuuden ja monimuotoisuuden kannalta riittävät sisäiset arviointimenetelmät, jotka eivät saa perustua yksinomaan tai kaavamaisesti vastapuolta tai rahoitusvälinettä koskevaan ulkopuoliseen luottoluokitukseen.

Luottolaitoksen, joka on 10 luvun 7 tai 8 §:ssä tarkoitettulla tavalla merkittävä, on pyrittävä käyttämään sisäisen luokituksen menetelmiä omien varojen vaatimuksen laskeamiseen ja ainakin sellaisten olennaisen suurten luottoriskien arvioimiseen, joihin liittyy samanaikaisesti suuri määrä merkittäviä vastapuolia, sekä kaupankäyntivarastossa oleviin velkarahoitusvälineisiin liittyvän olennaisen suuren vastapuoliriskin arvioimiseen, jos vastapuoliriski kohdistuu suureen määrään eri vastapuolia.

10 §

Luotto- ja vastapuoliriski

Luotonannon on perustuttava terveisiin ja selkeästi määriteltyihin perusteisiin. Luottojen myöntämistä, luottoehtojen muuttamista, luottojen uudistamista ja jälleenrahoitusta koskevista prosesseista on oltava selkeät ja dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menetelytavat.

Luottolaitoksella on oltava sisäiset menetelmät, joilla se voi arvioida yksittäisiä luotto- ja vastapuoliriskejä. Se ei saa arviointimenetelmässään tukeutua yksinomaan tai kaavamaisesti ulkopuoliseen luottoluokitukseen. Jos luottolaitoksen omia varoja koskevat laskelmat perustuvat ulkopuoliseen luotto-

toluokitukseen tai siihen, että luokitusta tietystä luottoriskistä ei ole, luottolaitoksen on lisäksi itse arvioitava kyseiseen riskiin kohdistettavan omien varojen vaatimuksen määrä.

Luottolaitoksen on hallinnoitava ja seurattava luottoriskejä sisältäviä varallisuus- ja velkaeriä jatkuvasti tehokkain järjestelmin. Sillä on oltava prosessit, joilla se tunnistaa ja hallitsee ongelmaluottoja sekä tekee niistä riittävät arvonalennuskirjaukset ja tappiovaraukset. Luottosaatavat on pidettävä riittävästi hajautettuina luottolaitoksen kohdemarkkinoiden ja luottolaitoksen hallituksen hyväksymän luotonantostrategian mukaisesti.

11 §

Jäännösriski

Luottolaitoksen on varauduttava siihen, että sen käyttämät riskienhallinnan sekä luottoriskien vähentämismenetelmät epäonnistuvat. Sillä on oltava jäännösriskiä koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

12 §

Keskittymäriski

Luottolaitoksen on varauduttava riskien keskittymisestä aiheutuvan riskin toteutumiseen. Sillä on oltava asiaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat. Keskittymäriskiä hallittaessa vastapuolina on otettava huomioon ainakin OTC-johdannaisista, keskusvastapuolista ja kauppatietorekistereistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 648/2012 2 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen keskusvastapuolet, luottolaitoksen 15 luvun 13 §:ssä tarkoitettuun lähipiiriin kuuluvat, samalla toimialalla tai samalla maantieteellisellä alueella toimivat sekä samoja hyödykkeitä tuottavat vastapuolet. Lisäksi sen on otettava huomioon luottoriskien vähentämismenetelmistä aiheutuva riski sekä suuret välilliset luottoriskit, kuten yhden vakuudenantajan vakuuskeskittymä.

13 §

Arvopaperistamiseen liittyvä riski

Luottolaitoksen on varauduttava varojen tai velkaerien arvopaperistamiseen liittyviin riskeihin. Kyseisten riskien hallinnassa on riittävästi varmistuttava siitä, että riskien arviointi ja niitä koskevat päätökset perustuvat riskien todelliseen arvoon ja luonteeseen. Sillä on oltava arvopaperistamiseen liittyvän riskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksella on oltava alulle panemistaan uusiutuvista arvopaperistamisjärjestelyistä suunnitelma, jonka mukaan sillä on riittävä maksuvalmius huolehtia järjestelyihin liittyvistä sopimuksenmukaisista ja ennenaikaisista takaisinmaksuista.

14 §

Markkinariski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät olennaisten markkinariskien tunnistamiseen, mittaamiseen ja hallitsemiseen. Sillä on oltava markkinariskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Sen on varauduttava riittävästi lyhyiden ja pitkien markkinapositionien epäsuhdasta johtuvaan maksuvalmiustarpeeseen. Luottolaitoksella on oltava riittävä sisäinen pääoma kattamaan nekin olennaiset markkinariskit, joihin ei ole kohdistettava omia varoja.

Jos luottolaitos on laskiessaan markkinapositionriskin kattamiseksi vaadittavien omien varojen määrää EU:n vakavaraisuusasetuksen kolmannen osan IV osaston 2 luvun mukaisesti nettouttanut yhden tai useamman osakeindeksiin sisältyvän osakkeen position yhden tai useamman osakeindeksifutuurin tai muun osakeindeksituotteen position kanssa, luottolaitoksella on oltava riittävä sisäinen pääoma kattamaan kyseisestä positioista aiheutuva tappioriski siitä, että futuurin tai muun johdannaisrahoitusvälineen arvonmuutokset eivät täysin noudata sen kohde-etuusosakkeiden arvonmuutoksia. Luottolaitoksen on toimittava näin myös silloin, kun sillä on hallussaan vastakkaissuuntaisia positioita sel-

laisista osakeindeksifutuureista, joiden matu-
riteetit tai koostumus eivät täysin vastaa toi-
siaan.

Jos luottolaitos noudattaa EU:n vakavarai-
suusasetuksen 345 artiklan mukaista käsitte-
lyä, laitoksen on huolehdittava siitä, että sillä
on riittävä sisäinen pääoma tappioriskin kat-
tamiseen, joka sillä on merkintäsitoumuksen
antamisajankohdan ja seuraavan arkipäivän
välisenä aikana.

15 §

Rahoitustaseen korkoriski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät
tunnistaa, arvioida ja hallita korkotason vaihteluun
liittyvät riskit, jotka vaikuttavat laitoksen
rahoitustaseeseen. Sillä on oltava rahoitustaseen
korkoriskin hallintaa koskevat dokumentoidut
toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

16 §

Operatiivinen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät
operatiivisten riskien tunnistamiseksi, arvioi-
miseksi ja hallitsemiseksi. Sen on varaudut-
tava ainakin mallintamisriskin sekä harvoin
tapahtuvien, vakavien riskitapahtumien toteut-
umiseen. Laitoksen täytyy selkeästi kuvata,
mitä se pitää operatiivisina riskeinä. Sillä on
oltava operatiivisen riskin hallintaa koskevat
kirjalliset toimintaperiaatteet ja menettely-
tavat.

Luottolaitoksella on oltava riittävät, turvali-
siet ja toimintavarmat maksu-, arvopaperi- ja
muut tietojärjestelmät.

Luottolaitoksella on oltava varautumis- ja
jatkuvuussuunnitelmat liiketoiminnan vaka-
viin häiriöihin varautumiseen, toiminnan jat-
kuvuuden turvaamiseen sekä häiriötilanteissa
aiheutuvien vahinkojen rajoittamiseen.

17 §

Maksuvalmiusriski

Luottolaitoksella on oltava tehokkaat ja
luotettavat strategiat ja järjestelmät, joilla se
tunnistaa, mittaa, hallitsee ja seuraa maksu-

valmiusriskiä, päivänsisäistä riskiä ja riskip-
rofiilia tarkoituksenmukaisin aikaväleihin riit-
tävän maksuvalmiuden ja maksuvalmiuspus-
kurien ylläpitämiseksi. Maksuvalmiusriskin
hallinnan on oltava sopuoinnussa luottolai-
toksen eri liiketoiminta-alueisiin, valuuttoihin,
luottolaitoksen sivuliikkeisiin ja sen konsol-
idointiryhmään kuuluviin oikeushenkilöihin
liittyvän maksuvalmiusriskin kanssa. Maksu-
valmiusriski sekä sen kustannukset ja hyödyt
on riittävin menetelmin pystyttävä kohdentamaan.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen strate-
gioiden ja järjestelmien on oltava tehokkaat
ja oikeassa suhteessa laitoksen liiketoiminnan
laajuuteen ja monimuotoisuuteen, riskiprofiiliin
sekä laitoksen hallituksen vahvistamiin
maksuvalmiusriskin sietorajoihin. Niiden on
myös oltava oikeassa suhteessa laitoksen tär-
keyteen kussakin ETA-valtiossa, jossa se toi-
mii. Strategioita ja järjestelmiä koskevat toi-
mintaperiaatteet ja menettelytavat on doku-
mentoitava. Laitoksen on huolehdittava siitä,
että kunkin liiketoiminta-alueen johto ja hen-
kilöstö tuntevat laitoksen maksuvalmiusriskin
hyväksytyt rajat.

Luottolaitoksella on oltava menetelmät ra-
hoitusasemiensa tunnistamiseksi, mittaami-
iseksi, hallitsemiseksi ja seuraamiseksi. Men-
telmiin on sisällyttävä sekä tarkasteluhetken
että tulevat olennaiset kassavirrat varoista,
veloista, taseen ulkopuolisista eristä, ehdollisista
sitoumuksista sekä mahdolliset maineriskin
toteutumisen vaikutukset.

Luottolaitoksen on eriteltävä pantattuna tai
muutoin vakuutena oleva ja vakuusoikeuk-
sista vapaa omaisuus, joka on käytettävissä
luottolaitoksen vastuiden katteena. Sen on
myös pystyttävä erittelemään, mille oikeudel-
liselle yksikölle mikin omaisuuserä oikeudel-
lisesti kuuluu, missä valtiossa omaisuuserä
on oikeudellisesti rekisteröity tai kirjattu ja
miten nopeasti omaisuus voidaan käyttää
luottolaitoksen vastuiden katteeksi.

Luottolaitoksen, joka on kiinnitysluotto-
pankkilain 10 §:n nojalla saanut luvan kiinni-
tyslupapankkitoimintaan tai hakee tällaista
lupaa, on asetettava määrällinen tavoite kiin-
nitysluottopankkitoiminnan suhteelliselle
osuudelle koko luottolaitoksen liiketoimin-
nasta. Tavoite on asetettava siten, että se ei

vaaranna luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluottopankkitoiminnan jälle-rahoitusta.

18 §

Varojen ja velkojen siirrot liiketoimintayksiköiden välillä

Luottolaitoksen on otettava huomioon oikeudelliset ja operatiiviset rajoitukset, jotka liittyvät mahdollisiin helposti rahaksi muutettavan sekä vakuusoikeuksista vapaan omaisuuden siirtoihin luottolaitoksen eri oikeudellisten yksiköiden välillä sekä ETA-alueella että sen ulkopuolella.

19 §

Maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmät

Luottolaitoksen on pyrittävä käyttämään riittävästi limiittijärjestelmiä, maksuvalmiuspuskureita ja muita maksuvalmiusriskin vähentämismenetelmiä voidakseen kestää laajasti erilaisia kuormitustapahtumia sekä pyrittävä ylläpitämään riittävän monipuolista rahoitusrakennetta ja rahoituslähteitä. Sen on arvioitava käyttämiään menetelmiä säännöllisesti.

20 §

Maksuvalmiusasemaa koskevien vaihtoehtoisten toteutumisenäkymien säännöllinen tarkastelu

Luottolaitoksen on tarkasteltava säännöllisesti, kuitenkin vähintään vuosittain, maksuvalmiusasemaansa koskevia vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä ja riskiä vähentäviä tekijöitä sekä arvioitava oletuksia, joiden perusteella se tekee rahoitusasemaansa koskevat päätökset.

Vaihtoehtoisia toteutumisenäkymiä tarkastellessaan luottolaitoksen on otettava huomioon taseen varojen ja velkojen kassavirtojen lisäksi ainakin taseen ulkopuoliset erät ja muut ehdolliset velat, jotka liittyvät arvopaperistamista varten perustettuihin ja muihin erillisyyhtiöihin. Eri toteutumisenäkymien mahdollisia vaikutuksia on tarkasteltava luottolaitoskohtaisesti, markkinakohtaisesti ja näiden

piirteiden yhdistelminä. Erilaiset aikajänteet ja kuormitustilanteiden erilaiset vakavuusasteet on otettava huomioon.

Luottolaitoksen on kulloinkin mukautettava strategiansa, toimintatapansa ja maksuvalmiuslimiittinsä sekä maksuvalmiutta koskevat palautumissuunnitelmansa eri toteutumisenäkymien mukaisesti tuloksiin.

21 §

Maksuvalmiuden heikkenemiseen liittyvä palauttamissuunnitelma

Luottolaitoksella on oltava maksuvalmiuden palauttamissuunnitelma, jolla se varautuu maksuvalmiuden heikkenemiseen, kuten toiseen jäsenvaltioon perustetun sivuliikkeen maksuvalmiuskriisiin. Palauttamissuunnitelmaan on sisällyttävä riittävät strategiat ja toimivan johdon hyväksymät toimintaohjeet, joiden mukaisesti suunnitelma on pantavissa toimeen välittömästi. Niihin on sisällyttävä ainakin sellaisen keskuspankkivakuuskelpoisen omaisuuden hallinta, joka on tarvittaessa vastaanottavan jäsenvaltion tai kolmannen maan valuuttana tai sijaitsee kolmannessa maassa.

Luottolaitoksen on testattava palauttamissuunnitelma ja tarvittaessa päivitettävä se 20 §:ssä tarkoitettujen toteutumisenäkymien ja niiden muutosten perusteella vähintään vuosittain.

22 §

Liiallisen velkaantumisen riski

Luottolaitoksella on oltava menetelmät, joilla se tunnistaa, hallitsee ja seuraa liiallisen velkaantumisen riskiä. Sen on käytettävä tunnuskuvina EU:n vakavaraisuusasetuksen 429 artiklan mukaista vähimmäisomavaraisuusasetusta sekä muutenkin seurattava varojen ja vastuiden välistä epätasapainoa. Sillä on oltava liiallisen velkaantumisen riskin hallintaa koskevat dokumentoidut toimintaperiaatteet ja menettelytavat.

Luottolaitoksen on varottava liiallista velkaantumista ja otettava huomioon velkaantumisen riskin mahdollinen lisääntyminen, jos luottolaitoksen omat varat vähenevät arvioidujen tai toteutuneiden tappioiden johdosta.

23 §

*Laskelmista ja menetelmistä ilmoittaminen
Finanssivalvonnalle*

Luottolaitoksen, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan käyttä sisäisen luokituksen menetelmiä riskipainotettujen vastuuerien tai omien varojen vaatimuksen laskemiseen, on ilmoitettava Finanssivalvonnalle laskelmien tulokset viiteportfoliossa olevista vastuueristä tai positioista, lukuun ottamatta operatiivista riskiä, sekä laskemisessa käytetyt sisäiset menetelmät säännöllisesti, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

24 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 9 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista luottoriskien arviointimenetelmistä, 10 §:ssä tarkoitettusta luotto- ja vastapuoliriskistä, 14 §:ssä tarkoitettusta markkinariskistä, 16 §:ssä tarkoitettusta operatiivisesta riskistä, 17 §:ssä tarkoitettusta maksuvalmiusriskistä ja 21 §:ssä tarkoitettusta suunnitelmasta.

10 luku

**Taloudellista asemaa koskevat
vaatimukset***Omien varojen määrää koskevat yleiset
vaatimukset*

1 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Luottolaitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja ja konsolidoituja omia varoja vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksessa sekä tässä luvussa säädetty määrä. Finanssivalvonta voi lisäksi asettaa luottolaitokselle harkinnanvaraisen lisäpääomavaatimuksen niin kuin 11 luvun 6 §:ssä säädetään.

Omilla varoilla tarkoitetaan tässä luvussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan 118 alakohdassa tarkoitettuja omia

varoja. Konsolidoitujen omien varojen määrä lasketaan niin kuin mainitussa asetuksessa säädetään.

Kokonaisriskin määrällä tarkoitetaan tässä luvussa EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua kokonaisriskin määrää.

2 §

Vähimmäispääoma

Luottolaitoksen osakepääoman, osuuspääoman tai peruspääoman on oltava vähintään viisi miljoonaa euroa. Pääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Luottolaitoksella on jatkuvasti oltava omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä, jollei 3 momentista muuta johdu.

Jos luottolaitoksen omien varojen määrä vähenee lain, asetuksen tai viranomaismääräyksen muuttumisen johdosta, luottolaitoksella on 2 momentista poiketen oltava omia varoja vähintään määrä, joka sillä oli välittömästi ennen lain, asetuksen tai viranomaismääräyksen voimaantuloa, kuitenkin vähintään miljoona euroa. Luottolaitos, johon tätä momenttia sovelletaan, ei saa jakaa varoja osakkeen- tai osuudenomistajalle niin kauan kuin omien varojen määrä alittaa 1 momentissa säädetyn määrän.

Lisäpääomavaatimukset

3 §

Lisäpääomavaatimusten määrä

Luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa ja konsolidoitua ydinpääomaa sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, määrä, joka kattaa tässä luvussa säädettyt lisäpääomavaatimukset ja konsolidoidut lisäpääomavaatimukset.

Kokonaislisäpääomavaatimus koostuu kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta, kokonaistaloudellisten muuttujien perusteella määrättävästä muuttuvasta lisäpääomavaatimuksesta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimuksesta.

Kiinteä lisäpääomavaatimus on 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Muuttuva lisäpääomavaatimus määrätään noudattaen, mitä 4—6 §:ssä säädetään. Muuttuva lisäpääomavaatimus saa olla enintään 2,5 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen pääomavaatimus määrätään noudattaen, mitä 7—9 §:ssä säädetään. Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus saa olla enintään 3,5 prosenttia ja muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus enintään 2,0 prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä.

Mitä 2—4 momentissa säädetään, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta. Mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään luottolaitoksen velvollisuudesta täyttää konsolidoitu vähimmäispääomavaatimus, koskee vastaavasti luottolaitosten velvollisuutta täyttää konsolidoitu kiinteä pääomavaatimus ja konsolidoitu muuttuva lisäpääomavaatimus sekä 8 §:ssä tarkoitettu muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen konsolidoitu lisäpääomavaatimus. Jäljempänä 7 §:ssä tarkoitettujen luottolaitosten velvollisuudesta täyttää konsolidoitu maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimus säädetään mainitussa pykälässä.

4 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrääminen

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrää Finanssivalvonta. Finanssivalvonnan on yhteistyössä valtiovarainministeriön ja Suomen Pankin kanssa neljännesvuosittain arvioitava, onko tarpeen asettaa muuttuva lisäpääomavaatimus, muuttaa voimassa olevaa vaatimusta tai pitää se ennallaan. Päätös asiasta on tehtävä kolmen kalenterikuukauden kuluessa kunkin vuosineljänneksen päättymisestä.

Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, otettava viivytyksettä käsiteltäväksi muuttuvan lisäpääoma-

vaatimuksen asettamista tai muuttamista koskeva asia, jos valtiovarainministeriö tai Suomen Pankki vaatii sitä taikka jos Euroopan järjestelmäriskikomitea on antanut Suomen finanssimarkkinoiden kannalta merkittävän suosituksen tai varoituksen.

Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettujen päätösten tekemistä kuultava valtiovarainministeriötä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriötä ja Suomen Pankkia.

Muuttuva lisäpääomavaatimus tulee voimaan kahdentoista kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä päättää aikaisemmasta voimaantuloajankohdasta. Päätös muuttuvan lisäpääomavaatimuksen alentamisesta tulee kuitenkin voimaan välittömästi.

Tässä pykälässä tarkoitettua päätöksestä on käytävä ilmi päätöksen voimassaoloaika, kokonaislisäpääomavaatimuksen määrä ja sen mahdollinen muutos edellisestä päätöksestä, päätöksen perusteet, mahdolliset erityiset syyt muutoksen aikaistetulle voimaantulolle sekä muut tarpeelliset tiedot.

Finanssivalvonnan on julkistettava tässä pykälässä tarkoitettu päätös internetsivustollaan.

Tässä pykälässä tarkoitettuun päätökseen liitettävistä tiedoista ja päätöksen julkistamisesta annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

EKP:n oikeudesta asettaa tämän pykälän mukaisesti määrättyä lisäpääomavaatimusta korkeampi muuttuva lisäpääomavaatimus säädetään YVM-asetuksessa.

5 §

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteet

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen ensisijaisena perusteena on luottokannan ja bruttokansantuotteen välisen suhteen poikkeama tämän suhteen pitkäaikaisesta kehityksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen perusteiden lisäksi tai erityisestä syystä sen sijasta muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisen perusteeksi voidaan ottaa yksi tai useampi muu luottolaitostoimialan kehityksen ja kansantalouden tai sen jonkin osan kehityksen väliseen suhteeseen perustuva seikka.

Sen lisäksi, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, lisäpääomavaatimusta määrättäessä on otettava huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean antamat suositukset ja varoitukset siltä osin kuin ne koskevat Suomen finanssimarkkinoita.

Muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määrämisen perusteista annetaan tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

6 §

Ulkomaisten erien huomioon ottaminen muuttuvan lisäpääomavaatimuksen määräämisessä

Jos luottolaitoksella on useammassa valtiossa kokonaisriskiin luettavia eriä, kokonaisriskin määrä lasketaan erikseen kunkin tällaisen valtion osalta ja kunkin valtion näin laskettuun osuuteen kohdistuva lisäpääomavaatimus lasketaan erikseen kunkin tällaisen osuuden osalta kyseisen valtion lainsäädännön perusteella.

Sovellettaessa tätä pykälää luottolaitoksen muuttuva lisäpääomavaatimus on 1 momentin mukaisesti laskettujen maakohtaisten pääomavaatimusten yhteenlaskettu määrä.

Jos luottolaitoksella on kokonaisriskiin luettavia eriä sellaisessa muussa kuin ETA-valtiossa, jossa ei ole säädetty tässä pykälässä tarkoitettua lisäpääomavaatimuksesta, lisäpääomavaatimus määrätään tämän lain mukaisesti.

7 §

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitetaan tässä pykälässä luottolaitosta, jonka maksukyvyttömyys voi vaarantaa maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden.

Maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos luottolaitos ei sisälly sellaisen luottolaitoksen

konsolidoituun valvontaan, josta Finanssivalvonta tai toisen ETA-valtion valvontaviranomainen vastaa.

Muulla kuin 2 momentissa tarkoitettulla maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava konsolidoitua ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos Finanssivalvonta vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta ja luottolaitos ei ole sellaisen luottolaitoksen tai omistusyhteisön tytäryritys, jonka konsolidoidusta valvonnasta emoyrityksen tasolla vastaa toisen ETA-valtion valvontaviranomainen.

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettut luottolaitokset kuuteen luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	1,0 %
2	1,5 %
3	2,0 %
4	2,5 %
5	3,0 %
6	3,5 %

Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava tämän pykälän soveltamista koskevat periaatteet, luottolaitokset, joihin tätä pykälää sovelletaan, sekä kuhunkin tällaiseen luottolaitokseen tämän pykälän nojalla sovellettava lisäpääomavaatimus 4 momentissa mainittuna prosenttiosuutena.

Euroopan komission asetuksella säädetään tässä pykälässä tarkoitettujen luottolaitosten yksilöintiin sovellettavista periaatteista.

8 §

Muita rahoitusjärjestelmän kannalta merkittäviä luottolaitoksia koskeva lisäpääomavaatimus

Muulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella tarkoitetaan tässä pykälässä muuta kuin 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta, jonka taseen loppusumma on

vähintään miljardi euroa ja jonka maksukyvyttömyys vaarantaisi Suomen tai Euroopan unionin muun jäsenvaltion rahoitusmarkkinoiden vakauden.

Muulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos luottolaitos ei sisälly sellaisen luottolaitoksen konsolidoituun valvontaan, josta Finanssivalvonta vastaa.

Muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävällä luottolaitoksella on oltava konsolidoitua ydinpääomaa, sen lisäksi, mitä muualla säädetään, tässä pykälässä säädetty määrä, jos Finanssivalvonta vastaa luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta.

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettut luottolaitokset viiteen luokkaan, joiden lisäpääomavaatimus lasketaan seuraavan taulukon mukaisesti prosenttiosuutena luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä:

Luokka	Lisäpääomavaatimus
1	0 %
2	0,5 %
3	1,0 %
4	1,5 %
5	2,0 %

Finanssivalvonnan on jaettava 1 momentissa tarkoitettut luottolaitokset yhteen tai useampaan 4 momentissa tarkoitetuista luokista seuraavien perusteiden nojalla:

1) luottolaitoksen koko mitattuna sen vastuiden kokonaisuudella taikka taseen tai konsolidoidun taseen loppusummalla;

2) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan sisällytettyjen yritysten vastuut muille luottolaitoksille ja saamiset muilta luottolaitoksilta sekä muut välittömät yhteydet rahoitusjärjestelmään;

3) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan sisällytettyjen yritysten kriittisten toimintojen korvattavuus yrityksen menettäviä edellytykset jatkaa toimintaansa;

4) luottolaitoksen ja sen konsolidoituun valvontaan kuuluvien yritysten rajat ylittävän

toiminnan laajuus ja merkitys Suomessa ja Euroopan talousalueella.

Poiketen siitä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään,

1) jos luottolaitos on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen 7 §:ssä tai tässä pykälässä tarkoitettua luottolaitosta vastaavan luottolaitoksen (*emoyritys*) 7 §:n 2 momentissa tai tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu tytäryritys, sillä on oltava ydinpääomaa vähintään emoyritykseen sovellettavaa konsolidoitua pääomavaatimusta vastaava määrä tai määrä, joka vastaa vähintään yhtä prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä, riippuen siitä, kumpi on suurempi;

2) jos luottolaitos on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen tässä pykälässä tarkoitettua luottolaitosta vastaavan luottolaitoksen (*emoyritys*) 3 momentissa tarkoitettu tytäryritys, sillä on oltava konsolidoitua ydinpääomaa vähintään emoyritykseen sovellettavaa konsolidoitua pääomavaatimusta vastaava määrä tai määrä, joka vastaa vähintään yhtä prosenttia luottolaitoksen kokonaisriskin määrästä, riippuen siitä, kumpi on suurempi.

Finanssivalvonnan on internetsivuillaan julkistettava tämän pykälän soveltamista koskevat periaatteet, luottolaitokset, joihin tätä pykälää sovelletaan, sekä kuhunkin tällaiseen luottolaitokseen tämän pykälän nojalla sovellettava lisäpääomavaatimus 4 momentissa mainittuna prosenttiosuutena.

Finanssivalvonnan on vuosittain tarkistettava tämän pykälän mukaisesti kullekin luottolaitokselle laskettu lisäpääomavaatimus. Jos luottolaitos ylittää tai alittaa 1 momentissa säädetyn rajan tai luottolaitoksen tässä pykälässä tarkoitettu pääomavaatimus muuttuu, Finanssivalvonnan on tehtävä siitä päätös. Jos laitokseen sovellettavat vaatimukset päätöksen johdosta kiristyvät, Finanssivalvonnan on päätöksessään määrättävä vähintään kuuden kuukauden pituinen aika, jonka kuluessa laitoksen on täytettävä päätöksestä seuraavat vaatimukset.

9 §

Rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusten yhteensovittaminen

Jos luottolaitokseen voitaisiin soveltaa

sekä 7 että 8 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, luottolaitoksen on täytettävä näistä vaatimuksista ainoastaan korkeampi.

10 §

Lisäpääomavaatimuksen alittuminen

Poiketen siitä, mitä 11 luvun 8 §:ssä säädetään, luottolaitos, joka jättää täyttämättä ainoastaan tässä luvussa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta, on velvollinen kartuttamaan omia varojaan rajoittamalla voitonjakoa 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen kartuttamiseen vaadittava vähimmäismäärä lasketaan kertomalla voitonjakokelpoisten varojen määrä seuraavan taulukon mukaisella kertoimella. Lisäpääomavaatimuksen alittuessa alituksen suhteellinen osuus lisäpääomavaatimuksesta määrää kertoimen, jolla voitonjakokelpoiset varat kerrotaan pääomien kartuttamisen vähimmäismäärän määrittämiseksi. Kerroin määräytyy seuraavasti:

Alituksen suhteellinen osuus	Kerroin
0 - alle 25 prosenttia	0
25 - alle 50 prosenttia	0,2
50 - alle 75 prosenttia	0,4
75 - alle 100	0,6

Edellä 1 momentissa tarkoitettua lisäpääomavaatimusta on viiden arkipäivän, tai Finanssivalvonnan luvalla 10 arkipäivän, kuluessa siitä, kun se on havainnut, ettei se täytä lisäpääomavaatimusta, laadittava ja toimitettava Finanssivalvonnalle 11 luvun 7 §:ssä tarkoitettu suunnitelma siitä, mihin toimenpiteisiin luottolaitos aikoo ryhtyä lisäpääomavaatimuksen täyttämiseksi.

Jos luottolaitos ei ole määräajassa toimittanut Finanssivalvonnalle suunnitelmaa, Finanssivalvonta voi määrätä luottolaitokselle 11 luvun 6 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta. Tässä momentissa tarkoitettu lisäpääomavaatimus ei saa ylittää määrää, jolla luottolaitoksen 1 §:ssä tarkoitettujen omien varojen alittavat EU:n vakavaraisuusasetuksen mu-

kaisen vähimmäispääomavaatimuksen ja 3 §:ssä tarkoitettua lisäpääomavaatimusta sekä mahdollisen 11 luvun 6 §:n nojalla aikaisemmin asetettua lisäpääomavaatimusta yhteenlasketun määrän.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen omien varojen kartuttamisvelvollisuudesta ja sen valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle sekä 3 momentissa tarkoitettua suunnitelman sisällölle asetettavista vaatimuksista.

Mitä tässä pykälässä säädetään omista varoista ja pääomavaatimuksesta, koskee myös konsolidoitua lisäpääomavaatimusta ja konsolidoituja omia varoja.

Muut taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

11 §

Asiakasriskit

Luottolaitoksen asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien ilmoittamisesta, asiakasriskejä ja konsolidoituja asiakasriskejä koskevista rajoituksista ja asiakasriskien ja konsolidoitujen asiakasriskien hallinnalle asetettavista laadullisista vaatimuksista säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

Asiakasriskeistä, jotka saadaan EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan nojalla jättää lukematta asiakasriskeihin, säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 493 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettua poikkeusta voidaan soveltaa asiakasriskiin, joka kohdistuu luottolaitoksen emoyritykseen tai emoyrityksen toiseen tytäryritykseen, ainoastaan Finanssivalvonnan luvalla.

12 §

Taloudellista asemaa koskevien tietojen julkistaminen

Luottolaitoksen on julkistettava taloudellista asemaansa koskevat tiedot niin kuin EU:n vakavaraisuusasetuksen kahdeksannessa osassa säädetään.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitoksen on, jollei vastaavasta velvollisuudesta säädetä muualla laissa, ilmoitettava tilinpäätöksensä yhteydessä jokaisen ulkomaan osalta, jossa luottolaitoksella tai sen omistusyhteisöllä on sivuliike tai tytäryritys:

1) sivuliikkeen ja tytäryrityksen sijaintivaltio, tytäryritysten nimet ja sijaintivaltiossa harjoitetun liiketoiminnan luonne;

2) 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan tuottojen yhteenlaskettu määrä;

3) 1 kohdassa tarkoitetun liiketoiminnan henkilöstön yhteenlaskettu määrä henkilötyövuosina;

4) liikevoiton tai -tappion yhteenlaskettu määrä ennen veroja;

5) tilikauteen kohdistuvien tuloverojen yhteenlaskettu määrä;

6) vastaanotetun julkisen pääomatuen sekä julkisyhteisöjen antamien lainojen ja takauksen yhteenlaskettu määrä.

Jos luottolaitoksella tai sen omistusyhteisöllä on 2 momentissa tarkoitettussa sijaintivaltiossa vähintään yksi sivuliike ja yksi tytäryritys tai vähintään kaksi tytäryritystä, 2 momentin 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua yhteismäärästä on vähennettävä sijaintivaltiossa toimivien konserniyritysten keskinäisistä liiketoimista aiheutuneet merkittävät tuotot ja kulut.

Sen lisäksi, mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, luottolaitoksen on, jollei vastaavasta velvollisuudesta säädetä muualla laissa, toimintakertomuksessaan vuosittain ilmoitettava taseen tuottosuhte.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettut tiedot Euroopan komissiolle viivytyksettä jokaisesta 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitoksesta.

Tarkemmat määräykset

13 §

Finanssivalvonnan määräystenanto-oikeus

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset tämän luvun 4—10 ja 12 §:n täytäntöpanosta.

11 luku

Taloudellisen aseman valvonta

Taloudellisten toimintaedellytysten seuranta

1 §

Ilmoitusvelvollisuus

Luottolaitoksen on ilmoitettava neljännesvuosittain Finanssivalvonnalle 10 luvun 3 §:ssä säädettyä lisäpääomavaatimusta koskevat tiedot, jollei tämän luvun 3 §:n 3 momentissa tarkoitettua tehostetusta valvonnasta tai 10 §:n 2 kohdassa tarkoitettua laajennetusta velvollisuudesta antaa tietoja muuta johdu. Muilta osin velvollisuudesta antaa tietoja säädetään EU:n vakavaraisuusasetuksessa.

2 §

Vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden hallinnan valvonta

Finanssivalvonnan on laadittava säännöllisesti arvio siitä, täyttääkö luottolaitos 9 ja 10 luvussa ja EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetty vaatimukset. Arvioinnin laajuudessa ja arviointitiheydessä on otettava huomioon luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus sekä se, miten merkittävä luottolaitos on rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta. Arviointi on tehtävä vähintään vuosittain 3 §:n 2 momentissa tarkoitetuista luottolaitoksista.

Arvion tulee sisältää sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vähintään seuraavat asiat:

1) luottolaitoksen tekemien kuormituskokeiden tulokset, jos luottolaitos käyttää sisäisiä malleja luottoriskin tai markkinariskin pääomavaatimuksen laskemiseen;

2) luottolaitoksen keskittymäriskit ja niiden hallinta, vastapuoliriskien maantieteellinen jakauma sekä mahdollisten hajautusvaikeutusten käsittely vakavaraisuuden hallinnassa myös muilta osin kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään suurilla asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

3) luottoriskin vähentämismenetelmien käytöstä aiheutuvan jäännösriskin hallintaa koskevien periaatteiden riittävyys;

4) arvopaperistetuista eristä johtuvien riskien kattamiseksi tarvittavien omien varojen vähimmäismäärän riittävyys sekä sellaisten järjestelyjen vaikutus, joiden nojalla luottolaitokselle on mahdollisesti jäänyt tällaisiin eriin kohdistuvaa välitöntä tai välillistä riskiä;

5) maksuvalmiusriskit ja niiden mittaamista ja hallintaa koskevien periaatteiden sekä rahoituksen jatkuvuus suunnitelman riittävyys sekä mahdollinen vaikutus rahoitusjärjestelmän vakauteen niissä ETA-valtioissa, joiden alueella luottolaitos toimii;

6) arvio siitä, onko kaupankäyntivarasto arvostettu riittävän varovasti, jotta luottolaitokselle ei aiheudu merkittäviä tappioita sen joutuessa nopeasti myymään tai suojaamaan kaupankäyntivarastoon kuuluvia eriä;

7) arvio taseen kokonaisriskistä vähimmäisomavaraisuusasteen, ylivelkaantumisriskin, järjestelmäriskin ja muiden taseriskiä kuvaavien mittareiden perusteella;

8) luottolaitoksen liiketoimintamalli;

9) luottolaitoksen hallintoa koskevat periaatteet ja hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan edellytykset suoriutua tehtävistään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettun korkoriskin toteutuminen voi alentaa luottolaitoksen omia varoja tai konsolidoituja omia varoja enemmän kuin 20 prosenttia tilanteessa, jossa korot muuttuvat äkillisesti vähintään 2 prosenttiyksikköä, Finanssivalvonnan on vaadittava luottolaitokselta selvitys toimenpiteistä, joihin se aikoo ryhtyä korkoriskin johdosta. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä siitä, miten tässä momentissa tarkoitettu korkoriskin toteutuminen määritellään.

Finanssivalvonnan on valvontatoiminnassaan edistettävä, luottolaitoksen toiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen, luottolaitoksen sisäistä asiakkaiden luottokelpoisuuden arviointia ja sisäisten luottoluokitusten käyttämistä luottolaitoksen vakavaraisuuden hallinnassa erityisesti luotonantoon liittyvien vastapuoliriskien ja kaupankäynnin kohteena oleviin arvopapereihin liittyvän erityisriskin osalta sekä sisäisten menetelmien käyttöä luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa.

3 §

Valvontaohjelma

Finanssivalvonnan on vuosittain päätöksellään vahvistettava sen valvonnassa olevien luottolaitosten valvontaa koskeva ohjelma, josta käy ilmi, millä tavoin ja miten laajasti kutakin luottolaitosta valvotaan kyseisen vuoden aikana. Ohjelmasta on lisäksi käytävä ilmi ne luottolaitokset, joihin sovelletaan 3 momentissa tarkoitettua tehostettua valvontaa, sekä luottolaitoksissa ja sen ulkomaisissa sivuliikkeissä ja tytäryrityksissä toteutettavat tarkastukset.

Finanssivalvonnan on sisällytettävä 1 momentissa tarkoitettuun suunnitelmaan:

1) kaikki luottolaitokset, joissa kuormituskokeet tai 2 §:ssä tarkoitettu arvio ovat paljastaneet merkittäviä uhkia luottolaitoksen toiminnan jatkuvuudelle taikka joissa on rikottu lakia;

2) kaikki luottolaitokset, jotka ovat maailmanlaajuisen rahoitusjärjestelmän vakauden kannalta merkittäviä;

3) muut luottolaitokset, jotka Finanssivalvonta katsoo tarpeelliseksi sisällyttää suunnitelmaan.

Edellä 1 momentissa *tehostetulla valvonnalla* tarkoitetaan:

1) luottolaitoksen tarkastamista tavanomaista useammin;

2) Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettun asiamiehen asettamista luottolaitokseen tai muun Finanssivalvonnan edustajan jatkuvaa läsnäoloa luottolaitoksessa;

3) tavanomaista tiheämpää ja yksityiskohteisempää säännöllistä raportointia luottolaitoksen taloudellisesta asemasta;

4) luottolaitoksen strategioiden ja liiketoimintasuunnitelmien arviointia tavanomaista useammin;

5) yksittäisten riskien tai riskialueiden tarkastamista.

4 §

Kuormituskokeet

Finanssivalvonnan on tarvittaessa suoritettava luottolaitoksessa kuormituskokeita 2 §:ssä tarkoitettun arvion laatimisen tueksi.

5 §

Sisäisten menetelmien käytön jatkuva valvonta

Finanssivalvonnan on säännöllisesti ja vähintään kolmen vuoden välein tarkastettava, että luottolaitos, joka on saanut EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisen luvan sisäisten menetelmien käyttöön riskipainotettujen erien määrän tai omien varojen vähimmäismäärän laskemisessa, täyttää luvan myöntämisen edellytykset ja että menetelmät ovat muutenkin riittävät ja ajanmukaiset, ottaen erityisesti huomioon mahdolliset muutokset luottolaitoksen toiminnassa sekä sisäisten menetelmien soveltamisesta 3 momentissa tarkoitettuun viiteportfolioon saatujen tulosten poikkeama muiden luottolaitosten vastaavista tuloksista.

Jos tässä pykälässä tarkoitettujen sisäiset menetelmät eivät täytä EU:n vakavaraisuusasetuksen vaatimuksia, eivät riittävästi kata luottolaitoksen riskejä tai 3 momentin mukaisesti laskettu pääomavaatimus poikkeaa perusteellisesti merkittäväällä tavalla muiden luottolaitosten vastaavalla tavalla lasketuista pääomavaatimuksista, Finanssivalvonta voi vaatia luottolaitosta tekemään menetelmiin tarvittavat muutokset tai peruuttaa myöntämänsä luvan, jos luottolaitos ei ole Finanssivalvonnan asettamassa määräajassa tehnyt menetelmiin tarvittavia muutoksia. Finanssivalvonnan on soveltaessaan tätä pykälää otettava huomioon Euroopan pankkiviranomaisen tekemät selvitykset, jotka koskevat sisäisten menetelmien käytön yhtenäistämistä, sekä sisäisten menetelmien käytölle asetetut tavoitteet.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen luottolaitoksen on vähintään vuosittain laskettava luottolaitoksen käyttämän sisäisen menetelmän mukainen pääomavaatimus Euroopan pankkiviranomaisen määrittelemälle viiteportfoliolle. Tämän pykälän mukaisten laskelmien tulokset ja laskelmissa noudatetut menetelmät on ilmoitettava Finanssivalvonnalle ja Euroopan pankkiviranomaiselle niiden määräämällä tavalla.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta operatiivisen riskin kattamiseksi vaadit-

tavan omien varojen vähimmäismäärän laskemiseen.

6 §

Harkinnanvarainen lisöpääomavaatimus

Finanssivalvonnan on, jos luottolaitoksen omien varojen riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla riittävästi varmistaa, asetettava luottolaitokselle tarvittava korkeampi vaatimus luottolaitoksen ydinpääoman vähimmäismäärälle kuin mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään. Tässä pykälässä asetettu pääomavaatimus voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Finanssivalvonta voi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua pääomavaatimuksen, jos:

1) Finanssivalvonta 2 §:ssä säädetyn arvion tai etukäteen vahvistetuista perusteista laaditun muun arvion perusteella katsoo, että:

a) luottolaitoksen omien varojen määrä ei riitä täyttämään luottolaitoksen 9 luvun 1 §:n mukaisesti arvioimaa kokonaisriskin edellyttämää pääomatarvetta; tai

b) luottolaitos on arvioinut edellä tarkoitettua pääomatarpeensa ja siihen perustuvan pääomatarpeensa taikka EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettujen suurten asiakasriskien kattamiseksi vaadittavan omien varojen määrän olennaisesti puutteellisella tai virheellisellä tavalla; taikka

2) Finanssivalvonta arvioi 4 §:ssä tarkoitettua kuormituskokeen perusteella, että luottolaitoksen omien varojen määrä seuraavan kahdentoista kuukauden kuluessa todennäköisesti alittaa tässä laissa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa vaaditun määrän taikka Finanssivalvonnalla on muuten painavia syitä olettaa määrän alittuvan.

Finanssivalvonta voi lisäksi asettaa tässä pykälässä tarkoitettua lisöpääomavaatimuksen siltä osin kuin luottolaitoksella on tase-eriä tai taseen ulkopuolisia sitoumuksia, joihin liittyville riskeille ei ole asetettu pääomavaatimusta 10 luvussa tai EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai joihin liittyville riskeille on asetettu ilmeisen riittämätön pääomavaatimus.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään,

Finanssivalvonta voi asettaa 1 momentissa säädetyin edellytyksin konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun lisäpääomavaatimuksen.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon:

1) luottolaitoksen 9 luvun 1 §:ssä tarkoitettua sisäisen pääoman riittävyyden varmistamista koskevien menettelyjen laadullinen riittävyys ja luottolaitoksen mainitun pykälän nojalla asettamat tavoitteet omien varojen määrälle;

2) luottolaitoksen hallinto-, ohjaus- ja riskienhallintajärjestelmien yleinen riittävyys;

3) luottolaitoksen toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

7 §

Omien varojen kartuttamisvelvollisuus

Jos luottolaitoksen omat varat tai konsolidoidut omat varat vähenevät alle EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai tässä laissa säädetyn määrän, luottolaitoksen tai omistusyhteisön on viipymättä ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle, esitettävä suunnitelma omien varojen ja konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärää koskevien vaatimusten täyttämiseksi sekä ryhdyttävä toimenpiteisiin suunnitelman toteuttamiseksi. Finanssivalvonnan on saatuaan edellä tarkoitettua ilmoituksen tai muuten tiedon omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen vähenemisestä alle vaaditun määrän asetettava määräaika, jonka kuluessa luottolaitoksen omia varoja ja konsolidoituja omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn määrän, luottolaitokseen sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään. Finanssivalvonnan on ennen

1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettyä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

8 §

Omien varojen määrästä johtuvat voittovarojen käytön rajoitukset

Jos luottolaitoksen omien varojen tai konsolidoitujen omien varojen määrä alittaa EU:n vakavaraisuusasetuksessa tai 6 §:ssä tarkoitettua pääomavaatimuksen, luottolaitos ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, käyttää voittovaroja omien osakkeiden lunastamiseksi tai niiden hankkimiseksi muulla tavalla eikä maksaa tulokseen perustuvia palkkioita, ellei Finanssivalvonta erityisestä syystä määrääjäksi myönnä poikkeusta kiellosta.

Luottolaitoksen konsolidointiryhmään kuuluvan osakeyhtiömuotoisen rahoituslaitoksen osakkeenomistajan oikeudesta osinkoon sovelletaan 1 momentin estämättä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ää.

Jos luottolaitos on rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettu rahoitus- ja vakuutusryhmittymän osakasyritys tai tällaisen ryhmittymän emoyrityksen tytäryritys ja ryhmittymän omien varojen määrä vähenee alle mainitun lain 19 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, luottolaitokseen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen sovelletaan tämän pykälän 1 ja 2 momenttia. Finanssivalvonnan on ennen 1 momentissa tarkoitettua päätöksen tekemistä pyydettyä siitä lausunto muilta mainitussa laissa tarkoitetuilta keskeisiltä valvontaviranomaisilta.

Voittovarojen käytön rajoituksista luottolaitoksen omien varojen määrän alittaessa 10 luvun 3 §:ssä säädetty vaatimukset säädetään mainitun luvun 10 §:ssä.

9 §

Maksuvalmiutta koskevat lisävaatimukset

Sen lisäksi, mitä EU:n vakavaraisuusasetuksessa säädetään, Finanssivalvonnan on,

jos luottolaitoksen maksuvalmiutta ei voida muuten riittävästi varmistaa, asetettava luottolaitokselle sen maksuvalmiutta koskevat tarvittavat laadulliset ja määrälliset vaatimukset, jos Finanssivalvonta katsoo 2 §:ssä tarkoitetun arvion perusteella, että luottolaitoksen maksuvalmiuden hallinnassa on sellaisia puutteita, jotka vaarantavat luottolaitoksen kyvyn vastata sitoumuksistaan.

Vaatus voidaan asettaa enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, Finanssivalvonta voi asettaa 1 momentissa säädettyin edellytyksin konsolidoidun valvonnan kohteena olevalle luottolaitokselle sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella konsolidoidun maksuvalmiusvaatimuksen.

Finanssivalvonnan on tätä pykälää soveltaessaan otettava huomioon luottolaitoksen:

- 1) sisäisen maksuvalmiuden hallintaprosessin laadullinen riittävyys;
- 2) hallinto-, ohjaus- ja riskinhallintajärjestelmien yleinen riittävyys;
- 3) toiminnasta koko rahoitusjärjestelmän vakaudelle mahdollisesti seuraavat riskit.

10 §

Finanssivalvonnan muu erityinen toimivalta vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden valvonnessa

Jos luottolaitoksen omien varojen tai maksuvalmiuden riittävyttä suhteessa kokonaisriskiin ei voida muulla tarkoituksenmukaisella tavalla varmistaa, Finanssivalvonta voi sen lisäksi, mitä tämän luvun 6—9 §:ssä ja Finanssivalvonnasta annetussa laissa säädetään, 6 §:n 5 momentissa säädettyjen perusteiden nojalla:

- 1) rajoittaa luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen tilikaudelta kertyvien, yrityksen toiminnan taloudellisesta tuloksesta riippuvien palkkojen ja palkkioiden sekä sopimukseen perustuvien eläkkeiden yhteenlaskettua määrää suhteessa yrityksen tilikauden tuottoihin; mitä tässä momentissa säädetään, ei sovelleta palkkoihin, palkkioihin ja eläkkeisiin, jotka on maksettava tämän lain voimaan tullessa voimassa olevan sitovan sopimuksen perusteella;

- 2) vaatia luottolaitosta toimittamaan säännöllisesti EU:n vakavaraisuusasetuksessa ja tässä laissa tarkoitettuja tietoja luottolaitoksen taloudellisesta asemasta laajemmin ja useammin kuin mainitussa asetuksessa tai tässä laissa tai niiden nojalla annetuissa säädöksissä tai määräyksissä vaaditaan;

- 3) vaatia luottolaitosta julkistamaan säännöllisesti sen taloudellista asemaa koskevia muita kuin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai julkistamaan niitä useammin kuin mainitussa asetuksessa vaaditaan.

11 §

Toimivaltuuksien soveltaminen samanaikaisesti useampaan luottolaitokseen

Jos Finanssivalvonta soveltaa 6 tai 9 §:ää yhteen tai useampaan luottolaitokseen, Finanssivalvonta ilman 2 §:ssä tarkoitettua arviotakin voi ryhtyä samoihin 6, 9 ja 10 §:ssä mainittuihin toimenpiteisiin muita sellaisia luottolaitoksia kohtaan, joiden liiketoiminta ja riskit vastaavat ensiksi mainittujen luottolaitosten liiketoimintaa ja riskejä.

Valvonnan julkisuus ja yhteistyö valvonnessa

12 §

Valvontaperiaatteiden ja sovellettavien säännösten julkistaminen

Finanssivalvonnan on:

- 1) julkistettava 2 §:ssä tarkoitetun arvion tekemistä koskevat yleiset periaatteet;
- 2) pidettävä yleisön saatavilla tiedot 10 luvun ja tämän luvun säännöksistä sekä niiden nojalla annetuista säädöksistä ja määräyksistä sekä siitä, mitä Euroopan unionin lainsäädännön mukaisia sääntely- ja soveltamisvaihtoehtoja Suomessa sovelletaan;
- 3) pidettävä yleisön saatavilla tilastotietoja 10 luvun ja tämän luvun sekä niiden nojalla annettujen säädösten ja määräysten soveltamisesta.

13 §

Taloudellisen aseman valvontaa koskeva yhteinen päätöksenteko

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi ulkomainen ETA-luottolaitos, Finanssivalvonnan on pyrittävä yhdessä tällaisen ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen kanssa saamaan aikaan yhteisymmärrys 2 ja 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on pyydettävä asiasta lausunto Euroopan pankkiviranomaiselta, jos joku tässä momentissa tarkoitetuista viranomaisista sitä pyytää.

Jos yhteisymmärrystä 2 tai 3 §:n soveltamisesta ei ole saavutettu neljän kuukauden kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta on laatinut 2 §:n 1 momentissa tarkoitettun arvion ja antanut sen tiedoksi tämän pykälän 4 momentissa tarkoitetuille viranomaisille, Finanssivalvonta voi yksin päättää 2 ja 3 §:n soveltamisesta luottolaitoksen konsolidoidun vakavaraisuuden hallintaan. Finanssivalvonnan on annettava 2 §:ssä tarkoitettu arvio ja 3 §:ssä tarkoitettu valvontaohjelman vahvistamista koskeva päätös viivytyksettä tiedoksi 3 momentissa tarkoitetuille viranomaisille. Jos Finanssivalvonta tai jokin mainitussa momentissa tarkoitetuista muista toimivaltaisista viranomaisista on kuitenkin ennen tässä momentissa säädetyn neljän kuukauden määräajan päättymistä saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Jos ulkomainen ETA-valvontaviranomainen vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu suomalainen luottolaitos, Finanssivalvonnan on ennen 2 §:ssä tarkoitettun arvion tai 3 §:ssä tarkoitettun päätöksen tekemistä kuultava edellä tarkoitettua ulkomaista ETA-valvontaviranomaista. Jos kuitenkin Finanssivalvonta tai joku muu konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen valvonnasta vastaava toimivaltainen viranomainen on

saattanut asian Euroopan pankkiviranomaisen käsiteltäväksi siten kuin Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 19 artiklassa säädetään, Finanssivalvonnan on odotettava Euroopan pankkiviranomaisen ratkaisua ja toimittava sen mukaisesti.

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettu arvio tai päätös on tehtävä vuosittain uudelleen noudattaen, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, taikka erityisestä syystä useamminkin, jos edellä tässä pykälässä tarkoitettu ulkomainen ETA-valvontaviranomainen sitä pyytää.

Jos Euroopan pankkiviranomaiselta on pyydetty lausunto 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa tai 3 momenttia sovellettaessa, Finanssivalvonnan on otettava lausunto huomioon päätöksessään ja, jos päätös poikkeaa merkittävästi lausunnosta, perusteltava poikkeaminen.

14 §

Tietojenvaihto kriisitilanteissa

Jos Finanssivalvonta vastaa sellaisen luottolaitoksen konsolidoidusta valvonnasta, jonka konsolidointiryhmään kuuluu yksi tai useampi toisessa ETA-valtiossa säännelty yritys, Finanssivalvonnan on viivytyksettä ilmoitettava Euroopan pankkivalvonta-asetuksen 18 artiklassa tarkoitettua ja siihen rinnastettavasta kriisitilanteesta Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n 1 momentin 3 ja 11 kohdassa tarkoitettulle tällaisen toisen ETA-valtion viranomaiselle hallussaan olevat näiden viranomaisten tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot.

Edellä 1 momentissa säännellyllä yrityksellä tarkoitetaan toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saanutta yritystä, joka vastaa tässä laissa tarkoitettua luottolaitosta, sijoituspalvelulaissa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolaissa tarkoitettua rahastoyhtiötä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annettussa laissa tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, vakuutusyhtiölaissa tarkoitettua vakuutusyhtiötä tai maksulaitoslaissa tarkoitettua maksulaitosta.

15 §

Konsolidoitua valvontaa koskevien tehtävien siirtäminen toiselle valvontaviranomaiselle

Finanssivalvonta voi tehdä yhden tai useamman muun ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena toimii toinen ETA-valtion valvontaviranomainen ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan kyseisen valtion lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmän emoyritys ei ole suomalainen luottolaitos.

Finanssivalvonta voi tehdä yhden tai useamman ETA-valtion valvontaviranomaisen kanssa sopimuksen siitä, että Finanssivalvonta toimii konsolidoidusta valvonnasta vastaavana valvontaviranomaisena muussa kuin 1 luvun 16 §:ssä tarkoitetussa konsolidointiryhmässä ja että konsolidoituun valvontaan sovelletaan Suomen lakia. Tässä momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos konsolidointiryhmään kuuluu vähintään yksi suomalainen luottolaitos.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu sopimus voidaan tehdä, jos siihen on konsolidoidun valvonnan tehokkaan järjestämisen edellyttämä painava syy. Finanssivalvonnan on laadittava sopimuksesta kirjallinen valvontapöytäkirja, joka on kaikkien 1 tai 2 momentissa tarkoitettuun konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten valvonnasta vastaavien viranomaisten allekirjoitettava. Finanssivalvonnan on annettava valvontapöytäkirja tiedoksi tällaisen konsolidointiryhmän emoyritykselle, Euroopan komissiolle ja Euroopan pankkiviranomaiselle.

Tarkemmat määräykset

16 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta antaa luottolaitosdirektiivin ja EU:n vakavaraisuusasetuksen täytäntöpanon edellyttämät tarkemmat määräykset 9 ja 10 luvussa tarkoitetuista luottolaitostoiminnan taloudellisista edellytyksistä ja nii-

den valvonnan edellyttämästä säännöllisestä tietojenantamisvelvollisuudesta.

12 luku

Tilinpäätös, osavuosisikatsaus ja tilintarkastus

1 §

Tilinpäätöksen laadintaan sovellettavat säännökset

Luottolaitoksen tilinpäätös laaditaan ja julkaistetaan tämän luvun säännösten ja niiden nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen ja Finanssivalvonnan määräysten mukaisesti. Luottolaitoksiin sovelletaan lisäksi kirjanpitolakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä siltä osin kuin tässä laissa tai sen nojalla annetuissa valtiovarainministeriön asetuksissa taikka muualla laissa ei toisin säädetä. Liikepankkiin ja muuhun osakeyhtiömuotoiseen luottolaitokseen sovelletaan lisäksi osakeyhtiölain ja osuuspankkiin sekä muuhun osuuskuntamuotoiseen luottolaitokseen osuuskuntalain tilinpäätöstä koskevia säännöksiä siltä osin kuin jäljempänä ei toisin säädetä. Osakeyhtiölain 8 luvun 11 §:ää ja osuuskuntalain 8 luvun 11 §:ää ei sovelleta luottolaitokseen. Mitä tässä luvussa säädetään tilinpäätöksestä, sovelletaan kokonaisuuteen, joka käsittää tilinpäätökseen kuuluvat ja siihen liitetyt asiakirjat, jollei jäljempänä erikseen toisin säädetä.

Kirjanpitolain 1 luvun 4 §:n 1 momenttia tilikaudesta, 3 luvun 1 §:n 3 momenttia rahoituslaskelman laatimisvelvollisuuden rajoittamisesta ja 4 momenttia toimintakertomuksesta, 2 §:n 2 momenttia tilinpäätöksen laatimista koskevasta poikkeusluvasta ja 6 §:ää tilinpäätöksen laatimisajasta, 4 luvun 1 §:ää liikevaihdon määritelmästä, 3 §:ää pysyvien ja vaihtuvien vastaavien määritelmästä ja 4 §:ää vaihto- ja rahoitusomaisuuden määritelmästä sekä 5 luvun 2 §:ää saamisten, rahoitusvarojen ja velkojen taseeseen merkitsemisestä, 2 a §:ää rahoitusvälineiden arvostamisesta ja merkitsemisestä tilinpäätökseen, 4 §:ää tulon kirjaamisesta tuotoksi valmistusasteen perusteella ja 6 §:ää vaihto-omaisuuden hankintamenon jaksottamisesta ei sovelleta

luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimiseen. Siihen ei myöskään sovelleta osakeyhtiölain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 2 kohtaa eikä 6 §:ää eikä osuuskuntalain omaa pääomaa, tilinpäätöstä, toimintakertomusta ja konsernia koskevan 8 luvun 1 §:n 1 momenttia, 3 eikä 4 §:ää, 5 §:n 3 momentin 3 kohtaa eikä 6 §:ää.

Kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n 3 momenttia pienen kirjanpitovelvollisen konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuudesta, 2 §:n 2 momenttia konsernin rahoituslaskelmasta ja 3 momenttia konsernin toimintakertomuksesta, 7 §:n 6 momenttia pienen konsernin poistoveron ja vapaaehtoisen varauksen jakamisesta sekä 9 §:ää yhdistelmämenetelmän käytöstä, osakeyhtiölain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia sekä osuuskuntalain 8 luvun 9 §:n 1 momenttia ei sovelleta luottolaitoksen konsernitilinpäätöksen laatimiseen. Kirjanpitolain 6 luvun 4 §:n 2 ja 3 momenttia sovelletaan konsernitilinpäätökseen siinä laajuudessa kuin niissä tarkoitettuja laskentaperiaatteita ja lainkohtia sovelletaan 2 momentin nojalla luottolaitokseen.

Kirjanpitolain 3 luvun 9 ja 11 §:ää, osakeyhtiölain 8 luvun 10 §:ää ja osuuskuntalain 8 luvun 10 §:ää ei sovelleta luottolaitoksen eikä omistusyhteisön tilinpäätöksen rekisteröintiin tai muuhun julkistamiseen.

2 §

Tarkempien säännösten, määräysten, ohjeiden, lausuntojen ja poikkeuslupien antaminen

Tarkemmat säännökset rahoitusvälineiden ja muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden ja niiden arvonmuutosten merkitsemisestä tilinpäätökseen, tase- ja tuloslaskelmakaavoista, rahoituslaskelmasta, taseen, tuloslaskelman ja rahoituslaskelman liitetiedoissa ja toimintakertomuksessa annettavista tiedoista, konsernitaseen ja konsernituloslaskelman kaavoista ja konsernin rahoituslaskelmasta, konsernitaseen, konsernituloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman liitetiedoissa annettavista tiedoista sekä tase-erittelyistä ja liitetietojen erittelyistä annetaan

valtiovarainministeriön asetuksella.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä luottolaitoksen tilinpäätöksen laatimisesta. Määräyksissä voidaan rajoittaa sellaisen korko- ja vuokratulojen kirjaamista tilikauden tuotoksi, jotka perustuvat sellaisiin saamisiin tai rahoitusleasingisopimuksiin, joiden erääntyneet korot, lyhennykset taikka vuokrat ovat olleet tilinpäätöshetkellä maksamatta Finanssivalvonnan määräyksessä tarkoitettua määräaikaa kauemmin taikka velallisen todetun maksukyvyttömyyden johdosta todennäköisesti jäävät maksamatta. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos Finanssivalvonnan antama ohje tai lausunto tämän luvun, osakeyhtiölain, osuuskuntalain tai kirjanpitolain tilinpäätöstä koskevien säännösten sekä niiden nojalla annettujen asetusten soveltamisesta luottolaitoksiin on kirjanpitolain tai kirjanpitoasetuksen taikka osakeyhtiölain tai osuuskuntalain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolain 8 luvun 2 §:ssä tarkoitettua kirjanpitolautakunnan lausunto.

Finanssivalvonta voi luottolaitoksen hakemuksesta erityisistä syistä määrääjäksi myöntää luvan poiketa tilinpäätöksen laatimisajasta, kirjanpitoaineiston säilyttämisestä ulkomailla sekä konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän kotimaisen tytäryrityksen tilikaudesta. Poikkeuksen myöntämisen edellytyksenä on, ettei se ole luottolaitoksiin sovellettavien Euroopan unionin säädösten vastainen.

3 §

Tilikausi

Tilikausi on kalenterivuosi. Liiketoimintaa aloitettaessa tai lopetettaessa tilikausi saa olla kalenterivuotta lyhyempi tai pitempi, kuitenkin enintään 18 kuukautta.

4 §

Laatimisaika

Tilinpäätös ja toimintakertomus on laadit-

tava kahden kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

5 §

Toimintakertomus

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä seikoista. Toimintakertomukseen on sisällytettävä vakavaraisuuslaskelma, jossa annetaan tiedot kirjanpitovelvollisen 10 luvun 1—3 §:ssä tarkoitetusta omien varojen määrästä ja omien varojen vähimmäismäärästä.

6 §

Rahoitusvälineiden arvostaminen

Saamiset ja johdannaissopimukset sekä kirjanpitovelvollisen omistamat osakkeet, osuudet ja muut taseen vastaaviin merkityt rahoitusvälineet (*rahoitusvarat*) merkitään tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon, jollei 2—5 momentista muuta johdu. Tilinpäätöspäivän käypään arvoon arvostetaan lisäksi, jollei 4 momentista muuta johdu, velat, jotka ovat osa kaupankäyntisalkkua tai jotka ovat johdannaissopimuksia.

Seuraavat rahoitusvaroihin kuuluvat erät merkitään tilinpäätökseen 1 momentista poiketen hankintamenoon, tai jos erän arvon todetaan tilinpäätöspäivänä arvonalentumisen johdosta olevan alempi kuin hankintameno, tällä arvonalentumistappiolla vähennettyyn hankintamenoon:

- 1) luotot ja niihin rinnastettavat rahoitusso-
pimukset, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoi-
tuksessa;
- 2) saamistodistukset, jotka pidetään eräpäi-
vään saakka;
- 3) tytär- ja omistusyhteisyri-
tysten osakkeet ja osuudet sekä kirjanpito-
velvollisen oman pääoman ehdoin liikkeeseen laskemat
rahoitusvarat;
- 4) Finanssivalvonnan määräämät muut ra-
hoitusvarat, joita kirjanpitolain 7 a luvun
1 §:ssä tarkoitettujen kansainvälisten tilinpä-

tösstandardien mukaisesti ei ole arvostettava käypään arvoon.

Muut kuin 1 momentissa tarkoitetut velat merkitään tilinpäätökseen nimellisarvon suu-
ruisina.

Poiketen siitä, mitä 1—3 momentissa sää-
detään, luottolaitos voi merkitä tilinpäätök-
seen tilinpäätöspäivän käypään arvoon myös
2 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisiin rahoit-
usvaroihin kuuluvia sekä muita kuin 1 mo-
mentissa tarkoitettuihin velkoihin kuuluvia
eriä, jos päätös näiden erien pysyvistä käy-
pään arvoon merkitsemisestä tehdään tällaista
erää ensimmäistä kertaa kirjanpitoon merkit-
täessä. Käypään arvoon merkitsemisen edel-
lytyksenä on, että:

1) tällaiseen erään liittyy yksi tai useampi
sellainen kytketty johdannaissopimus, joka
kirjanpidossa muutoin olisi arvostettava erik-
seen käypään arvoon;

2) se poistaa arvostamiseen tai kirjaami-
seen liittyvää epä johdonmukaisuutta; tai

3) se perustuu rahoitusvarojen ja -velkojen
tai niiden molempien muodostaman kokonai-
suuden riskienhallinnassa laadittuihin, käy-
pään arvoon perustuviin laskelmiin.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan,
jollei 8 §:stä muuta johdu, 1 momentissa
tarkoitettujen rahoitusvälineiden tilinpäätös-
hetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätök-
sen mukaisen kirjanpitoarvon tai, jos käypään
arvoon arvostettava rahoitusväline on han-
kittu tilikauden aikana, hankintameno ero-
tus.

Jos saamisen tai velan pääomana on mak-
settu tai saatu enemmän tai vähemmän kuin
sen nimellisarvo, saaminen tai velka merki-
tään 3 ja 4 momenttia sovellettaessa nimellis-
arvon sijasta määrään, joka saamisesta tai
velasta sen syntyessä on pääomana maksettu
tai saatu. Tällaisen saamisen nimellisarvon ja
hankintameno erotuksesta tilikauden tuo-
toksi tai kuluksi merkitty määrä jaksotetaan
ja merkitään saamisen hankintameno lisäyk-
seksi tai vähennykseksi. Vastaavasti velan
nimellisarvon ja velasta sen syntyessä saadun
pääomamäärän erotuksesta tilikauden kuluksi
tai kulun vähennykseksi merkitty määrä jak-
sotetaan ja merkitään tilinpäätökseen velan
kirjanpitoarvon lisäykseksi tai vähennyk-
seksi.

7 §

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon muutos merkitään omaan pääomaan sisältyvään käyvän arvon rahastoon, jos:

1) kyseessä on suojauslaskentamenetelyssä käytetyn rahoitusvälineen kirjaus, jolla koko arvonmuutoksen tai sen osan kirjaimatta jättäminen tuloslaskelmaan mahdollistetaan;

2) tällainen arvonmuutos aiheutuu luottolaitoksen ulkomaiseen yhteisöön tekemiin nettoinvestointeihin sisältyvän ulkomaan rahan määräisen erän kurssimuutoksesta; tai

3) kyseessä ovat sellaiset käyvän arvon mukaan arvostettavat rahoitusvälineet, joita ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa, lukuun ottamatta rahoitusjohdannaisia.

Käyvän arvon muutokseen sisältyvä laskennallinen verovelka tai -saaminen merkitään taseeseen erityistä varovaisuutta noudattaen.

Käyvän arvon rahastoa on oikaistava, kun rahoitusväline erääntyy tai luovutetaan.

8 §

Muussa kuin omassa käytössä olevan kiinteistöomaisuuden arvostaminen

Taseen aineellisiin hyödykkeisiin merkitty muussa kuin omassa käytössä oleva kiinteistöomaisuus saadaan merkitä tilinpäätökseen tilinpäätöspäivän käypään arvoon.

Luottolaitoksen, joka soveltaa 1 momenttia, on arvostettava momentin mukaisesti kaikki momentissa tarkoitettu omaisuus.

Tilikauden tuotoksi tai kuluksi kirjataan 1 momentissa tarkoitettun omaisuuden tilinpäätöshetken käyvän arvon ja edellisen tilinpäätöksen mukaisen kirjanpitoarvon erotus, tai jos tällainen omaisuus on hankittu tilikauden aikana, hankintamenon erotus.

Vain kirjanpitolain 5 luvun 5 §:n mukaiseen hankintamenuun arvostettuun 1 momentissa tarkoitettuun omaisuuteen voidaan tehdä kirjanpitolain 5 luvun 17 §:ssä tarkoitettu arvonkorotus.

9 §

Sidottu ja vapaa oma pääoma

Sidottua omaa pääomaa ovat osake-, osuus- tai peruspääoma, lisäpääoma, lisäosuuspääoma, kantarahasto, vararahasto, ylikurssirahasto, arvonkorotusrahasto, uudelleenarvostusrahasto ja käyvän arvon rahasto. Muut rahastot sekä tilikauden ja edellisten tilikausien voitto ovat vapaata omaa pääomaa.

10 §

Konsernitilinpäätös

Rahoitusleasingsopimuksella vuokralleottajan käyttöön luovutettu hyödyke merkitään konsernitilinpäätökseen siten kuin se merkitäisiin myytyinä, jos konserniyritys on vuokranantaja, ja siten kuin se merkitäisiin ostettuna, jos konserniyritys on vuokralleottaja.

Konsernitilinpäätökseen on sisällytettävä konsernin rahoituslaskelma, jossa on annettava selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana. Lisäksi emoyhtiön toimintakertomuksessa esitetään konsernia koskevat toimintakertomus- ja vakavaraisuustiedot.

Konsernin tytäryritys tai omistusyhteisyri-tytys, jonka taseen loppusumma on vähemmän kuin yksi prosentti sen emoyrityksen viimeksi vahvistetun taseen loppusummasta ja vähemmän kuin 10 miljoonaa euroa, saadaan jättää yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen. Jos konsernin tällaisen tytär- tai osakkuusyri-tyksen taseen loppusumma laskettuna yhteen muiden sellaisten konserniin kuuluvien tytä- ja omistusyhteisyri-tysten taseiden loppusum- mien kanssa on vähintään viisi prosenttia konsernitaseen loppusummasta, se on kuitenkin yhdisteltävä konsernitilinpäätökseen.

Jos luottolaitoksen tai omistusyhteisön konserniin kuuluu vakuutusyhtiö tai siihen rinnastettava ulkomainen vakuutuslaitos, konsernitilinpäätös voidaan laatia tämän lu- vun estämättä siten kuin rahoitus- ja vakuu- tusryhmittymien valvonnasta annetun lain 3 luvussa säädetään, jos se on tarpeen oikean ja

riittävän kuvan antamiseksi konsernin toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta.

11 §

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen julkistaminen

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäväksi kahden kuukauden kuluessa taseen ja tuloslaskelman vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilintarkastuskertomuksesta sekä hallituksen jäsenen tai toimitusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja luottolaitoksen voittoa ja tappiota koskevasta yhtiökokouksen taikka osuuskunnan, edustajiston, isännistön tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen päätöksestä.

Luottolaitoksen on pidettävä jäljennökset 1 momentissa tarkoitetuista luottolaitosta sekä sen emoyrityksenä olevaa omistusyhteisöä tai luottolaitosta koskevista viimeksi vahvistetuista asiakirjoista jokaisen nähtävänä luottolaitoksen toimipaikassa, kun kaksi viikkoa on kulunut tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta. Omistusyhteisön on lisäksi pidettävä jäljennökset sitä koskevista asiakirjoista nähtävänä omistusyhteisön pääkonttorissa. Nähtävinä pidettävistä asiakirjoista on annettava jäljennös jokaiselle sitä pyytävälle kahden viikon kuluessa pyynnöstä.

Emoyrityksen on pyynnöstä annettava jäljennös sellaisen tytäryrityksen tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, jota ei ole sisällytetty konsernitilinpäätökseen, jollei tilinpäätöstä ja toimintakertomusta ole ilmoitettu rekisteröitäväksi Suomen lain mukaisesti.

Luottolaitoksella ja omistusyhteisöllä on oikeus saada muulta kuin viranomaiselta maksu antamastaan jäljennöksestä saman perusteen mukaan kuin rekisteriviranomainen perii maksun vastaavasta jäljennöksestä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna rekisteriviranomaisena toimii Patentti- ja rekisterihallitus. Rekisteriviranomainen valvoo 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuuden noudattamista. Jos ilmoitusvelvollisuus laiminlyödään, rekisteriviranomainen voi velvoittaa sen, jonka on allekirjoitettava tilin-

päätös, sakon uhalla toimittamaan se sille määräämässään ajassa. Päätökseen, jolla uhkasakko on asetettu, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettua yhteenliittymän keskusyhteisön jäsenluottolaitoksen velvollisuudesta pitää nähtävänä yhteenliittymän yhdistelty tilinpäätös säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

12 §

Osavuositarkastus

Talletuspankin on laadittava kultakin yli kuuden kuukauden pituiselta tilikaudeltaan osavuositarkastus joko kuudelta taikka kolmelta, kuudelta ja yhdeksältä ensimmäiseltä kuukaudelta, jollei arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 1 momentista muuta johdu. Talletuspankin osavuositarkastukseen sovelletaan muuten 2 ja 3 momenttia sekä arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:n 2 ja 3 momenttia. Jollei tästä pykälästä muuta johdu, sellaisen talletuspankin osavuositarkastuksesta, johon sovelletaan arvopaperimarkkinalain 7 luvun 10 §:ää, sovelletaan lisäksi, mitä mainitussa laissa muuten säädetään osavuositarkastuksesta.

Talletuspankin osavuositarkastuksen tulee sisältää osavuosituloslaskelma ja -tase tai, jos talletuspankki on konsernin emoyritys, konsernituloslaskelma ja -tase sekä selostus pankin tai konsernin tuloskehityksestä samoin kuin varojen, velkojen ja taseen ulkopuolisten sitoumusten sekä toimintaympäristön merkittävistä muutoksista katsauskautena, tuloskehitykseen vaikuttaneista poikkeuksellisista seikoista, olennaisista katsauskauden jälkeisistä tapahtumista sekä pankin tai konsernin todennäköisestä kehityksestä tilikautena. Osavuositarkastuksessa esitettävien tietojen on oltava vertailukelpoisia edellisen tilikauden vastaavan katsauskauden tietoihin.

Osavuositarkastus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päätyttyä. Osavuositarkastuksen julkistamisessa on noudatettava soveltuvin osin 11 §:n 2 ja 4 momenttia sen lisäksi, mitä muualla laissa

säädetään osavuositarkastuksen julkistamisesta.

Talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisön velvollisuudesta laatia ja julkistaa yhteenliittymän osavuositarkastus ja vuositarkastus säädetään talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa.

Omistusyhteisön, joka on talletuspankin emoyritys, osavuositarkastukseen sovelletaan 1—3 momenttia. Talletuspankkiin, jonka emoyritys julkistaa tämän pykälän mukaisesti osavuositarkastuksen, ei sovelleta, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, ellei muualla laissa toisin säädetä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä, ohjeita ja lausuntoja edellä tässä pykälässä tarkoitetun osavuositarkastuksen laatimisesta sekä myöntää luvan erityisestä syystä määrääjäksi poiketa tämän pykälän säännöksistä, jos poikkeus ei vaaranna sijoittajan tai tallettajan asemaa. Määräysten, ohjeiden ja lausuntojen antamisessa sekä poikkeuslupien myöntämisessä noudatetaan soveltuvin osin, mitä 2 §:n 2—4 momentissa säädetään. Poikkeusluvan myöntämisestä on mainittava osavuositarkastuksessa.

13 §

Tilintarkastusta ja tilintarkastajaa koskevien säännösten soveltaminen

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan tilintarkastuslakia (459/2007) ja osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan lisäksi osakeyhtiölakia ja osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan osuuskuntalakia, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Luottolaitoksen tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan sovelletaan, mitä tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 8 kohdassa, 5 luvussa ja 40 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään julkisen kaupankäynnin kohteena olevan yhteisön tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta.

Luottolaitoksen tilintarkastajaan ei sovelleta tilintarkastuslain 25 §:n 1 momentin 5 kohtaa. Tilintarkastajan on kuitenkin ilmoitettava Finanssivalvonnalle luottolaitokselta taikka sen kanssa samaan konserniin kuulu-

valta yritykseltä saamastaan luotosta tai sen hänen hyväkseen antamasta takauksesta, vastuusitoumuksesta, vakuudesta tai näitä vastaavasta etuudesta.

Mitä edellä tässä pykälässä säädetään luottolaitoksen tilintarkastuksesta ja tilintarkastajasta, sovelletaan myös omistusyhteisön tilintarkastukseen ja tilintarkastajaan.

14 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Luottolaitoksen ja omistusyhteisön tilintarkastajista vähintään yhden on oltava tilintarkastuslain 2 §:n 2 kohdassa tarkoitettu KHT-tilintarkastaja tai KHT-yhteisö.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus määrätä tilintarkastaja sekä erityinen tarkastus ja tarkastaja

Tilintarkastuslain 9 §:ssä, osakeyhtiölain 7 luvun 5 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 5 §:ssä tarkoitetun tilintarkastajan sekä osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 15 §:ssä tarkoitetun erityisen tarkastuksen ja osakeyhtiölain 7 luvun 8 §:ssä ja osuuskuntalain 7 luvun 16 §:ssä tarkoitetun tarkastajan luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön määrää Finanssivalvonta. Tilintarkastajan sekä erityisen tarkastajan määräämiseen edellä tarkoitetuissa tapauksissa sovelletaan muutoin, mitä niistä säädetään tilintarkastuslaissa, osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa. Finanssivalvonnan on lisäksi määrättävä luottolaitokseen ja sen omistusyhteisöön kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos luottolaitoksella tai omistusyhteisöllä ei ole 14 §:ssä säädetyt vaatimukset täyttävää tilintarkastajaa.

Sijoituspalveluja tarjoavan luottolaitoksen tilintarkastajan tulee toimittaa Finanssivalvonnalle kultakin kalenterivuodelta tilintarkastajan antama lausunto siitä, vastaavatko luottolaitoksen asiakasvarojen säilyttämistä koskevat järjestelyt sijoituspalvelulain 9 luvun 1—4 §:n ja mainitun lain 9 luvun 5 §:n

nojalla annettujen määräysten mukaisia vaatimuksia.

13 luku

Vakuusrahastosuoja

1 §

Vakuusrahaston jäsenyys

Talletuspankkien vakaan toiminnan turvaamiseksi talletuspankki voi kuulua vakuusrahastoon.

2 §

Vakuusrahastosta eroaminen

Vakuusrahastoon kuuluva talletuspankki voi erota vakuusrahastosta ilmoittamalla siitä kirjallisesti rahaston hallitukselle. Ero tulee voimaan eroamisilmoituksen tekemistä seuraavan kalenterivuoden päätyttyä.

Jos vakuusrahastosta eronnut pankki on eroamisvuonna tai viiden sitä välittömästi edeltävän kalenterivuoden aikana saanut avustusta vakuusrahastosta, sen on vakuusrahaston vaatimuksesta, rahaston säännöissä määrättyllä tavalla maksettava avustus takaisin vakuusrahastolle.

3 §

Vakuusrahaston säännöt

Vakuusrahaston säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) talletuspankin rahaston jäseneksi ottamisesta ja eroamisesta;
- 3) liittymis- ja kannatusmaksun määräytymisperusteet ja perimisajankohta;
- 4) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 5) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;
- 6) perusteet rahaston vuotuisen ylijäämän käyttämisestä;
- 7) rahaston tilikausi;
- 8) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;

9) sääntöjen muuttamistapa;

10) rahaston purkamisesta.

Vakuusrahaston säännöt ja niiden muutokset on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi siten kuin Finanssivalvonta tarkemmin määrää.

4 §

Vakuusrahaston hallinto

Vakuusrahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus.

5 §

Vakuusrahaston kannatusmaksu

Vakuusrahaston valtuuskunta voi määrätä, että rahastoon kuuluvan talletuspankin on vuosittain maksettava vakuusrahaston velvoitteiden täyttämiseksi riittävä kannatusmaksu.

Kannatusmaksun tulee perustua talletuspankin toiminnassaan ottamiin riskeihin. Kannatusmaksun laskentaperusteiden on oltava sama kaikille vakuusrahastoon kuuluville pankeille. Eri yhteisömuotoa olevien talletuspankkien kannatusmaksun laskentaperusteet voivat kuitenkin olla keskenään erilaisia. Eri yhteisömuotoa olevia talletuspankkeja ei saa laskentaperustetta määrättäessä perusteettomasti asettaa keskenään eriarvoiseen asemaan. Vakuusrahastolle vuosittain perittävät kannatusmaksut voivat olla enintään 0,5 prosenttia rahastoon kuuluvien pankkien viimeksi vahvistettujen taseiden yhteenlasketusta loppusummasta.

Vakuusrahaston hallitus voi vapauttaa talletuspankin määräajaksi maksamasta kannatusmaksua.

6 §

Vakuusrahaston itsenäisyys

Rahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan vakuusrahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

7 §

Tuen myöntäminen

Vakuusrahaston varoista voidaan vakuusrahaston päättämin ehdoin antaa avustuslainoja tai avustuksia rahastoon kuuluvalle talletuspankille, jos se on joutunut sellaisiin taloudellisiin vaikeuksiin, että avustuslainan tai avustuksen myöntäminen on sen toiminnan turvaamiseksi tarpeellista. Vakuusrahasto voi myös päättämillään ehdoilla antaa takauksia vakuusrahastoon kuuluvan talletuspankin ottamille lainoille tai merkitä pankin osakkeita tai osuuksia, sen liikkeeseen laskeman pääomallainan tai muita pankin omiin varoihin luettavia sitoumuksia.

Vakuusrahasto ei 1 momentissa tarkoitettuja tukipäätöksiä tehdessään saa ilman perusteltua syytä asettaa rahastoon kuuluvia talletuspankkeja keskenään eriarvoiseen asemaan. Kunkin tukipäätöksen tulee perustua tuettavan pankin taloudellisen tilan huolelliseen selvittämiseen.

Vakuusrahasto voi päättää rahaston varojen luovuttamisesta Valtion vakuusrahastolle käytettäväksi suomalaisen talletuspankin Valtion vakuusrahastosta annetun lain 1 §:n mukaisesti tukitoimiin.

Jos 1 momentissa tarkoitettu pankki sulautuu toiseen pankkiin, avustuslaina, pääomallainana tai avustus voidaan antaa myös vastaanottavalle pankille.

8 §

Avustuslainan takaisin perimisestä luopuminen

Vakuusrahaston valtuuskunnalla on hallituksen esityksestä oikeus kokonaan tai osittain luopua avustuslainan tai pääomallainan takaisin perimisestä, jos takaisin periminen on kohtuutonta avustuslainan tai pääomallainan saaneelle talletuspankille. Vakuusrahaston valtuuskunnan ja hallituksen tulee tehdä päätöstä avustuslainan tai pääomallainan takaisin perimisestä luopumisesta noudattaen mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään.

Jos vakuusrahastosta lainaa saanut talletuspankki joutuu selvitystilaan tai konkurssiin, avustuslainan tai pääomallainan takaisin mak-

samiseen saa käyttää vain niitä pankin varoja, jotka jäävät jäljelle, kun pankin muut sitoumukset on täytetty.

9 §

Vakuusrahaston lainanotto

Vakuusrahasto ei saa ottaa toimintaansa varten lainaa, ellei valtiovarainministeriö erityisestä syystä myönnä tähän lupaa.

10 §

Vakuusrahaston varojen sijoittaminen

Vakuusrahaston varat on sijoitettava turvallisella ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla.

IV OSA

ASIAKKAANSUOJA JA MENETTELYTAVAT ASIAKASLIIKETOIMINNASSA

14 luku

Talletussuoja

1 §

Talletussuojarahaston jäsenyyden

Talletuspankkien tallettajien saamisten turvaamiseksi talletuspankin on kuuluttava talletussuojarahastoon.

Talletuspankin on ilmoitettava talletussuojarahastolle ja Finanssivalvonnalle, millä tavalla sen ulkomailla olevan sivuliikkeen tallettajien saamiset on turvattu.

2 §

Talletussuojarahaston säännöt

Talletussuojarahaston säännöt ja niiden muutokset vahvistaa valtiovarainministeriö.

Säännöissä on mainittava:

- 1) rahaston nimi ja kotipaikka;
- 2) kannatusmaksun perimisajankohta;
- 3) valtuuskunnan jäsenten lukumäärä, eroamisikä ja toimikausi sekä valtuuskunnan päätösvaltaisuus ja tehtävät;

4) hallituksen jäsenten lukumäärä, eroamisikä, toimikausi sekä hallituksen päätösvaltaisuus ja tehtävät;

5) rahaston tilikausi;

6) tilintarkastajien lukumäärä ja toimikausi;

7) sääntöjen muuttamistapa.

Lisäksi säännöissä on mainittava ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen osalta talletussuojarahaston jäseneksi ottamisesta, erottamisesta ja eroamisesta, talletussuojarahaston liittymismaksun perusteista ja talletussuojarahaston korvausvelvollisuuden perusteista.

3 §

Talletussuojarahaston hallinto

Talletussuojarahastoa hoitaa siihen kuuluvien talletuspankkien ja jäseninä olevien ulkomaisten luottolaitosten valitsema valtuuskunta ja valtuuskunnan valitsema hallitus. Hallituksen jäsenistä ainakin yhden tulee edustaa talletussuojarahaston jäseninä olevia ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeitä.

4 §

Talletussuojarahaston kannatusmaksu

Talletuspankin ja talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen on vuosittain maksettava talletussuojarahastolle tallettajien saamisten turvaamiseksi kannatusmaksu.

5 §

Talletuspankin kannatusmaksun suuruus

Talletuspankin kannatusmaksu perustuu pankin vakavaraisuuteen. Kannatusmaksu on 0,175 prosenttia luvusta, joka saadaan, kun EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti laskettujen riskien kattamiseksi vaadittavien omien varojen vähimmäismäärän ja omien varojen suhde kerrotaan pankin 8 §:n 1 ja 2 momentin perusteella korvattavien talletusten yhteismäärällä. Jos pankkia valvotaan mainitun asetuksen mukaisesti sen konsolidoidun taloudellisen aseman perusteella, vakavaraisuuteen perustuva maksu lasketaan

riskien kattamiseksi vaadittavien konsolidoitujen omien varojen vähimmäismäärän ja konsolidoitujen omien varojen perusteella kerrottuna konsolidointiryhmään kuuluvien luottolaitosten korvattavien talletusten määrällä.

Talletuspankkien yhteenliittymään kuululle talletuspankeille lasketaan yhteinen kannatusmaksu talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain 19 §:n mukaisesti lasketun yhteenliittymään kuuluvien yhteisöjen yhdistellyn vakavaraisuuden perusteella niin kuin yhteenliittymä olisi yksi luottolaitos. Yhteenliittymään kuuluvien pankkien kannatusmaksun maksaa talletussuojarahastolle yhteenliittymän keskusyhteisö. Keskusyhteisön maksama kannatusmaksu jaetaan sen jäsenluottolaitosten kesken maksettavaksi jäsenluottolaitosten 1 momentin mukaisesti lasketun omien varojen vähimmäismäärän suhteessa. Finanssivalvonnan luvalla kannatusmaksu voidaan jakaa myös muulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä, omien varojen määrä ja omien varojen vähimmäismäärä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

6 §

Talletussuojarahaston itsenäisyys

Talletussuojarahastoon kuuluvalla talletuspankilla ei ole oikeutta vaatia osuuttaan talletussuojarahastosta erotettavaksi itselleen eikä luovuttaa sitä toiselle. Tätä osuutta ei saa lukea pankin varoiksi.

7 §

Talletussuojarahaston maksuvelvollisuuden alkaminen

Jos talletuspankki ei ole maksanut talletussopimuksen ja tämän lain mukaisesti talletuspankissa tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saamisia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on 5 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta tai asiasta muutoin tiedon saatuaan päätettävä, onko talletussuojarahaston maksettava

pankin tallettajien 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitettujen saamiset. Maksuvelvollisuuden määräämisen edellytyksenä on, että 1 momentissa tarkoitettujen saamisen maksamatta jääminen on saadun selvityksen perusteella johtunut pankin maksu- tai muista taloudellisista vaikeuksista eivätkä vaikeudet Finanssivalvonnan arvion mukaan ole tilapäisiä.

Finanssivalvonnan on arvioitavana 2 momentissa tarkoitettujen vaikeuksien tilapäisyyttä otettava huomioon 8 §:ssä tarkoitettu yhteisvastuu.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava 2 momentissa tarkoitettua päätöksestään talletussuojarahastolle, talletuspankin vakuusrahastolle, talletuspankille ja valtiovarainministeriölle. Jos pankilla on ulkomailla sivuliike, päätöksestä on lisäksi ilmoitettava sivuliikkeen sijaintivaltion valvontaviranomaiselle ja suojajärjestelmälle.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen Finanssivalvonnan päätöksen toteuttamiseksi talletuspankin on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla 15 luvun 14 §:n mukaan on oikeus saada salassa pidettäviä tietoja.

8 §

Korvattavat saamiset

Talletussuojarahaston varoista korvataan talletuspankissa tilillä olevat ja tilille vielä kirjautumattomat maksujenvälityksessä olevat tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti. Korvauksen maksamisesta sijoituspalvelulaissa tarkoitettua korvausrahastosta säädetään mainitun lain 11 luvussa.

Talletuspankin ETA-valtiossa olevan sivuliikkeen tallettajan saamiset korvataan suomalaisen talletussuojarahaston varoista siihen määrään, johon ne korvattaisiin sivuliikkeen sijaintivaltion suojajärjestelmän mukaisesti, kuitenkin enintään 100 000 euron määrään asti.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, tallettajan saaminen maksetaan täysimääräisesti talletussuojarahaston varoista, jos tallettaja

osoittaa luotettavasti, että saaminen perustuu varoihin, jotka tallettaja on saanut omassa käytössä olleen asuntonsa myynnistä ja että varat käytetään uuden, tallettajan omaan käyttöön tulevan asunnon hankkimiseen. Tätä momenttia sovelletaan vain sellaisiin tallettajan varoihin, jotka on talletettu talletuspankin tilille enintään kuusi kuukautta ennen päivää, jona talletuspankki on 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulla tavalla laiminlyönyt maksaa tallettajan tässä momentissa tarkoitettujen saamisen. Jollei muuta voida osoittaa, talletuspankin katsotaan laiminlyöneen tallettajan saamisen maksamisen tässä momentissa tarkoitettulla tavalla sinä päivänä, jona tallettaja on tehnyt 7 §:n 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen, taikka sitä aikaisempänä päivänä, jona Finanssivalvonta on saanut toiselta tallettajalta mainitussa momentissa tarkoitettua ilmoituksen, jonka perusteella Finanssivalvonta on tehnyt mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua päätöksen.

Talletussuojarahasto ei kuitenkaan korvaa toisen luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen, niihin rinnastettavan ulkomaisen yrityksen eikä rahoituslaitoksen saamia eikä talletuspankin EU:n vakavaraisuusasetuksessa tarkoitettuihin omiin varoihin luettavia eriä. Rahasto ei myöskään korvaa saamia, jotka perustuvat rikoslain (39/1889) 32 luvussa tarkoitettulla rikoksella saatuihin varoihin. Jos edellä mainittua rikosta koskeva esitutkinta tai oikeudenkäynti on vireillä, talletussuojarahasto voi lykätä korvauksen maksamista tuomioistuimen lainvoimaiseen päätökseen asti. Rahasto ei myöskään korvaa sijoituspalvelun tarjoajan nimissä olevalla sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua asiakasvarojen tilillä olevia saamia.

Jos talletussuojarahasto on jo aikaisemmin korvannut 1—3 momentin mukaisesti tallettajan saamiset, rahasto korvaa tallettajan samassa talletuspankissa olevat saamiset vain siltä osin kuin saamiset perustuvat varoihin, jotka on talletettu pankkiin tässä momentissa tarkoitettujen korvauksen maksamisen jälkeen.

Tätä pykälää sovellettaessa pidetään talletuspankkeja, jotka lain, sopimuksen tai muun järjestelyn perusteella vastaavat kokonaan tai osittain toistensa sitoumuksista tai velvoitteista, yhtenä talletuspankkina. Sen estämättä, mitä edellä säädetään, tätä momenttia ei so-

velleta talletuspankkiin, joka on 13 luvun 2 §:n 1 momentin mukaisesti ilmoittanut eroavansa vakuusrahastosta. Pankkiin, jolle eroilmoituksen jälkeen annetaan 13 luvun 7 §:ssä tarkoitettua tukea, sovelletaan kuitenkin tätä momenttia. Edellä tarkoitettu sopimuksesta tai muusta järjestelystä on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Talletussuojarahastolle syntyy saaminen talletuspankilta korvaamiensa, 1—3 momentissa tarkoitettujen saamisten osalta. Saamiselle maksettavasta korosta määrätään talletussuojarahaston säännöissä.

9 §

Tallettajien saamisten maksaminen

Talletussuojarahaston on maksettava tallettajille 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitettuja saamisia 20 työpäivän kuluessa 7 §:ssä tarkoitettua Finanssivalvonnan päätöksestä. Jos talletuspankki on ennen 7 §:ssä tarkoitettua päätöstä asetettu selvitystilaan, tässä momentissa säädetty määräaika lasketaan selvitystilaan asettamispäätöksestä.

Finanssivalvonta voi myöntää talletussuojarahastolle lisäaikaa tallettajien saamisten maksamiseen enintään 10 työpäivää. Lisääjän myöntämisen edellytyksenä on, että talletussuojarahaston lisääjän tarve perustuu poikkeuksellisiin olosuhteisiin ja erityiseen syyhyn.

Jos talletussuojarahasto ei ole korvannut tallettajalle 8 §:n 1—3 momentissa tarkoitettuja saamisia tässä pykälässä säädettyssä ajassa, tallettajalle on syntynyt saaminen, jota tallettajalla on oikeus hakea talletussuojarahastolta tuomioistuimessa.

10 §

Maksuvelvollisuuden alkamisesta ilmoittaminen

Talletussuojarahaston on ilmoitettava 7 §:ssä tarkoitettua päätöksestä asianomaisen talletuspankin tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaistava myös talletuspankin

toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä maan virallisilla kielillä.

11 §

Talletuspankin tiedottamisvelvollisuus

Talletuspankin on annettava tallettajilleen tiedot talletussuojarahaston tallettajien saamisille antamasta suojasta tai vastaavasta muusta suojasta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista.

Talletuspankin on annettava 1 momentissa tarkoitettuja tiedot myös sen ulkomaisen sivuliikkeen sijaintimaan virallisilla kielillä.

12 §

Talletussuojarahaston lainanotto

Talletussuojarahasto voi ottaa säännöissä määrätyllä tavalla toimintaansa varten lainaa. Talletussuojarahaston sääntöihin on otettava määräys talletussuojarahaston jäsenten velvollisuudesta myöntää lainaa talletussuojarahastolle rahaston velvoitteiden täyttämiseksi.

Talletussuojarahaston jäsenten 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus myöntää talletussuojarahastolle lainaa jakautuu jäsenen kesken samassa suhteessa kuin niiden korvattavat talletukset ovat kaikkien talletussuojarahaston jäsenten korvattavien talletusten yhteenlasketusta määrästä. Tässä momentissa tarkoitettu talletusten määrä lasketaan lainan myöntämisvelvollisuuden alkamista lähinnä edeltävän kalenterivuoden päättyessä vallinneen tilanteen mukaisesti.

13 §

Talletussuojarahaston varojen sijoittaminen

Talletussuojarahaston varat on sijoitettava luotettavalla, tehokkaalla ja rahaston maksuvalmiuden turvaavalla tavalla sekä riskien hajuttamisen periaatetta noudattaen. Sijoituksesta saatava tuotto lisätään talletussuojarahaston pääomaan.

Rahaston varoja ei saa sijoittaa rahastoon kuuluvan talletuspankin tai sen kanssa sa-

maan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön osakkeisiin tai osuuksiin eikä muihin rahastoon kuuluvan pankin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yhteisön taikka pankin vakuusrahaston liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Rahaston varoja ei myöskään muulla tavalla saa sijoittaa rahastoon kuuluvaan talletuspankkiin tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yhteisöön taikka pankin vakuusrahastoon. Mitä tässä momentissa säädetään talletuspankista, koskee myös talletussuojarahaston jäsenenä olevaa ulkomaista luottolaitosta ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä. Mitä tässä momentissa säädetään, ei estä talletussuojarahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain 11 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin.

Talletussuojarahaston maksuvalmiuden on oltava rahaston toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu.

14 §

Toimiluvan peruuttaminen sekä tallettajien ja sijoittajien saamiset

EKP:n päätettyä talletuspankin toimiluvan peruuttamisesta Finanssivalvonta voi määrätä tallettajien saamiset maksettaviksi talletussuojarahaston varoista sekä sijoituspalvelulain 11 luvussa säädetyin edellytyksin määrätä sijoittajien saamiset maksettaviksi sijoittajien korvausrahastosta.

15 §

Talletuskannan siirron vaikutus talletussuojaan

Sen estämättä, mitä 8 §:n 1 momentissa säädetään korvattavasta enimmäismäärästä, mainitun lainkohdan nojalla korvattava talletus, joka on siirtynyt toiseen talletuspankkiin sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen johdosta, korvataan samaan määrään saakka kuin ennen talletuksen siirtoa, jollei 2 momentista muuta johdu.

Edellä 1 momenttia sovelletaan vaadittaessa maksettavaan talletukseen kolmen kuukauden ajan sulautumisen, jakautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen täytäntöönpanon rekisteröinnistä.

16 §

Ulkomaisten luottolaitosten sivuliikkeiden jäsenyys talletussuojarahastossa

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliike voi kuulua 1 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliike voi erota talletussuojarahaston jäsenyydestä. Talletussuojarahaston tai, kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen osalta, Finanssivalvonnan on hakemuksesta myönnettävä luottolaitokselle ero talletussuojarahastosta. Ennen eron myöntämistä on kuultava Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaista sekä lisäksi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen osalta Finanssivalvontaa ja kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen osalta talletussuojarahastoa. Päättökessä voidaan antaa eroamista koskevia tarkempia määräyksiä.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen on annettava tallettajilleen tiedot talletussuojarahaston tallettajien saamisille antamasta suojasta ja muusta vastaavasta suojajärjestelmästä tai suojan puuttumisesta sekä aiemmin annettujen tietojen muutoksista suomen ja ruotsin kielellä.

17 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen kannatusmaksu

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu määräytyy 5 §:n mukaisesti. Sivuliikkeen kannatusmaksun perusteena on kuitenkin sivuliikkeen 18 §:n perusteella korvattavien talletusten yhteismäärä. Vakavaraisuuteen perustuvaa maksua laskettaessa ulkomaisen ETA-luottolaitoksen omien varojen yhteismäärään luettaen erät, jotka luottolaitoksen kotivaltion säännösten mukaan saadaan kyseisiin eriin lukea.

Talletussuojarahaston jäsenenä olevan kolmannen maan luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen kannatusmaksu on 0,05 prosenttia sivuliikkeen talletusten yhteismäärästä.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu talletusten yhteismäärä sekä 1 momentissa tarkoitettu omien varojen määrä määräytyvät kannatusmaksun maksamista edeltävän tilikauden vahvistetun tilinpäätöksen perusteella.

18 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen lisäsuoja

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen Suomessa oleva sivuliike voi kuulua Suomessa 1 §:ssä tarkoitettuun talletussuojarahastoon täydentääkseen kotivaltionsa mukaista tallettajien saamisten suojaa, jos sivuliike ottaa vastaan talletuksia yleisöltä ja sen kotivaltion suojaa ei voida pitää yhtä riittävänä kuin tämän lain mukaista talletussuojarahaston antamaa suojaa. Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion suojan ja talletussuojarahaston antaman suojan yhteismäärä voi kuitenkin olla enintään 100 000 euroa. Sen estämättä, mitä edellä tässä momentissa säädetään korvauksen enimmäismäärästä, 8 §:n 3 momentissa tarkoitettut varat korvataan täysimääräisesti.

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on haettava talletussuojarahastolta jäsenyyttä Suomessa olevalle sivuliikkeelleen. Hakemuksessa on oltava riittävät tiedot luottolaitoksesta ja sen kotivaltion suojajärjestelmästä. Talletussuojarahaston on pyydettävä hakemuksesta Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan lausunto. Talletussuojarahasto voi hylätä hakemuksen, jos luottolaitoksen kotivaltion suojaa on pidettävä riittävänä.

Talletussuojarahaston 2 momentissa tarkoitettuun hakemukseen antamassa päätöksessä on määrättävä siitä, mitä tallettajan saamia ja mihin määrään Suomessa oleva talletussuojarahasto korvaa ja mikä on luottolaitoksen maksettavaksi tuleva liittymismaksu.

Talletussuojarahaston velvollisuus maksaa 3 momentissa tarkoitettujen tallettajien saamiset alkaa siitä, kun talletussuojarahasto on saanut ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselta tiedon kotivaltion suojajärjestelmän velvoittamisesta korvaamaan ulkomaisen ETA-luottolaitoksen tallettajien saamiset.

Talletussuojarahaston on ilmoitettava sivu-

liikkeen tallettajille maksuvelvollisuuden alkamisesta. Talletussuojarahaston on julkisella kuulutuksella, joka on julkistettava myös sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä, ilmoitettava, mihin toimiin tallettajien on ryhdyttävä oikeuksiensa turvaamiseksi.

Edellä 5 momentissa tarkoitettujen talletussuojarahaston velvollisuuden toteuttamiseksi ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus saada ne.

19 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen erottaminen talletussuojarahastosta

Jos ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliike ei ole noudattanut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka talletussuojarahaston sääntöjä, talletussuojarahasto voi erottaa sen jäsenyydestään aikaisintaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun talletussuojarahasto oli antanut sivuliikkeelle varoituksen. Talletussuojarahaston on kuuluttava luottolaitosta, Finanssivalvontaa, Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaisesta ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Ennen 1 momentissa tarkoitettua erottamispäätöstä syntyneet sivuliikkeen tallettajien saamiset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka.

Talletussuojarahaston on ilmoitettava erottamispäätöksestä Finanssivalvonnalle ja ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle sekä julkisella kuulutuksella, joka on julkistettava myös sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä.

20 §

Talletussuojarahaston korvausvelvollisuus kolmannen maan luottolaitoksen selvitystilassa tai konkurssissa

Talletussuojarahaston varoja voidaan käyt-

tää selvitystilaan tai konkurssiin joutuneen kolmannen maan luottolaitoksen ja sen Suomen sivuliikkeen osalta vain talletussuojarahaston jäsenenä olevan tällaisen sivuliikkeen yleisölle tarjottavilla tileillä olevien tallettajien sellaisten 8 ja 9 §:ssä tarkoitettujen saamisten maksamiseen, joiden maksamiseen selvitystilassa olevan luottolaitoksen tai konkurssipesän varat eivät riitä, kuitenkin tallettaja kohti enintään se osa saamisista, joka ei ylitä 100 000 euron määrää. Kuitenkin 8 §:n 3 momentissa tarkoitettavat varat korvataan täysimääräisesti. Saamiset voidaan maksaa jo konkurssin tai selvitystilan aikana, ja ne maksetaan tallettajille euroina.

Talletussuojarahaston korvausvelvollisuus alkaa siitä, kun talletussuojarahasto on saanut tiedon luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselta luottolaitoksen asettamisesta konkurssiin tai selvitystilaan tai Finanssivalvonnalta tiedon luottolaitoksen sivuliikkeen asettamisesta konkurssiin Suomessa.

Saatuun tiedon 2 momentissa tarkoitettua päätöksestä talletussuojarahaston on annettava siitä tieto asianomaisen sivuliikkeen tallettajille. Talletussuojarahaston on myös julkisella kuulutuksella ilmoitettava siitä, mihin toimenpiteisiin tallettajien on ryhdyttävä saamistensa turvaamiseksi. Kuulutus on julkaisettava myös suurimmissa päivälehdissä suomen ja ruotsin kielellä.

Edellä 2 momentissa tarkoitettun talletussuojarahaston velvollisuuden toteuttamiseksi luottolaitoksen sivuliikkeen on toimitettava talletussuojarahastolle tiedot tallettajista ja heidän 1 momentissa tarkoitetuista saamisistaan. Talletussuojarahasto ei saa antaa tietoja muille kuin viranomaisille, joilla on lain nojalla oikeus ne saada.

21 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen erottaminen talletussuojarahaston jäsenyydestä

Jos kolmannen maan luottolaitoksen sivuliike ei ole noudattanut tämän lain säännöksiä tai sen nojalla annettuja määräyksiä taikka talletussuojarahaston sääntöjä, Finanssivalvonta voi erottaa sen talletussuojarahastosta. Finanssivalvonnan on kuultava Suomen Pankkia ja luottolaitoksen kotivaltion valvon-

taviranomaista ennen erottamispäätöksen tekemistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen on ilmoitettava tallettajille talletussuojarahastosta erottamisesta. Sivuliikkeeseen ennen erottamispäätöstä tehdyt talletukset ovat suojan piirissä niiden erääntymiseen saakka.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun sivuliikkeen on julkisella kuulutuksella, joka on myös julkaistava sivuliikkeen toimialueella ilmestyvissä suurimmissa päivälehdissä, ilmoitettava, mihin toimiin tallettajien on ryhdyttävä oikeuksiensa turvaamiseksi.

22 §

Salassapitovelvollisuus

Joka tässä luvussa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tai talletussuojarahaston toimielimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää talletuspankin tai sen konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen tai muun henkilön taloudellista asemaa tai yksityistä olosuhdetta koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, ei saa sitä ilmaista tai muuten paljastaa eikä käyttää hyväksi, jos sitä ei ole säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmaistavaksi tai ellei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassapitovelvollisuus jatkuu senkin jälkeen, kun henkilö on lakannut hoitamasta mainittua tehtävää.

Finanssivalvonnan oikeudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

15 luku

Menettelytavat asiakasliiketoiminnassa

1 §

Hyvä pankkitapa

Sen lisäksi, mitä muualla tässä laissa säädetään, luottolaitoksen on noudatettava hyvää pankkitapaa.

Markkinointi ja sopimusehdot

2 §

Markkinointi

Luottolaitoksen on markkinoinnissaan annettava asiakkaalle markkinoitavasta hyödykkeestä kaikki ne tiedot, joilla saattaa olla merkitystä asiakkaan tehdessä hyödykettä koskevia ratkaisuja.

Luottolaitos ei saa markkinoinnissaan antaa totuudenvastaisia tai harhaanjohtavia tietoja eikä käyttää muutoinkaan asiakkaan kannalta sopimatonta tai hyvän tavan vastaista menettelyä. Kuluttajan kannalta sopimattomasta tai hyvän tavan vastaisesta menettelystä säädetään lisäksi kuluttajansuojalain (38/1978) 2 luvussa.

Markkinointia, joka ei sisällä asiakkaan taloudellisen turvallisuuden kannalta tarpeellisia tietoja, on aina pidettävä sopimattomana.

3 §

Sopimusehdot

Luottolaitos ei saa toiminnassaan käyttää sopimusehtoa, joka ei kuulu luottolaitoksen toimintaan tai jota sen sisältö, osapuolten asema tai olosuhteet huomioon ottaen on pidettävä asiakkaan kannalta kohtuuttomana. Kohtuuttomana sopimusehtoa on pidettävä aina, jos luottolaitoksen toiminnan ulkopuolisten hyödykkeiden hankkiminen tai käyttö asiakkaan kannalta kokonaisuutena arvioiden asiattomasti vaikuttaa luoton saamiseen, sopimuksen voimassaoloon tai muihin sopimuksen ehtoihin taikka jos asiakkaan oikeutta ryhtyä sopimussuhteeseen muun elinkeinonharjoittajan kanssa rajoitetaan.

Luottolaitoksen on toimitettava Finanssivalvonnalle luottolaitoksen toiminnassa käytettävien vakioehtoisten sopimusten ehdot.

Talletusten vastaanottaminen

4 §

Talletuspankin toiminimi

Talletuspankin toiminimessä on oltava

sana tai yhdysosa "pankki", ja siitä on ilmevä pankin yhteisömuoto.

5 §

Markkinointirajoitus

Talletuspankki ei saa markkinoinnissaan käyttää talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja rahoitusmarkkinoiden vakautta tai tallettajien luottamusta vaarantavalla tavalla.

Talletuspankki saa markkinoinnissaan käyttää ainoastaan talletussuojarahaston antamaa tai muuta vastaavaa talletussuojaa taikka omaa vakuusrahastosuojaa koskevia tietoja.

Talletuspankki ei saa ohjata asiakasta tekemään talletusta toiseen talletuspankkiin. Tällaista talletusten välittämistä ei myöskään saa järjestää yhdessä toisen talletuspankin kanssa taikka pankin keskusjärjestön tai muun vastaavan yhteisön kautta tahi avustuksella tai muulla tavalla.

6 §

Asiakkaan oikeus peruspankkipalveluihin

Talletuspankki saa kieltäytyä tavanomaisen talletustilin avaamisesta ja tilin käyttöön tarkoitetun välineen myöntämisestä taikka maksupalvelua koskevan toimeksiannon hoitamisesta ETA-valtiossa laillisesti oleskelevalle luonnolliselle henkilölle vain, jos kieltäytymiselle on painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään, ei sovelleta, jos 18 §:stä tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetusta laista (503/2008) johtuu muuta.

7 §

Talletusta koskeva sopimus

Talletettaessa varoja pankkiin pankin ja tilinavaajan välillä on tehtävä talletusta koskeva sopimus. Tilinavaajan henkilöllisyys on

aina todettava ja sopimukseen on merkittävät riittävät tiedot tilinavaajasta, omistajasta ja käyttöön oikeutetuista.

Jos talletuksesta annetaan erillinen todiste, se on asetettava nimetyille henkilöille ja se voidaan siirtää vain nimetyille henkilöille.

Talletusta koskevaan 1 momentissa tarkoitettuun sopimukseen otetusta erityisestä ehdosta on oltava merkintä myös todisteessa. Ehto, lukuun ottamatta tilinomistajan määräystä tilin käyttöön oikeutetuista, voidaan muuttaa tai peruuttaa vain pankin suostumuksella.

8 §

Vajaavaltainen tilinomistaja

Viisitoista vuotta täyttänyt vajaavaltainen voi itse tehdä talletuspankin kanssa talletusta koskevan sopimuksen niistä varoista, joista hänellä holhustoimesta annetun lain (442/1999) 25 §:n 1 momentin mukaan tai muulla perusteella on oikeus määrätä, sekä tallettaa ja nostaa varoja ja muutoinkin määrätä talletuksesta. Edunvalvoja voi kuitenkin holhousviranomaisen suostumuksella ottaa talletetut varat hoitoonsa, jos vajaavaltaisen etu sitä vaatii.

Jos viisitoista vuotta täyttäneen vajaavaltaisen nimiin on talletuspankkiin talletettu varoja ehdolla, että ainoastaan hänellä itsellään on oikeus nostaa varoja, talletetuista varoista määräävät vajaavaltainen ja hänen edunvalvojansa yhdessä. Ehdosta voidaan kuitenkin poiketa tuomioistuimen luvalla.

9 §

Koronmaksuvelvollisuuden lakkaaminen

Kun kymmenen vuotta on kulunut sen kalenterivuoden lopusta, jonka kuluessa talletuspankkiin talletettujen varojen tiliä on viimeksi käytetty, lakkaa talletuspankin velvollisuus maksaa korkoa talletetuille varoille, jollei tiliehdoista muuta johdu.

10 §

Kuittaus

Talletuspankki ei saa vastasaatavallaan

kuitata sellaisia yksityishenkilön tilillä olevia tai tälle maksettavaksi osoitettuja varoja, joita ei lain mukaan saa ulosmitata. Pankin on ennen kuittausvaatimusta selvitettävä varojen ulosmittauskelpoisuus. Kuittausvaatimuksesta on ilmoitettava tilinomistajalle. Tämän momentin vastainen kuittaus on mitätön.

Jos varojen ulosmittauskelpoisuuden selvittäminen ei ole mahdollista ilman kohtuutonta vaivaa, pankki saa kuitenkin vaatia kuittausvaatimusta, jos se ilmoittaa tilinomistajalle kuittausvaatimuksen yhteydessä kirjallisesti 1 momentissa säädetystä kuittausoikeuden rajoituksesta sekä tässä momentissa säädetystä kuittauksen peruuntumisesta. Kuittaus peruuntuu, jos tilinomistaja 14 päivän kuluessa kuittausvaatimuksesta tiedon saatuaan esittää selvityksen siitä, etteivät varat ole ulosmittauskelpoisia. Jollei kuittausvaatimuksen tiedoksisaamisen ajankohdasta voida esittää muuta selvitystä, vaatimuksen katsotaan tulleen tilinomistajan tietoon seitsemäntenä päivänä vaatimusta koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Jos tilinomistajalle ei anneta tässä momentissa säädettyjä tietoja, kuittaus on mitätön.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske tilinomistajan nimenomaiseen valtuutukseen perustuvia veloituksia tilillä olevista varoista. Tällaisen valtuutuksen tilinomistaja voi peruuttaa milloin tahansa. Muu sopimus, jolla vähennetään tilinomistajalle tämän pykälän mukaan kuuluvia oikeuksia, on mitätön.

Luotonanto

11 §

Enimmäisluototussuhde

Luottolaitos saa myöntää kuluttajansuojalain 7 luvun 7 §:n 4 kohdassa tarkoitettua asuntoluottoa enintään tämän pykälän mukaisen luototussuhteen mukaisen määrän. *Luototussuhteella* tarkoitetaan tässä pykälässä myönnettävän luoton määrää suhteessa luoton vakuudeksi annettujen vakuuksien käypään arvoon luoton myöntämishetkellä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna vakuutena ei oteta huomioon henkilötakausta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuna luoton määrä saa olla enintään 90 prosenttia vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä.

Poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, ensiasunnon hankintaa varten otetun luoton määrä saa olla enintään 95 prosenttia vakuuksien käyvästä arvosta luottoa myönnettäessä.

Finanssivalvonta voi rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien poikkeuksellisen kasvun rajoittamiseksi päättää alentaa edellä 3 ja 4 momentissa säädettyjä luoton enimmäismääriä enintään 10 prosenttiyksiköllä. Finanssivalvonta voi myös rajoittaa muiden vakuuksien kuin esinevakuuksien huomioon ottamista luototussuhdetta laskettaessa, jos se on tarpeen tässä momentissa tarkoitettujen riskien hallitsemiseksi. Finanssivalvonnan on neljännesvuosittain tehtävä päätös tämän momentin nojalla tehdyn päätöksen muuttamisesta tai voimassaolon jatkamisesta. Finanssivalvonnan on internetsivustollaan julkistettava periaatteet, joita se noudattaa tämän momentin soveltamisedellytysten arvioinnissa. Tässä momentissa tarkoitettun päätöksen valmisteluun sovelletaan, mitä 10 luvun 4 §:ssä säädetään.

Päätös, jolla tässä pykälässä tarkoitettua luoton enimmäismäärää alennetaan, tulee voimaan kolmen kuukauden kuluttua päätöksen tekemisestä tai sitä myöhemmästä Finanssivalvonnan päättämästä ajankohdasta lukien.

Finanssivalvonta voi antaa määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettujen vakuuksien ja niiden käyvän arvon tarkemmasta määrittelystä sekä niistä erityisistä tilanteista, joissa luottolaitos voi poiketa 3 ja 4 momentin mukaisista rajoituksista.

12 §

Vakuuden edelleenpanttaaminen

Luottolaitos ei saa vakuuden omistajan suostumuksetta pantata edelleen luottolaitokselle annettua vakuutta.

13 §

Luotonanto ja sijoittaminen eräissä tapauksissa

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvalle luonnolliselle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle

annettavaa luottoa ja siihen rinnastettavaa muuta rahoitusta koskevat päätökset sekä lähipiiriin kuuluvaan yritykseen sijoittamista koskevat päätökset taikka tällaiseen luotonantoon ja sijoittamiseen sovellettavat yleiset ehdot on hyväksyttävä luottolaitoksen hallituksessa. Tässä pykälässä tarkoitettujen muiden liiketoimien kuin tavanomaisten henkilöstöluottojen ehtoihin sovelletaan, mitä 5 luvun 15 §:n 3 momentissa säädetään.

Luottolaitoksen lähipiiriin kuuluu:

1) se, jolla omistuksen, optio-oikeuden tai vaihtovelkakirjalainan nojalla on tai voi olla vähintään 20 prosenttia luottolaitoksen osakkeista, osuuksista tai niiden tuottamasta äänimäärästä taikka vastaava omistus tai äänivalta luottolaitoksen konserniin kuuluvassa yhteisössä taikka luottolaitoksessa määräysvaltaa käyttävässä yhteisössä, jollei omistuksen kohteena olevan yhtiön merkitys koko konsernin kannalta ole vähäinen;

2) luottolaitoksen hallintoneuvoston jäsen, hallituksen jäsen ja varajäsen, toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen, tilintarkastaja, varatilintarkastaja ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilö, jolla on päävastuu tilintarkastuksesta, sekä vastaavassa asemassa 1 kohdassa tarkoitettussa yrityksessä oleva henkilö;

3) 2 kohdassa tarkoitettun henkilön alaikäinen lapsi sekä aviopuoliso tai henkilöön avioliitonomaisessa suhteessa oleva henkilö;

4) yhteisö ja säätiö, jossa edellä tässä momentissa tarkoitettulla henkilöllä yksin tai yhdessä toisen kanssa on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

Luottolaitoksen on pidettävä luetteloa 2 momentissa tarkoitetuista luonnollisista henkilöistä, yhteisöistä ja säätiöistä. Luettelon tiedot ja siinä tapahtuneet muutokset sekä luettelossa mainituille luonnollisille henkilöille, yhteisöille ja säätiöille myönnettyjä luottoja tai yhteisöön tehtyjä sijoituksia koskevat 1 momentissa tarkoitettut päätökset tai ehdot on ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

Mitä tässä pykälässä säädetään luoton antamisesta, sovelletaan vastaavasti takauksen antamiseen tai muuhun vakuuden asettamiseen toisen antaman luoton maksamisesta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen päätösten kirjaamisesta sekä 3 momentissa tarkoitettun luettelon pitämisestä ja mainitussa momen-

tissa tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa tarkempia määräyksiä siitä, milloin 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua yhtiötä pidetään koko konsernin kannalta vähäisenä.

Pankkisalaisuus ja asiakkaan tunteminen

14 §

Salassapitovelvollisuus

Joka luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen, luottolaitosten yhteenliittymän taikka luottolaitoksen asiamiehen tai muun luottolaitoksen lukuun toimivan yrityksen toimitilimen jäsenenä tai varajäsenenä tai niiden palveluksessa taikka niiden toimeksiannosta tehtävää suorittaessaan on saanut tietää luottolaitoksen tai sen kanssa samaan konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun ryhmittymään kuuluvan yrityksen asiakkaan tai muun sen toimintaan liittyvän henkilön taloudellista asemaa tai yksityisen henkilökohtaisia oloja koskevan seikan taikka liike- tai ammattisalaisuuden, on velvollinen pitämään sen salassa, jollei se, jonka hyväksi vaitiolovelvollisuus on säädetty, anna suostumustaan sen ilmaisemiseen. Salassa pidettäviä tietoja ei saa antaa myöskään yhtiökokoukselle, isäntien kokoukselle, osuuskunnan kokoukselle tai edustajistolle taikka hypoteekkiyhdistyksen kokoukselle eikä kokoukseen osallistuvalla osakkeenomistajalle tai jäsenelle.

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain mukaan oikeus saada sellaisia tietoja.

Luottolaitoksella on oikeus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulle pörssille, jos tiedot ovat välttämättömiä sille säädetyn valvontatehtävän turvaamiseksi. Luottolaitoksella on sama oikeus antaa tietoja toisessa ETA-valtiossa toimivalle kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain

3 luvun 1 §:ssä tarkoitettulle pörssiä vastaavalle markkinoiden ylläpitäjälle.

Luottolaitoksella on 1 momentin estämättä oikeus harjoittaa liiketoimintaansa tavanomaisesti kuuluvaa luottotietotoimintaa.

Mitä osuuskuntalain 7 luvun 14 §:ssä säädetään, ei koske luottolaitosta eikä sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yritystä.

15 §

Tietojen luovuttaminen samaan konsolidointiryhmään, rahoitus- ja vakuutusryhmittymään tai yhteenliittymään kuuluvalla yritykselle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oikeus antaa 14 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista eikä sellaisia tietoja, jotka perustuvat asiakkaan ja muun kuin ryhmittymään kuuluvan yrityksen välisen maksutietojen rekisteröintiin.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, luottolaitos ja luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluva yritys voivat luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yhteisölle, joka kuuluu luottolaitoksen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Luottolaitoksella on sen estämättä, mitä

edellä tässä pykälässä säädetään, oikeus luovuttaa 14 §:n 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitosten yhteenliittymälle, jonka jäsen luottolaitos on, yhteenliittymän toiminnan kannalta tarpeellisia tietoja. Mitä 2 momentissa ja tässä momentissa säädetään luottolaitosten yhteenliittymästä, sovelletaan myös säästöpankkien ja osuuspankkien keskusrahalaistoksiin.

16 §

Tietojen luovuttaminen luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle

Luottolaitoksella ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on 14 §:n estämättä oikeus luovuttaa luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle luottotietorekisteriin merkitsemistä varten asiakkaan voimassa olevien luottosopimusten ja takaussitoumusten yksilöintiä varten tarpeelliset tiedot sekä tiedot luottojen maksamatta olevasta määrästä.

17 §

Tietojen luovuttaminen tutkimuskäyttöön

Edellä 14 §:ssä tarkoitettuja tietoja sisältävä asiakirja voidaan antaa tieteelliseen tutkimuskäyttöön, jos asiakirjan valmistamisesta on kulunut vähintään 60 vuotta ja asiakirjan vastaanottaja antaa kirjallisen sitoumuksen siitä, ettei hän käytä asiakirjaa sen henkilön, jota asiakirja koskee, tai hänen läheisensä vahingoksi tai halventamiseksi taikka niiden muiden etujen loukkaamiseksi, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty.

18 §

Asiakkaiden tunteminen

Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on tunnettava asiakkaansa. Luottolaitoksen ja sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja

ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun, sekä tarvittaessa todennettava tämän henkilöllisyys. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Luottolaitoksella ja sen konsolidointiryhmään kuuluvalla yrityksellä on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisessa on lisäksi voimassa, mitä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä ja selvittämisestä annetussa laissa säädetään.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitettuista riskienhallinnasta.

19 §

Menettelytapasäännösten soveltaminen konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen

Mitä tässä luvussa säädetään luottolaitoksesta, sovelletaan vastaavasti luottolaitoksen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaan yritykseen.

V OSA

ULKOMAISEN LUOTTOLAITOKSEN TOIMINTA SUOMESSA

16 luku

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen oikeus sivuliikkeen perustamiseen ja palvelujen tarjoamiseen

Ulkomainen ETA-luottolaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen tai muuten tarjota Suo-

messä 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sen toimilupaan.

2 §

Sivuliikkeen perustamisesta ilmoittaminen

Ulkomainen ETA-luottolaitos voi perustaa sivuliikkeen Suomeen laitoksen kotivaltion valvontaviranomaisen ilmoitettua sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle.

Ilmoituksessa on oltava riittävät tiedot perustettavaksi aiotun sivuliikkeen toimipaikasta, liiketoiminnasta ja hallinnosta sekä vastuuhenkilöistä, joista yksi on nimettävä sivuliikkeen johtajaksi.

Ilmoituksessa on myös mainittava luottolaitoksen toimilupaan sisältyvät tämän luvun 1 §:ssä tarkoitetut palvelut, omien varojen määrä, omien varojen vähimmäismäärä ja vakuusjärjestelmä, joka suojaa sivuliikkeen tallettajien saamia, sekä sen kattavuus.

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin tulevista muutoksista vähintään kuukautta ennen niiden toteuttamista. Finanssivalvonta voi muuttaa aiottujen muutosten vuoksi Finanssivalvonnasta annetun lain 59 §:ssä tarkoitetussa ilmoituksessa asetettuja määräyksiä ja ehtoja.

3 §

Sivuliikkeen toiminnan aloittaminen

Sivuliike voi aloittaa toimintansa, kun ulkomainen ETA-luottolaitos on saanut Finanssivalvonnasta annetun lain 59 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen tai, jos Finanssivalvonta ei ole tehnyt ilmoitusta mainitussa pykälässä säädettyssä määräajassa, kun sen käsittelylle säädetty määräaika on päättynyt.

4 §

Sivuliikkeen toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää kokonaan tai osittain sivuliikkeen toiminnan jatkaminen säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä.

17 luku

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen perustaminen ja edustuston avaaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustaminen

Kolmannen maan luottolaitos voi Suomeen perustetusta sivuliikkeestä tarjota sellaisia 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, jotka sisältyvät sivuliikkeelle 2 §:n mukaisesti myönnettyyn toimilupaan.

Kolmannen maan luottolaitoksella voi lisäksi olla Suomessa edustusto.

2 §

Sivuliikkeen toimiluvan hakeminen

Kolmannen maan luottolaitoksen, joka aikoo harjoittaa Suomessa luottolaitostoimintaa, on haettava Finanssivalvonnalta toimilupa Suomeen perustettavalle sivuliikkeelle. Hakemuksesta on pyydetty lausunto Suomen Pankilta sekä talletussuojarahastolta, jos luottolaitos vastaanottaa talletuksia, ja sijoittajien korvausrahastolta, jos luottolaitos tarjoaa sijoituspalveluja.

Hakemukseen on liitettävä tarpeelliset selvitykset luottolaitoksen:

- 1) omistuksesta;
- 2) johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta;
- 3) hallinnosta ja sisäisestä valvonnasta;
- 4) riskien hallinnasta;
- 5) vakavaraisuudesta ja maksuvalmiudesta ja niiden hallinnasta;
- 6) kotimaan lainsäädännöstä ja finanssivalvonnasta.

Hakemukseen on liitettävä lisäksi tarpeelliset selvitykset sivuliikkeen hallinnon ja toiminnan järjestämisestä, asiakkaiden tunnistamiseksi ja rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi noudatetuista menettelytavoista, sivuliikkeen johdon ammattitaidosta ja luotettavuudesta sekä sivuliikkeen käytössä Suomessa olevista varoista.

Säännöksiä hakemuksessa ilmoitettavista yhteystiedoista sekä tarkempia säännöksiä

hakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Sivuliikkeen toimiluvan myöntäminen

Finanssivalvonnan on myönnettävä toimilupa, jos:

1) luottolaitoksen toiminta ei olennaisesti eroa suomalaiselle luottolaitokselle sallitusta toiminnasta;

2) kolmannen maan luottolaitokseen sen kotivaltiossa sovellettava lainsäädäntö vastaa kansainvälisesti hyväksytyjä finanssivalvonnan sekä rahoitusjärjestelmän rikollisen hyväksikäytön estämistä koskevia suosituksia;

3) luottolaitoksen vakavaraisuus, suuret asiakasriskit, maksuvalmius, sisäinen valvonta, riskienhallintajärjestelmät sekä omistajien ja johdon sopivuus ja luotettavuus eivät olennaisesti poikkea tämän lain vaatimuksista;

4) luottolaitosta muutenkin valvotaan sen kotivaltiossa riittävän tehokkaasti;

5) luottolaitoksella on Suomessa varoja vähintään 18 luvun 4 §:n 2 momentissa säädetty määrä sivuliikkeen harjoittamaa toimintaa varten;

6) sivuliikkeen hallinto on järjestetty terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden mukaisesti;

7) sivuliikkeen johtaja täyttää 7 luvun 4 §:ssä säädetty vaatimukset;

8) sivuliikkeellä on riittävät menettelytavat asiakkaiden tunnistamiseksi sekä rahanpesun ja terrorismin ehkäisemiseksi.

Finanssivalvonnan on annettava toimilupaa koskeva päätös kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan sivuliikkeen liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen hakemuksesta muuttaa toimiluvan ehtoja.

Jos toimilupaa koskevaa päätöstä ei ole annettu 1 momentissa säädettyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valitus tehdään ja käsitellään, kuten hakemuksen hylkäämistä koskeva valitus tehdään ja käsitellään. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan myöntämisestä Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Euroopan pankkikomitealle, talletussuojarahastolle ja, jos sivuliike tarjoaa sijoituspalvelua, sijoittajien korvausrahastolle.

4 §

Sivuliikkeen toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Sivuliikkeen toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:ssä. Finanssivalvonnan on lisäksi viipymättä peruutettava sivuliikkeen toimilupa, kun kolmannen maan luottolaitoksen kotivaltion viranomainen on peruuttanut luottolaitoksen toimiluvan.

Toimiluvan peruuttamisesta on ilmoitettava Euroopan komissiolle, Euroopan pankkiviranomaiselle, Euroopan pankkikomitealle ja talletussuojarahastolle sekä sijoittajien korvausrahastolle, jos kolmannen maan luottolaitos on rahaston jäsen.

5 §

Sivuliikkeen toiminnan lopettaminen

Kun Finanssivalvonta peruuttaa sivuliikkeen toimiluvan, sivuliikkeen toiminta on välittömästi lopetettava. Mitä muualla laissa säädetään sivuliikkeen valvonnasta, sovelle-

taan sivuliikkeen valvontaan sen lopetettua toimintansa, kunnes 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehty ja sivuliikkeen talletukset maksettu tallettajille.

Ulkomaisen luottolaitoksen on viivytetty sen sivuliikkeen toiminnan lopettamisen jälkeen ilmoitettava velkojilleen ja velallisilleen, joiden saaminen tai velka perustuu sivuliikkeen välityksellä tehtyyn sopimukseen, miten velallinen voi lopettamisen jälkeen hoitaa sopimuksen mukaiset velvoitteensa ja miten velkoja voi lopettamisen jälkeen saada suorituksen erääntyneestä saamisestaan. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettua menettelystä.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös sivuliikkeen toiminnan rajoittamiseen tämän luvun 4 §:n tai Finanssivalvonnasta annetun lain 27 §:n nojalla.

6 §

Edustuston avaaminen ja toiminta

Jos kolmannen maan luottolaitos aikoo avata edustuston Suomessa, sen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on mainittava edustuston toimipaikan osoite, edustuston toiminnasta vastaava henkilö sekä toiminnan laatu ja laajuus. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä momentissa tarkoitettujen tietojen sisällystä ja ilmoitusmenettelystä.

Edustusto ei saa harjoittaa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja toimia.

Edustusto voi aloittaa toimintansa, kun se on tehnyt 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen.

7 §

Edustuston toimintaoikeuksien peruuttaminen

Finanssivalvonta voi kieltää edustustoa jatkamasta toimintaansa Suomessa, jos 6 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta ei ole tehty tai ilmoituksessa annetut tiedot ovat virheellisiä tai puutteellisia taikka edustuston toiminnassa on olennaisesti rikottu finanssimarkkinoita koskevia säännöksiä tai määräyksiä.

18 luku

Ulkomaisia luottolaitoksia koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan ulkomaiseen ETA-luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 1 ja 2 momentissa.

2 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sijoituspalvelujen tarjoaminen

Sijoituspalvelulain soveltamisesta sijoituspalveluja tarjoavaan kolmannen maan luottolaitokseen säädetään sijoituspalvelulain 1 luvun 5 §:n 3 momentissa.

3 §

Ulkomaisen luottolaitoksen jäsenyys sijoittajien korvausrahastossa

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

4 §

Riskienhallinta, maksuvalmius ja asiakastietojärjestelmät

Ulkomainen luottolaitos ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen tallettajien edut. Sivuliikkeellä tulee olla toimintaansa nähden riittävät riskien valvontajärjestelmät.

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiuden on oltava sivuliikkeen toimintaan nähden riittävällä tavalla turvattu. Kolmannen maan luottolaitoksella on lisäksi oltava Suomessa jatkuvasti varoja vähintään viisi miljoonaa euroa sivuliikkeen toimintaa varten. Luottolaitoksen on huolehdittava

siitä, että sivuliike kykenee suoriutumaan kaikista maksuvelvoitteistaan oikea-aikaisesti. Luottolaitoksen on Finanssivalvonnan vaatimuksesta esitettävä luottolaitoksen hallituksen tai vastaavan toimielimen hyväksymät maksuvalmiuden hallintaa koskevat yleiset periaatteet. Periaatteista on käytävä myös ilmi, millä tavoin sivuliikkeen maksuvalmiutta ja siihen sisältyviä riskejä valvotaan ottaen huomioon sivuliikkeen liiketoiminnan laatu ja laajuus.

Finanssivalvonta valvoo ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikkeen maksuvalmiutta ja markkinariskiä yhteistyössä laitoksen kotivaltion valvontaviranomaisten kanssa.

Sivuliikkeellä on oltava toimintaansa nähdessä riittävät asiakastietojärjestelmät, jotta sivuliike voi jatkuvasti antaa asiakkailleen lain ja sopimuksen edellyttämät tiedot asiakassuhteesta.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeeseen sovelletaan, mitä 5 luvun 10 ja 11 §:ssä luottolaitoksen toiminnan ulkoistamisen edellytyksistä säädetään.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 2 momentissa säädettyjen vaatimusten laskemisesta.

5 §

Varautuminen poikkeusoloihin

Mitä 5 luvun 16 ja 17 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee myös ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikettä.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

6 §

Markkinointi ja sopimusehdot sekä muut menettelytavat

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeseen sekä ulkomaiseen luottolaitokseen, joka

muuten tarjoaa Suomessa 5 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja palveluja, sovelletaan, jollei laista muuta johdu, 1 luvun 9 §:ää sekä 15 luvun 1—3 ja 5—12 §:ää.

Sovellettaessa tätä lakia ulkomaiseen luottolaitokseen, talletuksena pidetään myös sellaisia yleisöltä tilille otettuja takaisinmaksettavia varoja, jotka on korvattava ulkomaisesta talletussuojajärjestelmästä.

Ulkomaisen luottolaitoksen on markkinoinnissaan ilmoitettava nimensä ja kotivaltionsa.

7 §

Vaitiovelvollisuus ja asiakkaiden tunteminen

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen ja edustuston toimihenkilön vaitiovelvollisuuteen, oikeuteen antaa tietoja ja salassapitovelvollisuuden rikkomiseen sekä asiakkaiden tuntemiseen ja edustuston luottotietotoiminnan harjoittamiseen sovelletaan 15 luvun 14—18 §:ää ja 21 luvun 4 §:ää.

Sivuliikkeellä ja edustustolla on oikeus 1 momentin estämättä antaa edustamansa luottolaitoksen kotivaltion viranomaiselle tai valvonnasta vastaavalle yhteisölle sekä edustamansa luottolaitoksen tilintarkastajalle tiedot, jotka on säädetty tai asianmukaisessa järjestyksessä määrätty ilmoitettaviksi.

8 §

Tilinpäätös ja tilinpäätöstä täydentävät tiedot

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen on julkistettava luottolaitoksen tilinpäätös ja konsernitilinpäätös, toimintakertomus ja konsernin toimintakertomus sekä niitä koskevat tilintarkastajien lausunnot. Ne on julkaistava suomen tai ruotsin kielellä, jollei Finanssivalvonta erityisestä syystä anna lupaa julkistaa niitä muulla kielellä.

Tilinpäätöstietojen lisäksi Suomen Pankilla on oikeus saada tehtävänsä toteuttamiseksi ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeeltä vastaavat tiedot, jotka sillä on oikeus saada Suomessa toimiluvan saaneilta luottolaitoksilta. Finanssivalvonnan tietojensaantioikeudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetussa laissa.

9 §

Kaupparekisterimerkinnät

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeestä on tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Ilmoituksen tekemisestä säädetään kaupparekisterilaissa (129/1979).

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään toiminimestä, ulkomainen ETA-luottolaitos voi Suomessa harjoittaa toimintaansa samalla toiminimellä kuin sillä on kotivaltiossaan.

Patentti- ja rekisterihallitus voi vaatia, että toiminimeen tehdään erottava lisäys, jos toiminimi ei selvästi erotu parempaa etuoikeutta nauttivista nimistä tai jos on tarjolla vaara, että se on sekoitettavissa sellaiseen toiminimeen tai tavaramerkkiin, johon jollain toisella on aikaisempi yksinoikeus Suomessa.

10 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johto

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa luottolaitosta sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa.

Sivuliikkeen johtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen johtajaan sovelletaan, mitä 7 luvussa säädetään luottolaitoksen toimitusjohtajasta ja toimivaan johtoon kuuluvasta.

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen johtajan ja muiden mahdollisten toimimien kirjoittajien on asuttava Suomessa, jollei Finanssivalvonta myönnä tästä velvollisuudesta poikkeusta.

11 §

Tiedoksiannot

Haaste tai muu tiedoksiannot katsotaan toimitetuksi ulkomaiselle luottolaitokselle, kun se on annettu tiedoksi henkilölle, jolla on

oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa edustaa luottolaitosta.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista ulkomaisen luottolaitoksen edustajista ole merkitty kaupparekisteriin, tiedoksiannot voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle luottolaitoksen palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, luottolaitoksen sivuliikkeen sijaintipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momenttia.

12 §

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tätä lakia tai muuta sivuliikkeen toimintaa koskevaa säännöstä.

Vahingonkorvauksen sovittelussa sekä korvausvastuun jakaantumisessa kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken noudatetaan vahingonkorvauslain (412/1974) 2 ja 6 lukua.

13 §

Finanssivalvonnan oikeus edustaa tallettajia ulkomaan talletussuojarahastossa

Jos ulkomainen luottolaitos ei ole maksanut talletussopimuksen mukaisesti ulkomaisen luottolaitoksen Suomessa olevan sivuliikkeen tilillä olevia tallettajan erääntyneitä ja riidattomia saatavia, tallettaja voi ilmoittaa asiasta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan on viipymättä saatuaan 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tehtävä vaatimus asianomaiselle ulkomaiselle talletussuojarahastolle tai muulle talletussuojasta vastaavalle viranomaiselle talletusten korvaamisesta. Finanssivalvonnalla on oikeus käyttää tässä momentissa tarkoitettussa talletussuojarahastossa tai muussa ulkomaisessa viranomaisessa puhevaltaa 1 momentissa tarkoitettujen tallettajien puolesta.

19 luku

Ulkomaisen luottolaitoksen tervehdyttäminen ja purkaminen

1 §

Määritelmät

Tässä luvussa tarkoitetaan:

1) *tervehdyttämistoimenpiteellä* viranomaisen päätökseen perustuvaa toimenpidettä, jonka tarkoituksena on turvata tai palauttaa ennalleen ulkomaisen luottolaitoksen taloudellinen tilanne ja joka voi vaikuttaa kolmannen henkilön oikeuksiin luottolaitosta kohtaan;

2) *likvidaatiomenettelyllä* kaikkia velkojia koskevaa viranomaisen päätökseen perustuvaa menettelyä, jonka tarkoituksena on ulkomaisen luottolaitoksen omaisuuden muuttaminen rahaksi viranomaisen valvonnassa; likvidaatiomenettelyllä tarkoitetaan myös menettelyä, joka päätetään akordiin tai muuhun vastaavaan toimenpiteeseen;

3) *hallinnonhoitajalla* viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia tervehdyttämistoimenpiteestä;

4) *selvittäjällä* viranomaisen nimeämää henkilöä tai elintä, jonka tehtävänä on huolehtia likvidaatiomenettelystä.

2 §

Tervehdyttämistoimenpiteen ja likvidaatiomenettelyn tunnustaminen

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti tehtyä päätöstä aloittaa luottolaitosta koskeva tervehdyttämistoimenpide tai likvidaatiomenettely sovelletaan myös tällaisen luottolaitoksen Suomessa olevaan sivuliikkeeseen.

Jos valtiovarainministeriö, Suomen Pankki tai Finanssivalvonta katsoo, että ulkomaisen ETA-luottolaitoksen sivuliikettä koskeva tervehdyttämistoimenpide tulisi aloittaa, niiden on ilmoitettava siitä luottolaitoksen kotivaltion valvontaviranomaiselle. Ilmoituksen antaa tiedoksi Finanssivalvonta.

3 §

Hallinnonhoitaja ja selvittäjä

Ulkomaisen ETA-luottolaitoksen hallinnonhoitajan ja selvittäjän nimeäminen osoitetaan esittämällä oikeaksi todistettu jäljennös alkuperäisestä nimeämispäätöksestä tai jollakin muulla luottolaitoksen kotivaltion viranomaisen antamalla todistuksella. Päätöksestä tai todistuksesta voidaan vaatia laillisesti pätevä suomen- tai ruotsinkielinen käännös.

Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa kaikkia toimivaltuuksia, joita heillä on oikeus käyttää ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltiossa. Hallinnonhoitajalla ja selvittäjällä on oikeus käyttää Suomessa avustajaa, joka on nimitetty luottolaitoksen kotivaltion lainsäädännön mukaisesti.

Suomessa toimiessaan hallinnonhoitajan ja selvittäjän on noudatettava Suomen lakia erityisesti muuttaessaan omaisuutta rahaksi ja tiedottaessaan menettelystä työntekijöille.

4 §

Rekisteriin merkitseminen

Jos tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta tehdään Suomen lain nojalla merkintä rekisteriin, rekisterinpitäjän on hallinnonhoitajan, selvittäjän tai ulkomaisen ETA-luottolaitoksen kotivaltion asianomaisen muun viranomaisen tai henkilön pyynnöstä tehtävä merkintä rekisteriin luottolaitosta koskevan 2 §:ssä tarkoitetun tervehdyttämistoimenpiteen tai likvidaatiomenettelyn aloittamisesta.

5 §

Hakemus konkurssiin asettamisesta

Kolmannen maan luottolaitoksen omaisuus voidaan luovuttaa Suomessa konkurssiin sivuliikkeen johtajan päätöksellä. Ennen hakemuksen jättämistä luottolaitoksen on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

Velkojan hakiessa kolmannen maan luottolaitosta konkurssiin tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava hakemuksesta Finanssivalvonnalle. Tuomioistuimen on lykättävä asian

käsittelyä enintään kuukaudella, jos Finanssivalvonta esittää tätä koskevan pyynnön viikon kuluessa tässä momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

6 §

Konkurssista ja toimiluvan peruuttamisesta ilmoittaminen Euroopan talousalueella

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava 5 §:ssä tarkoitetun konkurssin aloittamista koskevasta päätöksestä ja konkurssin vaikutuksista sekä toimiluvan peruuttamista koskevasta päätöksestä niiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joihin kolmannen maan luottolaitos on perustanut sivuliikkeen tai joissa se tarjoaa palveluja.

Finanssivalvonnan ja pesähoitajan on toimittava riittävässä yhteistyössä niiden ETA-valtioiden asianomaisten viranomaisten ja selvittäjien kanssa, joihin kolmannen maan luottolaitos on perustanut Euroopan unionin virallisessa lehdessä vuosittain julkaistavassa luettelossa mainitun sivuliikkeen.

7 §

Konkurssia koskevat lainvalintasäännökset Euroopan talousalueella

Edellä 5 §:ssä tarkoitettuun konkurssiin Euroopan talousalueella sovellettavan lain valintaan sovelletaan liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 24 a—24 k §:ää.

8 §

Kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan väliaikainen keskeyttäminen

Finanssivalvonta voi keskeyttää talletusten vastaanottamiseen oikeutetun kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminnan enintään kuukauden ajaksi, jos on ilmeistä, että toiminnan jatkaminen vakavasti vahingoittaisi rahoitusmarkkinoiden vakautta, maksujärjestelmien häiriötöntä toimintaa tai velkojien etua. Finanssivalvonta voi erityisesti syystä tehdä päätöksen keskeytyksen jatkamisesta enintään yhdellä kuukaudella

kerrallaan, kuitenkin enintään siihen saakka, kun kuusi kuukautta on kulunut edellä tässä momentissa tarkoitetun päätöksen antamisesta.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä sekä menettelyn mahdollisista vaikutuksista niiden muiden ETA-valtioiden valvontaviranomaisille, joissa 1 momentissa tarkoitetulla luottolaitoksella on sivuliike. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä toiminnan keskeytyksen lakkaamisesta.

Talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 5 §:ssä tarkoitetun asiamiehen on viipymättä ilmoitettava toiminnan keskeytyksestä Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Ilmoitus on vastaavasti tehtävä keskeytyksen lakkaamisesta muun syy kuin keskeytyspäätöksessä mainitun määräajan päättymisen johdosta. Menettelyn aloittamista koskevassa ilmoituksessa on samalla mainittava menettelyn tarkoitus, sovellettava lainsäädäntö, muutoksenhaku-aika ja toimivaltainen muutoksenhakuviranomainen. Toiminnan keskeytys on voimassa siitä riippumatta, onko ilmoitus julkaistu.

Toiminnan keskeytyksessä noudatetaan muutoin, mitä talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annetun lain 1—3 luvussa, 11 §:n 1 momentissa ja 5 luvussa säädetään talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä, lukuun ottamatta 1 ja 1 a §:ä. Mitä sanotussa laissa säädetään valtiovainministeriöstä, koskee vastaavasti Finanssivalvontaa. Ennen keskeytyspäätöksen tekemistä ja keskeytyksen peruuttamista Finanssivalvonnan on sen lisäksi, mitä mainitussa laissa säädetään, kuultava valtiovainministeriötä.

9 §

Muutoksenhaku päätöksestä keskeyttää väliaikaisesti kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen toiminta

Edellä 8 §:ssä tarkoitettuun Finanssivalvonnan tekemään keskeytyspäätökseen saadaan hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa siitä, kun päätös on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Muilta osin muutoksen-

hausta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:n 1 ja 2 momentissa.

VI OSA

SEURAAMUKSET

20 luku

Hallinnolliset seuraamukset

1 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä ja rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat:

1) tämän lain 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännös "talletus" - sanan käytöstä markkinoinnissa ja 2 luvun 4 §:n säännös "pankki" - sanan käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;

2) tämän lain 5 luvun 1 §:n säännös talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta ja 2 §:n säännös luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta;

3) tämän lain 5 luvun 13 §:n säännös määräsvallan hankkimisesta ulkomaisessa yrityksessä;

4) tämän lain 2 luvun 3 §:n 2 momentin ja 12 luvun, osakeyhtiölain 8 luvun ja osuuskuntalain 8 luvun säännökset tilinpäätöksen, toimintakertomuksen, konsernitilinpäätöksen ja osavuosikatsauksen laatimisesta ja julkistamisesta;

5) luottolaitoksen sulautumista, jakautumista ja selvitystilaa koskevan lopputilityksen antamista koskevat osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja säästöpankkilain säännökset, luottolaitoksen selvitystilaa ja konkurssia koskevat osakeyhtiölain 20 luvun, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain 6 luvun, säästöpankkilain 8 luvun, osuuskuntalain 23 luvun, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain 7 luvun ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain 5 luvun säännökset;

6) tämän lain 5 luvun 6 §:n säännökset omiin varoihin kuuluvien rahoitusvälineiden hankinnan rahoittamisesta ja pantiksi ottami-

sesta sekä Finanssivalvonnan Finanssivalvonnasta annetun lain 30 §:n nojalla antama päätös varojen jakamisen rajoittamisesta;

7) tämän lain 15 luvun 11 §:n säännös enimmäisluototussuhteesta;

8) tämän lain 18 luvun 4 §:n 2 momentin säännös kolmannen maan luottolaitoksen sivuliikkeen velvollisuudesta säilyttää Suomessa varoja momentissa säädetty määrä;

9) säästöpankkilain säännökset kantarahastotodistuksen, optiotodistuksen, väliaikaistodistuksen ja kantarahastoantotodistuksen antamisesta sekä kantarahasto-osuus- ja kantarahasto-osuusomistajaluettelon pitämisestä ja niiden nähtävänä pitämisestä, osuuskuntalain säännökset osuuskunnan tai edustajiston kokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä sekä jäsen- ja omistajaluettelon pitämisestä ja nähtävänä pitämisestä sekä osakeyhtiölain säännökset osake- tai osakasluettelon pitämisestä sekä niiden nähtävänä pitämisestä, yhtiökokouksen pöytäkirjan nähtävänä pitämisestä sekä osakeyhtiölain 18 luvun 2 §:n 1 momentin säännöstä lunastusoikeuden ja -velvollisuuden ilmoittamisesta yhtiölle.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi:

1) tämän lain 2 luvun 1 §:n säännös luottolaitostoiminnan luvanvaraisuudesta ja 2 §:n säännös luottolaitoksen yksinoikeudesta takaisinmaksettavien varojen vastaanottamiseen sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 26 ja 27 §:n nojalla tehty päätös toimiluvan peruuttamisesta tai sen rajoittamisesta;

2) tämän lain 3 luvun 1 §:n säännös osakkeiden ja osuuksien hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistusosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

3) tämän lain 7 luvun 1—5 §:n ja 6 §:n 1 momentin säännökset hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, 8 luvun 3—14 §:n säännökset palkitsemisesta ja 9 luvun 2—21 §:n säännökset riskienhallinnasta;

4) tämän lain 11 luvun 8 §:n, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskun-

tamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain ja hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain säännökset luottolaitoksen varojen jakamisesta;

5) tämän lain 15 luvun 18 §:n säännös asiakkaan tuntemisesta;

6) rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä ja selvittämisestä annetun lain 6—9 ja 17—21 §:n säännökset asiakkaiden tuntemisesta, 10 §:n säännös asiakkaan tuntemistietojen säilyttämisestä sekä 23 ja 24 §:n säännökset ilmoitusvelvollisuudesta.

Seuraamusmaksua ei voida määrätä 1 momentin 4, 5 ja 9 kohdan sekä 2 momentin 4 ja 6 kohdan nojalla muille kuin luottolaitokselle ja sen kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvalla yritykselle sekä sellaiselle kyseisen oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen teko tai laiminlyönti on.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi seuraavien EU:n vakavaraisuusasetuksen säännösten rikkominen tai laiminlyönti:

1) 99 artiklan 1 kohdan säännös omia varoja koskevien vaatimusten ilmoittamisesta;

2) 101 artiklan säännös kansallisia kiinteistömarkkinoita koskevien tietojen ilmoittamisesta;

3) 394 artiklan 1 kohdan säännös suuria asiakasriskiä koskevien tietojen ilmoittamisesta;

4) 395 artiklan 1 kohdan ja 3—8 kohdan säännökset suuria asiakasriskejä koskevista rajoituksista;

5) 405 artiklan säännös arvopaperistettuun omaisuuserään liittyvän luottoriskin siirtämisestä;

6) 412 artiklan säännös maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;

7) 415 artiklan 1 ja 2 kohdan säännökset maksuvalmiutta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

8) 430 artiklan 1 kohdan säännös vähimmäisomavaraisuusastetta koskevien tietojen ilmoittamisesta;

9) 431 artiklan 1—3 kohdan ja 451 artiklan 1 kohdan säännökset julkistamisvaatimuksista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat

tämän pykälän 1, 2 ja 4 momentissa säädetyn lisäksi kyseisissä momenteissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja luottolaitosdirektiivin sekä EU:n vakavaraisuusasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

Seuraamusmaksu voidaan määrätä oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun lisäksi tai sen sijasta sellaiselle oikeushenkilön johtoon kuuluvalla henkilölle, jonka velvollisuuksien vastainen edellä tässä pykälässä säädetty teko tai laiminlyönti on. Kyseiselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun edellytyksenä on, että henkilö on merkittäväällä tavalla myötävaikuttanut tekoon tai laiminlyöntiin.

2 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta, täytäntöönpanosta ja käsittelystä markkinaoikeudessa säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

21 luku

Vahingonkorvaus- ja rangaistus-säännökset

1 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle.

Luottolaitoksen perustaja, hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan myös vahingon, jonka he ovat tehtävässään tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet osakkeenomistajalle, jäsenelle, osuuden omistajalle tai kantarahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle rikkomalla EU:n vakavaraisuusasetusta, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai luottolaitosdirektiivin perusteella annettuja komission asetuksia ja päätöksiä, tätä lakia tai

sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, säästöpankkilakia, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettua lakia, kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettua lakia, hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia, talletuspankin toiminnan väliaikaisesta keskeyttämisestä annettua lakia taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestystä tai sääntöjä. Tilintarkastajan korvausvastuusta säädetään tilintarkastuslaissa.

Jos vahinko on aiheutettu rikkomalla 2 momentissa tarkoitettuja säädöksiä tai yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen määräystä, vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menettelleensä huolellisesti. Sama koskee vahinkoa, joka on aiheutettu 15 luvun 13 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella.

Luottolaitoksen osakkeenomistaja, säästöpankin isäntä sekä osuuspankin ja edustajiston jäsen ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he ovat myötävaikuttamalla 2 momentissa tarkoitettujen säädösten taikka luottolaitoksen yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet luottolaitokselle, osakkeenomistajalle tai jäsenelle taikka osuuden tai kantarahasto-osuuden omistajalle taikka muulle henkilölle. Vahinko, joka on aiheutettu 15 luvun 13 §:ssä tarkoitetun luottolaitoksen lähipiiriin kuuluvan eduksi tehdyllä toimella, katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei osakkeenomistaja, isäntä taikka osuuspankin tai edustajiston jäsen osoita menettelleensä huolellisesti.

Vahingonkorvauksen sovittelussa sekä korvausvastuun jakautumisessa kahden tai useamman korvausvelvollisen kesken noudatetaan vahingonkorvauslain 2 ja 6 lukua.

Vahingonkorvauskanteen nostamisesta osakeyhtiömuotoisen luottolaitoksen, säästöpankin tai osuuskuntamuotoisen luottolaitoksen lukuun säädetään liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annettussa laissa, säästöpankkilaisissa ja osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annettussa laissa.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös luottolaitoksen kanssa samaan konsoli-

dointiryhmään kuuluvaan yritykseen, jos vahinko on aiheutettu rikkomalla tätä lakia taikka sen nojalla annettua asetusta tai Finanssivalvonnan määräystä.

2 §

Luottolaitosrikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) käyttää markkinoinnissa vastoin 1 luvun 9 §:n 2 momentin säännöstä sanaa "talletus" tai toiminimessään tai muutoin toiminnassaan vastoin 2 luvun 4 §:n säännöstä sanaa "pankki",

2) harjoittaa luottolaitostoimintaa ilman 2 luvun 1 §:n mukaista toimilupaa tai Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitettua toimiluvan peruuttamista tai 27 §:ssä tarkoitettua toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) ottaa yleisöltä vastaan vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja vastoin 2 luvun 2 §:n säännöstä taikka

4) rikkoo 5 luvun 1 §:n säännöstä talletuspankille sallitusta liiketoiminnasta tai 2 §:n säännöstä luottoyhteisölle sallitusta liiketoiminnasta,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitosrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

3 §

Luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkominen

Joka tahallaan

1) jakaa luottolaitoksen tai sen konsolidointiryhmään kuuluvan yrityksen varoja tämän lain, osakeyhtiölain, osuuskuntalain, liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetun lain, osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetun lain, säästöpankkilain, hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain säännösten tai Finanssivalvonnan lain nojalla antaman päätöksen vastaisesti tai

2) rikkoo 5 luvun 6 §:n säännöksiä lainan tai vakuuden antamisesta taikka omien tai emoyrityksen osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen, debentuurien tai niihin rinnastettavien sitoumusten pantiksi ottamisesta, on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottolaitoksen varojen jakamista koskevien säännösten rikkomisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

4 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 7 luvun 6 §:n 1 momentissa, 15 luvun 14 ja 17 §:ssä ja 18 luvun 7 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 ja 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

22 luku

Valvontavaltuudet

1 §

Kielto- ja oikaisupäätös

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisena finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

2 §

Uhkasakko

Finanssivalvonta voi tehostaa 1 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakosta säädetään uhkasakkolaissa (1113/1990).

OSASTO VII

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

23 luku

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 15 päivänä elokuuta 2014. Tällä lailla kumotaan luottolaitostoiminnasta annettu laki (121/2007) ja siirtymäsäännökset.

Muualla laissa olevalla viittauksella kumottuun luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain tultua voimaan viittausta tähän lakiin.

2 §

Kiinteää ja muuttuvaa lisäpääomavaatimusta sekä rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävien luottolaitosten lisäpääomavaatimusta koskevat siirtymäsäännökset

Luottolaitoksen on täytettävä 10 luvun 3 §:n 3 momentissa säädetty kiinteä lisäpääomavaatimus 1 päivästä tammikuuta 2015.

Finanssivalvonta voi asettaa 10 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitetun muuttuvan pääomavaatimuksen aikaisintaan 1 päivästä tammikuuta 2015.

EU:n vakavaraisuusasetuksen 36 artiklan 1 kohdan i-alakohdassa tarkoitettujen erien vähentämiseen omista varoista sovelletaan 1 päivään tammikuuta 2016 tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Sen jälkeen EU:n vakavaraisuusasetuksen mukaisesti laskettavan ja sitä pienemmän kumotun luottolaitostoiminnasta annetun lain mukaisesti laskettavan vähennyksen erotuksesta on otettava huomioon 25 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2016, 50 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2017, 75 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2018 ja 100 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2019.

Edellä 10 luvun 7 §:ssä säädettyä maailmanlaajuisesti merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimusta sovelletaan 1 päivästä

tammikuuta 2016 siten, että siitä on täytettävä 25 prosenttia mainitusta ajankohdasta, 50 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2017, 75 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2018 ja 100 prosenttia 1 päivästä tammikuuta 2019. Edellä 10 luvun 8 §:ssä säädettyä muun rahoitusjärjestelmän kannalta merkittävän luottolaitoksen lisäpääomavaatimusta sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2016.

3 §

Muut siirtymäsäännökset

Kumotun luottolaitostoiminnasta annetun lain 22—29 ja 40—43 §:ää sovelletaan tämän lain 3 ja 4 luvun sijasta siihen saakka, kunnes mainittuja säännöksiä koskevat valvontateh-

Helsingissä 8 päivänä elokuuta 2014

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

tävät siirtyvät EKP:lle YVM-asetuksen 33 artiklan 2 tai 3 kohdan mukaisesti.

Lain 10 luvun 12 §:ä ja 12 lukua sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2015. Sitä ennen laitoksen tilinpäätökseen ja tilinpäätöksen yhteydessä julkistettaviin tietoihin sovelletaan tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

Lain 8 luvun 7 §:n 3 momentissa säädettyä muuttuvan palkkion enimmäisosuutta ja 8 luvun 8 §:ssä säädettyä yhtiökokouksen päätöksentekomenettelyä sovelletaan muuttuviin palkkioihin, jotka eräänntyvät tai jotka ansaitaan tämän lain voimaantulon jälkeen.

Lain 15 luvun 11 §:ää sovelletaan 1 päivästä heinäkuuta 2016.

Kumotun luottolaitostoiminnasta annetun lain nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset jäävät voimaan.

Elinkeinoministeri *Jan Vapaavuori*